

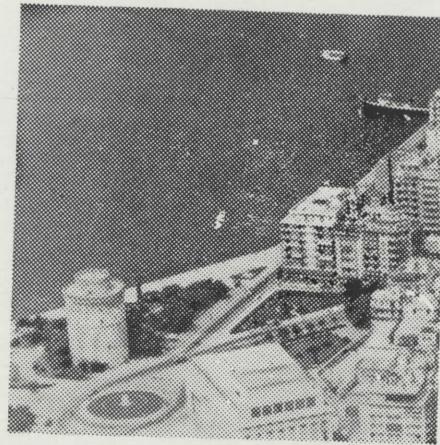
# Έδω χαλκιδική

ΙΕΙ

Ε Η Α Λ Κ Ι Δ Ι Ε Ι Κ Ι

1976

# ...εισ' ή πατρίδα μου τό λέω καί καυχιεμαι!..



Ακόμη καὶ μιὰ ἐπιχείρηση μπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ἴδιαίτερη πατρίδα της. Ετσι καὶ μεῖς, ἡ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε., ἔχουμε ἴδιαίτερη πατρίδα μας, τὴ δική σας πατρίδα, τὴ Θεσσαλονίκη.

Ἐδῶ γεννηθήκαμε καὶ ἀναπτυχθήκαμε. Ζημωθήκαμε στὸν ἴδιο χῶρο μαζί σας κι αἰσθανόμαστε τὴν ἴδια ἀγάπη γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη καὶ τοὺς συμπατριῶτες μας, ὅπως καὶ σεῖς. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ χρόνια τώρα φροντίζουμε ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴ δική σας ἀσφάλεια. Σᾶς προσφέρουμε δλα τὰ εἰδη ἀσφαλειῶν μὲ ἄπειρα προγράμματα εἰδικὰ γιὰ τὴν περίπτωσή σας.

**ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ  
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.**

Η ΜΟΝΗ  
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ  
ΜΕ ΕΔΡΑ  
ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ "ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ"

20/70

## έδω χαλκιδική

Έτησία Τουριστική — Οικογομική ἔκδοση

1976

## Ε Χ Σ Ι Σ Η Α Λ Κ Ι Δ Ι Κ Ι

Edition annuelle

Touristique

Εκδόται: Θεόδ. Α. Βουτσικάκης — Γ. Κ. Ζωγραφάκης

Μητροπόλεως 16 — Τηλ. 260-533

Θεσσαλονίκη

EDITEURS: THEOD. VOUTSIKAKIS —  
GEOR. ZOGRAFAKIS

RUE MITROPOLEOS 16

Tel. 260-533

THESSALONIQUE

GREECE

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

Παρουσίαση	3
Βήματα ἀγάπης στὴ Χαλκιδική	5
Ἀμμουλιανή	7
Ἴερα Μονὴ Σταυρονίκητα	9
Στὰ Ραβνὰ (Πετροκέρασα)	13
Πῶς δημιουργήθηκε ὁ Τουρισμός	17
Γάμος στὴν Κασσάνδρα	19
Γιὰ τὴν διάσωση παραδοσιακῶν οἰκισμῶν	23
Ἀναδρομὴ στὴν ἀρχαία ἐποχή	26
Παγκόσμια τουριστικὰ νέα	29
Ἐναλλαγές ἀποχρώσεων	41
Λαογραφικά	43
Δημοτικὰ τραγούδια Χαλκιδικῆς	44
Πῶς θὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ "Άγιον Όρος	46
Le Mont - Athos - Histoire et art	49
Nach Griechenland	52

“Α. ΑΡΩΝΗΣ - Α. ΤΖΙΜΟΥΛΗΣ - Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ,, ο.ε.  
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

## ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ “Ο ΦΑΡΟΣ,, Α.Ε



ΜΕ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ - ΕΚΔΡΟΜΑΙ
- ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ - ΑΤΜΟΠΛΟΙΚΩΝ - ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ
- ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
- ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΤΑΧΕΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 25

ΤΗΛ.: 273-035 — 271.814

ΤΕΛΕΧ: 41-634 PHAR. GR.

ΑΘΗΝΑΙ

ΣΤΑΔΙΟΥ 56  
ΤΗΛ. 321-4580 — 321-0383

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

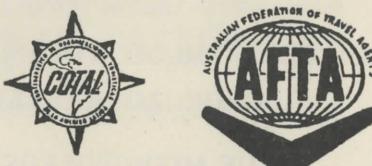
ΑΚΤΗ ΜΙΑΟΥΛΗ 19  
ΤΗΛ.: 417-7954

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

254 WEST 31 STR.  
TEL.: 726-3921

ΜΟΝΤΡΕΑΛ - ΚΑΝΑΔΑ

526 JEAN TALON ST. WEST  
TEL.: 274-3653



ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

25 MITROPOLEOS STR.  
THESSALONIKI, GREECE  
TEL.: 273-035 — 271-814  
TELEX: 41-633 PHAR. GR.

PHAROS AGENCY, INC  
TRAVEL BUREAU

## ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Δεν υπάρχει καμμία αόμφισση ότι ή Χαλκιδική άπο την ίδια τήν άλματώδη, τήν ραγδαία, άπιστευτη σχεδόν — θά λέγαμε καλπάζουσα— άξιοποίηση και προβολή της σε διεθνὲς έπιπεδο (πού εἶχε —άμεσα— σὰν έντυπωσιακή συνέπεια τήν συρροή τόσων χιλιάδων Έλλήνων και ξένων παραθεριστῶν και τουριστῶν), άποτελεῖ σήμερα μιὰν ίδιομορφη και γεμάτη αἰσιόδοξες προοπτικές πραγματικότητα.

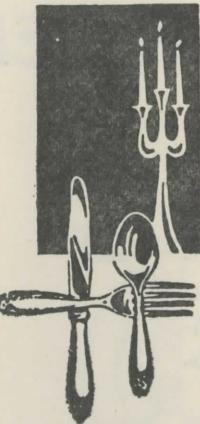
”Αν δὲν έχει έπισκιάσει, έχει πάντως φθάσει στὸ έπιπερ πολλῶν περιοχῶν τοῦ τόπου μας, ποὺ άπο χρόνια πολλὰ υπῆρξαν —όπως ή Ρόδος, ή Κέρκυρα, ή Μύκονος, ή Υδρα, ή Θάσος, ή Κρήτη— τὸ έπικεντρό μεγάλου τουριστικού και παραθεριστικού ρεύματος.

Η Χαλκιδική, ποὺ σὰν φύση δὲν έχει τίποτε νὰ ζηλέψῃ —άκομη και ἀπὸ τὰ πιὸ φημισμένα εύρωπαικὰ θέρετρα— τονίζει, χρόνο μὲ τὸ χρόνο— τήν ἀναμφισθήτητα μοναδικὴ παρουσία της: θουνό, ἀμμουδιές, θάλασσα, κλίμα, συγκοινωνία, ξενοδοχεῖα και κατασκηνωτικὲς ἐγκαταστάσεις (κάμπιγκ), κ.λ.π., κι' δλα μαζύ αὐτά, ζεσταμένα ἀπὸ τήν ἔμφυτη φιλόξενη διάθεση τοῦ Χαλκιδικιώτη. Σ' δλα τούτα τὰ φυσικὰ και ἐπίκτητα χαρίσματά της, ἃς προστεθοῦν οἱ ιστορικοὶ και ἀρχαιολογικοί της τόποι και τὸ ”Αγιον” Όρος, ή μοναδικὴ μοναστικὴ πολιτεία της, μὲ τοὺς ἀνυπολόγιστους πνευματικούς και καλλιτεχνικούς θησαυρούς της.

Κάθε νέα ἔκδοση τῆς προσφορᾶς μας ποὺ φέρει τὸν τίτλο «ΕΔΩ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ», ἔναν έχει σταθερὸ στόχο: Νὰ παρουσιάζῃ κάθε τὶ ποὺ βοηθεῖ στήν καλύτερη, πληρέστερη γνωριμία και γνώση τῆς γραφικῆς αὐτῆς περιοχῆς τοῦ τόπου μας, ποὺ κατακτᾶ, δλο και πιὸ σταθερά, μιὰ συνεχῶς αὔξανόμενη, ἐλληνικὴ και διεθνῆ πελατεία.



## ΤΩΡΑ 2 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ



ΜΕ ΠΛΟΥΣΙΕΣ  
ΣΥΛΛΟΓΕΣ  
ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΕΣ  
ΤΙΜΕΣ

*γιανούζης*

I. ΔΡΑΓΟΥΜΗ 10 — ΠΛΑΙΣΙΟΝ ΣΤΟΝ  
ΑΓΙΟ ΜΗΝΑ, ΤΗΛ. 237-656

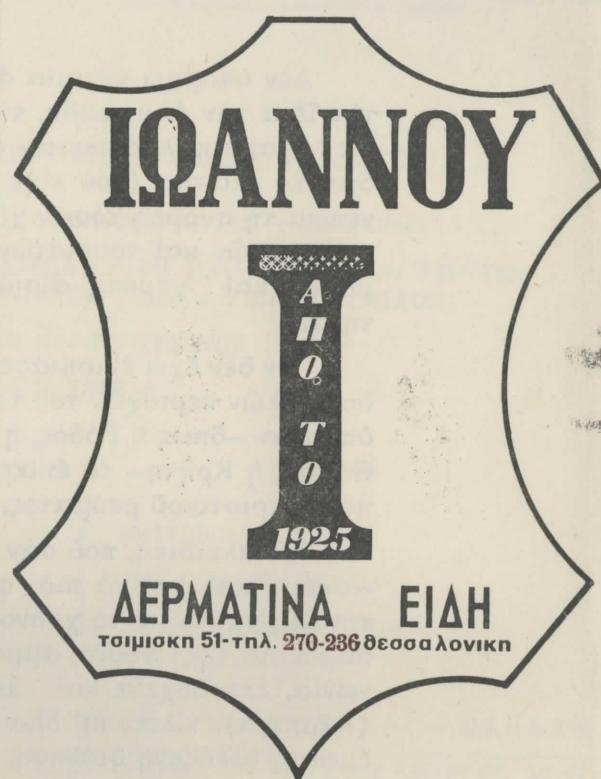
- ★ ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ
- ★ ΑΣΗΜΙΚΑ
- ★ ΠΟΡΣΕΛΑΝΕΣ

*Sterling*

ΤΣΙΜΙΣΚΗ 74. ΤΗΛ. 276-066

- ★ ΑΣΗΜΙΚΑ
- ★ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ
- ★ ΔΩΡΑ

50 χρόνια οίκογενειακής  
παραδόσεως στὸ δέρμα  
5 χρόνια δημιουργίας  
στὸν γυναικεῖα δερμάτινη μόδα



## ΒΗΜΑΤΑ ΑΓΑΠΗΣ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

Βήματα ἀγάπης στὴ Χαλκιδικὴ μὲ σκοπὸν γνωρίσουμε ἀπὸ πολὺ κοντὰ τὴν περιοχὴν αὐτῆς ποὺ τόση προβολὴ γίνεται σήμερα γιὰ τὶς φυσικές τῆς καλονές καὶ τὸ ὑπέροχο κλῖμα τῆς. "Ας πάρουμε ὅμις μὲ τὴ σειρὰ τὰ πράγματα. Ἡ Χαλκιδικὴ ἔχει ἔκταση 2.945 τ. χιλ. καὶ πληθυσμὸς 80 περίπου χιλιάδες κατοίκους. Εἶναι δηλαδὴ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀραιοκατοικημένες περιοχὲς τῆς Ελλάδος. Τὰ δουνά τῆς Χαλκιδικῆς εἶναι τὸ νότιο τμῆμα τῶν Χορτιάτη, ὁ Χολομώντας, τὸ Στρατονικὸ καὶ ὁ "Ιταρος".

"Η οἰκονομία τῆς Χαλκιδικῆς εἶναι κυρίως ἀγροτική, σήμερα ὅμις ἐγισχύεται ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸ καὶ ἔξωτερικὸ τουρισμό. Πλῆθος ἔνοδοχείων στὶς ὡραιότερες ἀκτὲς προσφέρουν ἀξιόλογες ἀγέσεις καὶ προπάντων ὅμορφὰ καὶ ὁξυγόνο ἀπὸ τὸν συνδυασμὸν τῶν πεύκων καὶ τῆς θαλάσσης.

Χαριτωμένα χωριουδάκια κρύβονται ἀγάμεσσα στὸ ἀπέραντο πράσινο, ἐνῶ τρεῖς χερσόνησοι λικνίζονται ἀπὸ τὸ ἀπαλὸ καὶ χαδιάρικο φίλημα τῆς θαλάσσας.

Σύγχρονα ξενοδοχεῖα, CAMPINGS καὶ ἐστιατόρια ὑπάρχουν ἀρκετά. Ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται βελτίωσις εἶναι τὸ συγκοινωνιακό. "Η σημερινὴ ἔξυπηρέτησις τῶν ἐπιβατῶν - παραθεριστῶν δὲν εἶναι αὐτὴ ποὺ πρέπει γὰ εἶναι. Τουλάχιστον γιὰ τὴν περίοδο τῆς μεγάλης κινήσεως δηλ. Ιουλίου — Αὔγουστου, θὰ πρέπει γὰ δρομολογοῦνται πούλμαν ποὺ θὰ ἔξασφαλίζουν ἄνετο καὶ εὐχάριστο ταξίδι.

"Ἐπίσης στὸν τομέα τῆς καθαριότητος, ὁ ἐλεγχός τῶν ἀρμοδίων ἐπιβάλλεται γὰ εἶναι τακτικώτερος καὶ αὐστηρότερος.

Θεκιγοῦμε λοιπόν, ἔπειτα ἀπὸ τὴ σύντομη εἰσαγωγὴ μας, γιὰ τὴν Χαλκιδικὴ. Πρῶτος μας σταθμὸς ὁ Πολύγυρος, πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Χαλκιδικῆς, ἐμπορικὸ καὶ ἀγροτικὸ κέντρο, μὲ ἔδρα Νομαρχίας, Δημαρχεῖον καὶ Γυμνάσιο. Ρίχνουμε μιὰ σύντομη ματιὰ στὰ κτίσματα ποὺ τὰ

διακρίνει ἡ καθαριότητα καὶ ἡ ἀπλότης, μὲ κυρίαρχο τὴ γαλήνη τοῦ περιβάλλοντος.

Προχωροῦμε πρὸς τὴν παραλία τῆς Γερακινῆς καὶ ἀπὸ τὴν διασταύρωση τῶν N. Μουδανιῶν θρισκόμαστε σὲ λίγο πάνω ἀπὸ τὴν καινούργια γέφυρα τῆς Ποτίδαιας καὶ ἀπολαμβάνουμε τὸν πράσινο παράδεισο τῆς Κασσάνδρας.

Τὸ τουριστικό μας φίλι μεταλλίγεται μὲ σχετικὴ ταχύτητα. N. Φώκαις, "Αθυτος, Καλλιθέα. Αριστερά μας ἡ πρασινογάλανη θάλασσα τοῦ Τρωνίου νότιου καὶ δεξιά, πεῦκα, ἐλαιόδενδρα ποὺ πλημμυρίζουν τὰ μάτια ἀπὸ εὐχάριστα χρώματα καὶ σχήματα.

Μετὰ τὴν Καλλιθέα, ἡ Κρυοπηγὴ, τὸ Πολύχρονο, ἡ Χανιώτη, τὰ Καψόχωρα, τὸ Παλιούρι. Παντοῦ ὅμορφιά ποὺ σὲ κρατᾶ αἰχμάλωτο. Ἀγοίγης περισσότερο τὰ μάτια γιὰ γὰ συλλάβης περισσότερα. Τὸ ταξεῖδι συνεχίζεται, "Αγία Παρασκευή, "Αγιος Νικόλαος, N. Σκιάνδρα, Φούρκα, Σίδιρη καὶ Βάλτα ποὺ εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Κασσάνδρας.

"Ἐγκαταλείπουμε σὲ λίγο τὴ ζώνη τῆς Κασσάνδρας καὶ φθάνουμε στὴ Χερσόνησο τῆς Σιθωνίας. Πρῶτος σταθμὸς ἡ Μεταμόρφωση. Δάσος ἀπέραντο καλύπτει τὴν περιοχὴ καὶ κάτω στὴν καθάρια θάλασσα καθρεφτίζεται τὸ πράσινο, σ' ἔνα ὑπέροχο συνδυασμὸν μὲ τὸ γαλάζιο. Προχωροῦμε πρὸς τὴ Νικήτη, στὸν N. Μαρμαρᾶ καὶ κατεβαίνουμε στὸν "Ορμο τῆς Παναγίας. Ἐδῶ, τὸ θέαμα τῆς Πολυνησίας τῆς Χαλκιδικῆς, ἡ Βουρδουροῦ, μὲ τὰ πολλὰ νησάκια καὶ τὶς ἀπέραντες δασικὲς ἔκτασεις, εἶναι κάτι τὸ ἐκπληκτικό.

Τελευταῖος μας σταθμὸς τὸ Πόρτο - Κουφό, αὐτὸ τὸ παράξενο δημιούργημα τῆς Φύσης ποὺ κλείνει καὶ φυλάγει σὲ στιγμές κινδύνου τὰ πλεύμενα ποὺ καταφεύγουν στὴν ἀγκαλιά του.

Θ. Β.





ΜΠΙΣΚΟΤΑ

## ΠΑΠΑΔΟΠΟΛΟ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ  
Ε. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Η ΠΡΩΤΗ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ  
ΤΟ 1922 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ



ΣΗΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΡΗΦΑΝΗ  
ΔΙΟΤΙ ΕΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΙ ΚΑΙ Β' ΜΟΝΑΔΟΣ



ΜΕ ΛΙΑΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ  
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΝΕΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑ)

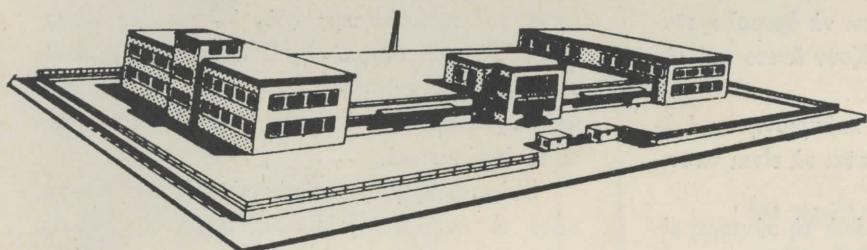


ΚΤΙΡΙΑΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ  
100 ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

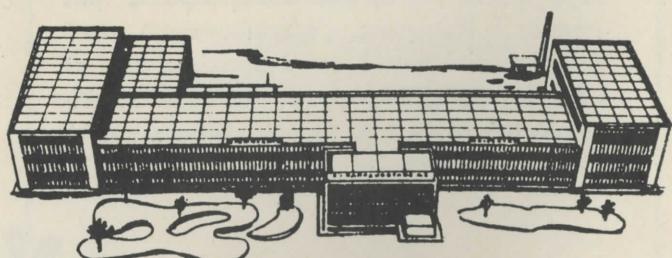


ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ 1300 ΉΠΠΩΝ

ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΝ ΑΥΞΗΣΙΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 40 ΤΟΝΝΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ



Α' ΕΡΓΑΣΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ: Π. ΡΑΛΗ 26



Β' ΕΡΓΑΣΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: ΝΕΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑ

# Αμμουλιανή

Όλόκληρη ή Χαλκιδική προσφέρεται γιὰ τουρισμὸ καὶ διακοπές. Είναι δὲ ἀξιογὰν ἀπορίας πῶς καθυστέρησε τὸ κράτος γὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴ του καὶ νὰ ἐγδιαφερθῇ γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς περιοχῆς. Μόλις τὴν τελευταῖα δεκαπενταετία τὸ θλέμμα τῶν ἀρμοδίων ἔπεισε ξαφνικὰ ἐπάγω της καὶ πραγματοποιήθηκαν ἔργα ἀναπτύξεως καὶ ἀξιοποιήσεως τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ χώρου ποὺ λέγεται Χαλκιδική. Τελευταῖα στὸν κατάλογο ἀξιοποιήσεως, τοποθετήθηκε ἡ Αμμουλιανή. "Ενα νησί ἀπέναντι στὴν Οὐρανούπολι καὶ τὸν "Αθω, ποὺ μόλις τὸν Ιούνιο τοῦ 1974 πραγματοποιήθηκε ἡ σύνδεση μὲ ὑποβρύχια καλώδια μὲ τὸ ἔθνικὸ δίκτυο τῆς Δ.Ε.Η.

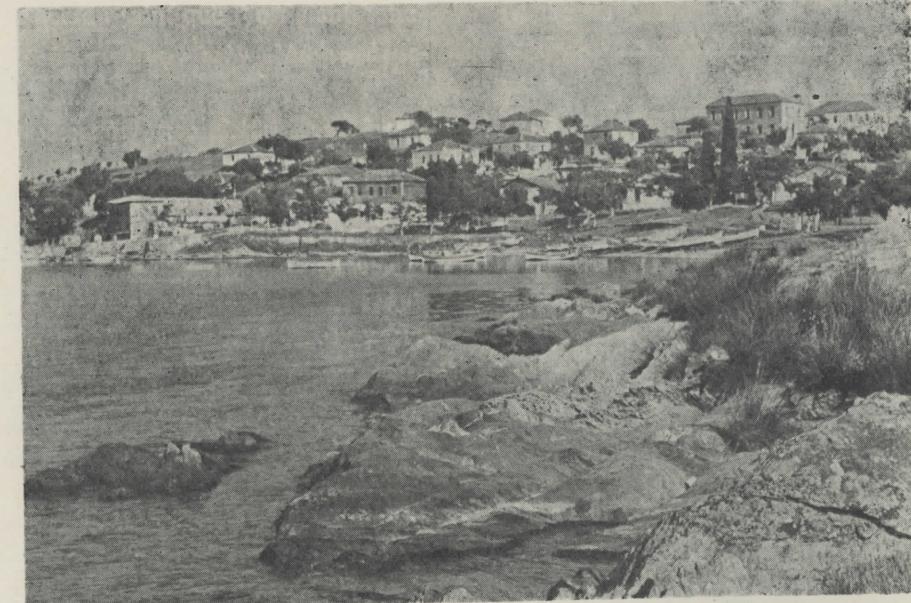
ραδοσιακὴ μορφὴ ζωῆς ποὺ νομίζεις πῶς δρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν προστασία τῆς γαλήνης τοῦ "Αθω.

Τὸ νησὶ κατοικήθηκε τὸ 1925 ἀπὸ πρόσφυγες τῆς Μικρᾶς Ασίας. Πρὶν ἀπὸ τὴν Μικρασιατικὴ καταστροφὴ ἦταν ἴδιοκτησία τῆς Ιερᾶς Μονῆς τοῦ Βατοπεδίου.

Γιὰ τὴν διορμασία τοῦ νησιοῦ ὑπάρχουν δύο ἔκδοχές:

Ἡ μία ὑποστηρίζει πῶς τὸ σηματίου Αμμουλιανή, τὸ πῆρε ἀπὸ κάποιου βασιλέα Αἰμιλιανὸν ἡ Αμμουλιανὸ ποὺ βασίλευε στὸ νησὶ μαζὶ μὲ μιὰ κόρη του.

Ἡ ἄλλη ἔκδοχὴ ποὺ ζωες εἶναι καὶ ἡ πιὸ



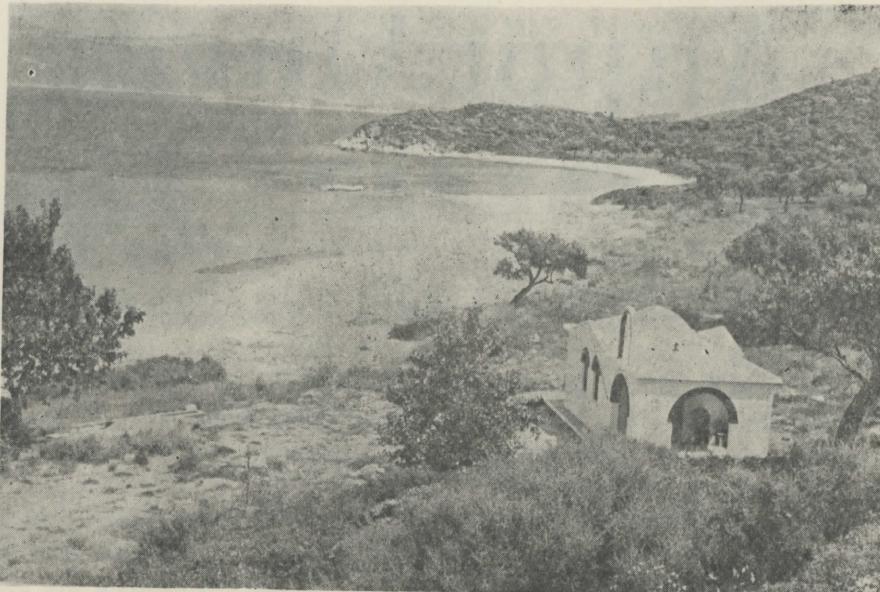
Η Β.Α. πλευρὰ τῆς Αμμουλιανῆς μὲ τὸ γραφικὸ λιμανάκι της  
La côte N. E. de la petite île d' Amoulian avec son petit port pittoresque

Ἐπίσης κατασκευάσθηκε ἡ προβλῆτα τοῦ λιμένος ποὺ ἔξασφάλισε τὸν ἐλλιμενισμὸ τῶν σκαφῶν τῆς ταχικῆς γραμμῆς Αμμουλιανῆς — Τρυπητῆς — "Αγίου "Ορους, καθὼς καὶ ξένων θαλαμηγῶν.

Ἐτοι, ἀνάμεσα στὸ Σιγγιτικὸ κόλπο, πρόβαλλει ἡ Αμμουλιανὴ μὲ μιὰ πρωτόγονη καὶ πα-

σωστή, τὸ νησὶ ὀνομάστηκε Αμμουλιανὴ γιατὶ διαθέτει ὑπέροχη θάλασσα μὲ ἀμμουδιὰ λιανή, φιλή. Παράδειγμα οἱ περιοχές «Αλυκές» καὶ «Αγίος Γεώργιος».

Ἡ Κοινότης τῆς Αμμουλιανῆς, ποὺ ἔχει 600 περίπου κατοίκους ἀνήκει στὴν ἐπαρχία Αργαίας καὶ διοικητικῶς ὑπάγεται στὴν Νο-



Τὸ χαριτωμένο ἔκκλησάκι "Ἄγιος Γεώργιος μὲ τὴν ὑπέροχη θάλασσα καὶ τὴν χρυσὴν ἀμμουδιά.

*La petite église de Saint-Georges face à la mer azurée et au sable d'or*

μαρχία Χαλκιδικῆς, τὸν δὲ ἀστυνομικὸν ἔλεγχο ἐνεργεῖ τὸ φυλάκιο Χωροφυλακῆς Οὐρανουπόλεως.

Ἡ ρυμοτομία τοῦ γησιοῦ εἶναι καλὴ καὶ ὑπάρχουν ἀρκετοὶ δρόμοι ἀπὸ τσιμέντο. Διαθέτει μικρὰ ἔνοδοχεῖα πολὺ καθαρά, καθὼς καὶ πολλὰ δωμάτια γιὰ τὴν ἔξυπηρέτηση τῶν παραθεριστῶν. Οἱ τιμὲς μᾶλλον καμηλὲς μὲ ἀνέσεις δέδαια περιορισμένες. Ὑπάρχουν ἐπίσης παντοπλεῖα, ἐστιατόρια, καφενεῖα, κουρεῖα καὶ περίπτερα. Ἀπὸ πλευρᾶς ἵατρικῆς ἔξυπηρέτησεως, μία φορὰ τὴν ἕδδομάδα, τὴν ἐπισκέπτεται ὁ ἄγροτικὸς ἵατρος Νέων Ρόδων.

Οἱ κάτοικοι τοῦ γησιοῦ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν παραγωγὴν ἔλαιοιλάδου καὶ ἔλαιων, διότι τὸ 30% τῆς ἐκτάσεως τῆς Ἀμμουλιανῆς καταλαμβάνεται ἀπὸ ἔλαιοδενδρα. Ἀρκετοὶ κάτοικοι ἀσχολοῦνται ἐπίσης μὲ τὴν ἀλιεία καὶ τὴν ναυτικὴν τέχνην καὶ ὠρισμένοι, τοὺς καλοκαιρινοὺς μῆνες, μὲ τοὺς τουρίστας ἐσωτερικοῦ καὶ ἔξωτεροῦ.

Κατὰ τὴν παραμονὴν μας στὸ νησί, συγαντήσαμε τὸν Γραμματέα τῆς Κοινότητος κ. Ἀπόστολον Χωριγύδη καὶ σημειώσαμε τὶς ἀνάγκες τοῦ γησιοῦ ποὺ οἱ κυριώτερες εἶναι οἱ ἔξης:

ΘΕΟΔ. ΒΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ

## Ἡ Ἱερά Μονή Σταυρονικήτα

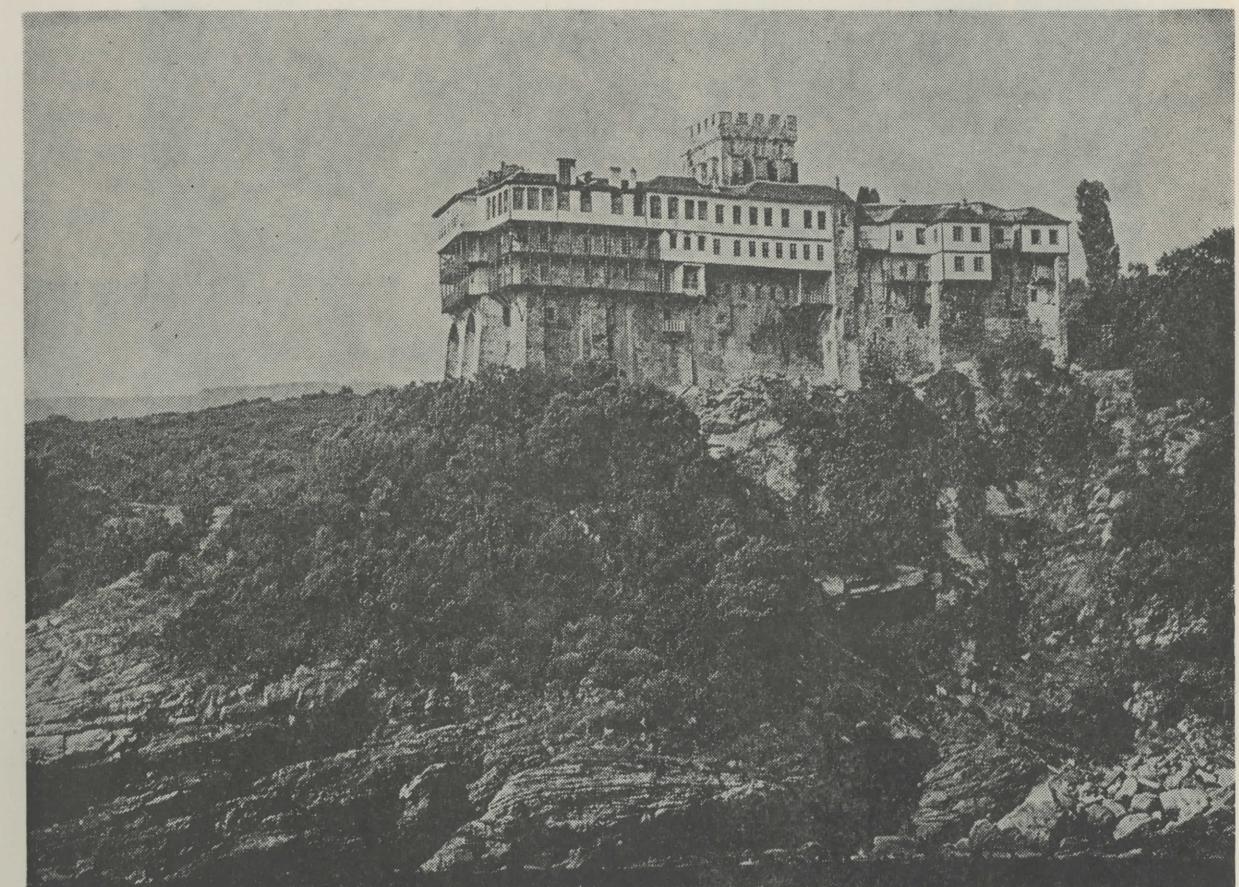
Ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ ἄλλα Μοναστήρια, τὴν Μονὴ τῶν Ἱερῶν δεξιὰ καὶ τοῦ Παντοκράτορος ἀριστερά, μιὰ ὥρα πεζοπορίᾳ ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ δέκα λεπτὰ μὲ πλοιάριο ἀπὸ τὴν ἄλλη, φθάνουμε στὴν Μονὴ Σταυρονικήτα.

Αὐτοκινητόδρομος 7 χλμ τὴν συγδέει μὲ τὴν πρωτεύουσα τοῦ Ἅγιου Ὄρους, τὶς Καρύές.

Ἀπὸ τὰ πολὺ παλαιὰ χρόνια ὑπῆρχε στὴ σημερινὴ θέση ἕνα μικρὸ Κελλί, ποὺ ἐτιμάτω ἐπ’ ὅγόματι τῶν «Ἐ ισ ο δι ων τῆς Θ ε ο τόκου». Ο Πύργος χτίσθηκε τὸν 11ον αἰώνα καὶ τότε πήρε ὑπόσταση Μονῆς.

Τὸ 1536 ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας τὴν ἐλεύθερωσε ἀπὸ τὴν Δεσποτείαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου καὶ διὰ Σιγιλλίου «ἐποίησεν αὐτὴν ἀπάντων Μοναστηρίων παντελεύθερον, ἀδούλωτον καὶ ἀπάτητον», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς σχετικῆς πατριαρχικῆς ἀποφάσεως.

Τὸ 1538 κατεστράφη ἀπὸ πυρκαϊδί. Καὶ πάλιγ δὲ τὸ 1606 ὁ Πατριάρχης τὴν ἔανάχτισε καὶ τὴν κατέστησε Κοινοβιακή, δηλ. ὅπου οἱ μοναχοὶ ἔχουν «τὰ πάντα κοινὰ καὶ οὐδὲν ἔδιον». Τὴν ἐπλούτισε μὲ πολλὰ ἀγαθήματα, κειμήλια, ἄγια Λείψανα, βιβλία καὶ κτήματα.



I. Μονὴ Σταυρονικήτα

*Monastère de Stavronikita au Mont - Athos*

**μιά μπερέλινα διεξόδου**

**το NEO  
ZASTAVA 101  
5 θυρών**

**ΤΕΧΝΙΚΗ**

**ΤΟ ΝΕΟ ZASTAVA 101 ΠΕΝΤΕ ΘΥΡΩΝ.** είναι τό καλύτερο αύτοκίνητο της χρονιάς. Πολυτελές, εύρυχωρο, δυναμικό, ύπακουο και πολὺ οικονομικό. Σταθερό, άδρυθο και άσφαλτος στην οδήγηση, χαρακτηριστικό των νέων αύτοκινήτων. Έχει κινητήρα 1116 cc. Ισχύος 66 SAE σε 6.000 στροφές. 8 φορολογησίμων ήπιων. Έχει τὸν έκκεντροφόρο έπι κεφαλῆς δημοσία τὰ σπόρα αύτοκινητα και έπιδαπέδιο λεβιέ τεσσάρων συγχρονισμένων ταχυτήτων. Φρένα αύτομα διόμενα, διοκόφρενα μπροστά, ταμπούρα πίσω και άκτινωτά έλαστικά RADIAL. Τὸ ZASTAVA 101, μπορεῖ νὰ χροιμοποιηθῇ και ὡς STATION (τὰ καθίσματα ρυθμίζονται ἀναλόγως τῶν ὄναγκων).

**ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΙ ΕΛΛΑΔΟΣ: ΑΦΟΙ ΧΩΛΙΔΗ**  
ΑΘΗΝΑΙ: ΙΛΙΣΣΟΥ 53 - ΤΗΛ. 9226921 ΟΕΣ/ΝΙΚΗ: ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ 34 ΤΗΛ. 822.517

Τὸ 1541 πῆρε στὴν κατοχὴ της τὴν ἔρημη Μονὴ τοῦ «Φακιανοῦ», λίγο ὑψηλότερα ἀπὸ τὶς Καρυές καθὼς καὶ μερικὰ Κελλιά. Τὸ 1544, ὁ ἵδιος Πατριάρχης ἔγινε μοναχὸς ἐκεῖ καὶ πῆρε τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Τὸ 1666 εἶχε 60 Μοναχούς. Τὸ 1879 κάηκε τὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς Μονῆς. Τὸ 1870 εἶχε 40 μοναχούς, τὸ 1903 25 καὶ σήμερα (ἔγινε Κοινόδιο), ἔχει λιγότερους ἀπὸ 15 μὲ μερικοὺς ἔξαρτηματικούς.

Ο Ναὸς τοιχογραφήθηκε τὸ 1546 ἀπὸ τὸν Θεοφάνη τὸν Κρῆτα καὶ τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

#### ΑΓΙΑ ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Μέρος τοῦ Τυμίου Ξύλου, μέρος τοῦ Τυμίου Προδρόμου, τοῦ Τιερομάρτυρος Ἐλευθερίου, τοῦ Πρωτομάρτυρος Στέφανου, τοῦ Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου, τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, τοῦ Ἀγίου Ἀμδροσίου, τοῦ Ἀγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Ἀγίου I. Χρυσοστόμου, τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, μῆρον τοῦ Ἀγίου Νικολάου καὶ ἔνα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Θεοπρομήτορος Ἀγνῆς καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἡ εἰκόνα τοῦ Ἀγίου Νικολάου, φηφιδωτή, διέθηκε στὴ θάλασσα, μπροστὰ στὴ Μονὴ, τὰ

πρῶτα χρόνια τῆς ιδρύσεώς της. Ἔχει μιὰ βαθεὶὰ σχισμὴ στὸ μέτωπο, ὅπου ἦταν σφηνομένο ἔνα στραχο. Ὁταν τὸ ἔδγαλαν ἔτρεξε αἷμα ἀπὸ τὴν εἰκόνα. Ἡ ἴδια παράδοση τῆς Μονῆς ἀναφέρει πώς κάθε φορὰ ποὺ πρόκειται νὰ συμβῇ κάτι κακὸ στὸ μοναστήρι ἡ κολώνα ποὺ δρίσκεται πίσω ἀπὸ τὴν Εἰκόνα «περιθρέχεται ὑπὸ ἰδρῳ τοῖς».

\*\*

Στὴ βιβλιοθήκη τῆς Η Μονὴ ἔχει τὰ παρακάτω χειρόγραφα:

57 περγαμηνοὺς Κώδικες τῶν IA'—ΙΔ' αἰ.

92 Χαρτάρους Κώδικες τῶν ΙΔ'—ΙΘ' αἰ.

12 διάφορους Κώδικες τῶν ΙΕ'—ΙΘ' αἰ.

8 ἐκλησιαστικῆς μουσικῆς Κώδικες τῶν ΙΖ'—ΙΗ' αἰ.

Τύπαρχει ἐπίσης ἔνα Ἑλληνικὸ Ψαλτήρι, γραμμένο δλόκληρο μὲ χρυσᾶ γράμματα πάνω σὲ περγαμηνή. Ἐπίσης δυὸ διακονικὰ ώράρια παλαιᾶς βυζαντινῆς τέχνης ποὺ οἱ 24 Οἴκοι στὴ Θεοτόκο εἶναι δουλεμένοι μὲ χρωματιστὸ μετάξι.

Κατὰ μιὰ παράδοση η Μονὴ πῆρε τοῦτο τὸ ὄνομα γιατὶ χτίσθηκε στὴ θέση δυὸ παλαιῶν κελλιῶν μοναχῶν, τοῦ Σταύρου καὶ τοῦ Νικήτα.

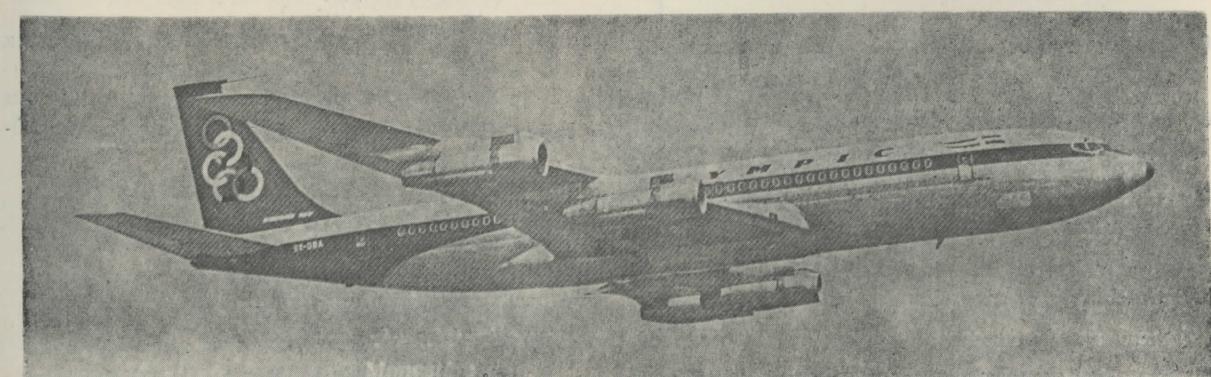
Γ. Κ. ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ

**DEVELOPMENT AND TOURIST ENTERPRISE**  
**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ SANISA ΣΑΝΗ Α.Ε.**

- At Kassandra in Chalkidiki, a vast, private pine forest close to the sea with a beach 7 klms. in length.
- 95 klms. from Thessaloniki, 85 klms. from the airport.
- Wonderfully clear water and lovely sandy swimming spots
- A large development programme: hotels providing 3,000 beds, harbours, marinas, tourist villages, and private villas.

In operation: SANI BEACH  
Hotel (bungalows) A class  
Tel: (0214) 433  
Information: 69170 - 37353  
Thessaloniki

As from 1972: SANI CAMPING  
A site for 1,020 persons  
As from 1973: The SANI TOWER Hotel  
766 beds



Η ΕΛΛΑΣΑ ΓΙΝΕΤΑΙ

ΑΥΤΑΡΚΗΣ ΣΕ ΖΑΧΑΡΗ

## Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΑΚΧΑΡΕΩΣ

Με το έφετινό μεγάλο παραγωγικό της άλμα θά έπιπλην την κάλυψη των έγχωριών αναγκών

Στόχος της ή παραγωγή 250.000 τόννων, από 172.000 που ήταν πέρυσι. Ανάλογη θά είναι και η αύξηση των παραγομένων υποπροϊόντων που χρησιμοποιούνται για ζωτηροφές. Επιστημονική σημαντική θήση και στήν ανάπτυξη της κτηνοτροφίας. Άλλα ή Ε.Β.Σ. σκοπεύει και σε άκρην διηγήστερους άναπτυξιακούς στόχους

- Με το 7χρονο πρόγραμμα άναπτυξεως του παραγωγικού της δυναμικού σε 50%
- Με την άξιοποίηση των ύποπροϊόντων και άποβλητων των ζαχαρουργείων
- Με την ίδρυση Ινστιτούτου τεύτλων - ζαχάρεως
- Με την άναδιάρθρωση της δργανωτικής της δομής

EAGLES  
PALACE

CHALKIDIKI — GREECE



- ★ Το Ξενοδοχείο «ΑΕΤΩΝ ΜΕΛΑΘΡΟΝ», Α' Κατηγορίας, έχει κτισθή σε μία γραφική άμμουδιά της χερσονήσου του "Αθω. Απέχει λίγα χιλιόμετρα από τη γραφική Ουρανούπολη και λίγα μίλια από το "Άγιον Όρος.
- ★ Τὰ διακόσια κλιματιζόμενα δωμάτια, τὸ πολυτελές ἐστιατόριον, ἡ γραφικὴ φαρσταθέρη, τὸ μπάρ και τὸ νυκτερινὸ κέντρο τοῦ ξενοδοχείου είναι διακοσμημένα μὲ γοῦστο και πολυτέλεια, μὲ στοιχεῖα ἀρχιτεκτονικὰ και διακοσμητικὰ τοῦ "Άγιον Όρους και τῆς Χαλκιδικῆς.
- ★ Με τὴν δργανωμένη γιὰ δλα τὰ θαλάσσια σπόρο ἀκτή του, τὸν τέλειο τεχνικὸ ἔξοπλισμό του και τὴν ἀρτία δργάνωσή του, είναι τὸ πληρέστερο σύγχρονο ξενοδοχεῖο τῆς χώρας μας.

EAGLES PALACE HOTEL  
OURANOUPOLIS CHALKIDIKI  
— GREECE  
TEL.: (0377) 71-230 - 71-250  
Head office: 9 King Konstantin ave.  
Tel. 228-521 Telex. 41-208  
THESSALONIKI - GREECE

Ένα οδοιπορικό

## Στὰ Ραβνά (Πετροκέρασα)

Η διάσωση μιᾶς παλιᾶς εἰκόνας τῆς Παναγίας

Τὸ σημερινὸ οδοιπορικό μας ἔχει γιὰ στόχο του τὴν δρεινὴ Χαλκιδική, συγκεκριμένα τὰ γραφικὰ Ραβνά η Πετροκέρασα ποὺ βρίσκονται σε μία ειδυλλιακὴ πλαγιὰ τῆς θορειοαγατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Χορτιάτη<sup>1</sup> Εξειγώντας ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη ἀκολουθοῦμε, ἀρχικά, τὸ δρόμο ποὺ διδηγεῖ πρὸς τὴν Καβάλα, γιὰ νὰ τὸν ἀφήσουμε, ὅμως, περγώντας λίγο τὴ λίμνη τοῦ Αγίου Βασιλείου, στὸ 30ό, περίπου χιλιόμετρο, καὶ νὰ πάρουμε τὸ δρόμο ποὺ διδηγεῖ στὸ Ζαγκλιδέρι, γγωστὸ Κεφαλοχώρι αὐτῆς τῆς περιοχῆς, τὸ διποίο και διασχίζουμε... Αφήνωντας πίσω μας τὸ Ζαγκλιδέρι, ὁ δρόμος μας γίνεται ὀλοένα και πιὸ ἀνηφορικός. Η ἀπόσταση, πάντως, ἀνάμεσα Ζαγκλιδέρι και Ραβνά, είναι λιγότερη ἀπὸ 10 χλμ.

Οσο ἀνεβαίνουμε, τόσο πιὸ ἀνάλαφρος γίνεται ὁ ἀέρας. Χαίρεσαι ν' ἀνασαίγης. "Ολα τραγουδούν ἐδῶ πάνω. Καλόφωνοι τραγουδιστὲς και οι Ραβνιώτες..

Τὸ χωριό, καθὼς είναι τριγυρισμένο ἀπὸ πλούσιο δάσος, προβάλλει στὰ μάτια μας, σὰν παλιὸς ζωγραφικὸς πίνακας. "Αγοἱξη και καλοκαίρι, μία πράσινη γυρλάντα. Τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων τοῦ δάσους περιβάλλουν τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, ποὺ είναι κτισμένα σὲ ἀμφιθεατρικὴ διάταξη...

Τὰ Ραβνά είναι ἔνα ἀπὸ τὰ 42 χωριά τῆς Χαλκιδικῆς — γεωγραφικὰ ἀνήκουν στὴ Χαλκιδική, διαικητικὰ στὸ νομὸ Θεσσαλονίκης — ποὺ πυρπόλησε και κατέστρεψε δι Μπαΐράμ Πασᾶς τὸ 1821... και οἱ κάτοικοί του, δσοι ἔφυγαν τὸ τούρκικο χατζάρι και τὸν ἔξανδραποδισμό, καταφύγανε στὸ βουγό. Μερικοί, πιθανόν, στὴν Κασσάνδρα και τὸ "Άγιο Όρος. "Οταν, δόθηκε ἀμνηστεία ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἐπιστρέψανε οἱ περισσότεροι, δπως ἀναφέρει ἡ τοπικὴ παράδοση, γιὰ νὰ δροσύνη στάχτη και ἀποκαΐδια τὰ σπίτια τους. Ακριβῶς και μία παλιὰ θαυματουργὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, ποὺ στάθηκε και ἡ ἀφορμὴ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ διμορφο αὐτὸ χωριό τῆς Χαλ-

κιδικῆς, συγδέεται μὲ τὴν τρομερὴ καταστροφὴ ποὺ γνώρισε ἀπὸ ἀκρη σὲ ἀκρη, ἡ γραφικὴ αὐτὴ περιοχὴ τοῦ Μακεδονικοῦ χώρου, ὕστερα ἀπὸ τὴν καταστολὴ τῆς ήρωικῆς ἔξέγερσης τῶν κατοίκων της, ἀπὸ τὸν Μπαΐράμ Πασᾶ...

Η εικόνα τῆς Παναγίας στὴν ἑποία ἀναφέρομαστε, εἶναι πολὺ παλιά. Η λατρεία της στὰ Ραβνά, χρονολογεῖται στὰ πρὶν τὸ '21 χρόνια. Στὸ μεγάλο χαλασμὸ ὑπέστη τὶς περιπέτειες τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ. Η διάσωση και ἡ ἐπαναφορά της στὰ Ραβνά, σύμφωνα μὲ τὴν τοπικὴ παράδοση, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἀκουσα ἀπὸ τοὺς καλούς Ραβνιώτες φίλους μου κ.κ. Βασίλη και Θανάση Καλαφάτη, δοφείλεται σὲ θαύμα... Στὴν πραγματικότητα ἔχουμε δυὸ θαύματα. Τὸ πρῶτο σχετίζεται μὲ τὴ διάσωση, και τὸ δεύτερο μὲ τὴ ἐπαναφορά της στὸν τόπο τῆς ἀρχικῆς λατρείας της. "Οταν μπῆκαν οι Τούρκοι στὸ χωριό, λένε, τὴν ἀρπαξαν ἀπὸ τὸ Προσκυνητάρι τῆς ἐκκλησίας και ἀρχισαν νὰ τὴ χτυποῦν μὲ τσεκούρι... Καὶ πέτρα νάτανε ἔπρεπε νὰ σπάση. Η εἰκόνα, ὅμως, ἐλαφρά μόνο ράγισε. Διακρίνεται και σήμερα, ἐνα ράγισμα ἐπάνω στὴν ἐπιφάνειά της. Σὲ συγέχεια τὴν ἔρριξαν στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ καῆ. Άλλα και πάλι ἡ θεία δύναμη τὴν κράτησε ἀνέγγιχτη. Έλαφρά, μόνο, καφαλίσθηκε... Έκει, μέσα σὲ σοροὺς ἀπὸ ἀποκαΐδια και στάχτες, ποιὸς ξέρει, πόσο καιρὸ παρέμεινε... "Οταν λίγο ήσύχασαν, ὃς φάνεται, οἱ διωγμοί και οἱ καταστροφὲς τῶν Τούρκων, μιὰ μέρα, ἔγας κάτοικος τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ Αδάμι, ποὺ ἀπέκει ἀπὸ τὰ Ραβνά 8 χλμ., περγώντας ἀπὸ τὰ Ραβνά, τὴ δρῆκε, μέσα στ' ἀποκαΐδια. Τὴν παρέλαθε και τὴν ἀπέθεσε, μὲ εὐλάβεια, στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ του... Επαγειλημένα, ὅμως, σύμφωνα πάγτοτε, μὲ τὴν παράδοση, κατὰ παράξενο τρόπο, ἡ εικόνα δρέθηκε πεσμένη κάτω ἀπὸ τὸ είκονοστάσιο ποὺ τὴν εἶχαν τοποθετήσει... Τὸ γεγονός ἔκανε μεγάλη ἐπύπωση στοὺς κατοίκους αὐτοῦ τοῦ χωριοῦ, ἀλλὰ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ

ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ № 39469/1972

**ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ:**

Είναι μοναδικό για παραδαλάσσιες οικοδομές διότι είναι τελείως άνεπρέαστο άπό την ύγρασία της δαλάσσονται.

Παραμένει καινούργιο και καλαισθοτο καταρρόσεως διά παντας τα υπέρογκα έξοδα συντήρησης.

Παρουσιάζει μεγάλην άντοχην εἰς τὰς κρούσεις και δένει παραμορφώνεται τόσον λόγω τῶν μεταλλικῶν ένισχύσεων, δύσον και λόγω τῆς ἀρίστης ποιότητος τοῦ χραιμοποιουμένου P.V.C.

Εύκολοτάτη και οικονομική τοποθέτησης (μέδιογούς έξεις άλουμινιού ή πλαστικούς) είναι δυνατόν νὰ γίνη και ἐπὶ ἀποπερατωθείσης οικοδομῆς.

Προσφέρεται εἰς ἑκπληκτικῶς χαμηλάς τιμάς τόσον λόγω τῆς ἐν σειρά παραγωγῆς δύον και λόγω τῆς ἀπευθείας ἀπὸ τοὺς ἐφευρέτας καὶ κατασκευαστάς του (Διπλ. Μηχανικούς Ε.Μ.Π.) προμηθείας εἰς τὸν οικοδομὴν ἀνεύ μεσολάθρους τρίτων ἐνδιαιμέσων.

**ΤΕΧΝΟΠΛΑΣΤ** ΑΕΒΕ.

ΕΠΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΟΜΙΚΟΝ ΥΛΙΚΟΝ

ΕΔΡΑ: Μήτροπόλεως 99 — Θεσσαλονίκη — Τηλ. 221-010, 278-356  
 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ: Διαβατά Θεσσαλονίκης — Τηλ. 512-410  
 ΓΡΑΦ. ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ: Σολωμοῦ 25 — Τηλ. 600-300, 619-074  
 ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ: Πανόρμου 85 — Τηλ. 646-0882

έρμηνης τὸ λόγο στὸν ὅποιο ὀφείλουνταν ἡ πτώση τῆς εἰκόνας. Μιὰ νύχτα, ὅμως, εἶδε στὸ ὄνειρό του ὁ κανδηλανάφτης τὴν Παναγία, ἡ ὅποια τοῦ εἶπε ὅτι τὸ εἰκόνισμά της ποὺ δρίσκουνταν στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ του, δὲν δρίσκεται στὴ σωστή του θέση. Αὐτὴ εἶναι στὴν ἐκκλησία τῶν Ραβνῶν...

Ο κανδηλανάφτης διηγήθηκε τὸ ὄνειρό του, στὸν οἱερά και ἐκεῖνος μὲ τὴ σειρά του εἰδοποίησε τὸν οἱερά τῶν Ραβνῶν... "Ἐτσι ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας, ποὺ προσκυνήσαμε και μεῖς, στὴν κεντρικὴ ἐκκλησία τῶν Ρεθίνων, τὸν "Αη - Λιά, ἐπέστρεψε στὴν ἀρχικὴ της θέση, ἀτρωτη, ἀφοῦ δέχθηκε τὰ χτυπήματα τῶν δαρδάρων και πέρασε μέσα ἀπὸ τὶς φλόγες..."

Πρέπει ν' ἀγαφερθῇ ὅτι οἱ Ραβνιῶντες διακρίνουνται γιὰ τὴν εὐσέδειά τους. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι, κατὰ μιὰ τοπικὴ παράδοση, ποὺ δὲν εἶναι και τόσο παλιά, ἀρχίζει τὸ 1830, κάθε χρόνο, τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων μεταφέρανε ἀπὸ τὴν Μονὴ Εηροποτάμου, τὸ Τίμιο Εύλο, μὲ τρόπο τελεουργικὸν και τὸ κρατοῦσαν στὸ χωριό τους, ώς τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, σὲ γενικὸν προσκύνημα τῶν κατοίκων τῶν Ραβνῶν, ἀλλὰ και τῶν κατοίκων τῶν γύρω χωριῶν. Σύμφωνα, πάγτοτε, μὲ τὴν παράδοση, χάρις στὸ Τίμιο Εύλο, σώθηκε τὸ χωριό ἀπὸ δαιμονικὰ ὅντα ποὺ ἐπιφέρανε μεγάλες καταστροφές, ἀκόμη και θανάτους. Τὸ θρησκευτικὸν αὐτὸν ἔθιμο σταμάτησε τὸ 1962, ὥστερα ἀπὸ διαταγὴ τοῦ Μητροπολίτη Ιερισσοῦ και Ἀγ. Όρους. Γεγονός ποὺ λύπησε βαθείᾳ τοὺς Ραβνιῶντες, ποὺ ὅπως εἴπαμε διακρίνονται γιὰ τὴν εὐσέδειά τους.

Μιὰ ἀλλη, ἐπίσης, μαρτυρία τῆς εὐσέδειας τῶν Ραβνιῶν, εἶναι και ἡ πίστη τους στὸν "Ἄγιο Μόδεστο, τὸν προστάτη τῶν ζώων ποὺ γιορτάζει στὶς 16 τοῦ Δεκέμβρη. Μου ἔκανε βαθείᾳ ἐντύπωση, ὁ πρακτικὸς τρόπος μὲ τὸν ὅποιο τὸν λατρεύουν. Τὴν μέρα ποὺ γιορτάζει ὁ "Άγιος, μήτε σαμάρι, μήτε σέλα βάζουν στ' ἀλογά τους... Ἀλλὰ και τὰ βάθια τους, δὲν τὰ ζέδουν στὸ ἀλέτρι... Τὸ ἀφήγουν ζένοιαστα νὰ βόσκουν στὸ τσατρί —λειβάδι—, ἐφ' ὅσον ἡ μέρα εἶναι καλή. Ἀν, πάλι, δὲν ἐπιτρέπουν οἱ καιρικὲς συνθῆκες τὴν παραμονὴ τῶν ζώων στὸ ὄπαιθρο, τὰ κρατοῦν στοὺς σταύλους, ποὺ τοὺς ἔχουν καθαρίσει, ἀπὸ μέρες. Τὴν ἴδια φροντίδα παίρνουν και οἱ κεχαγιάδες —κτηνοτρόφοι— γιὰ τὰ μαντριά

τους. Ἐγγείται, τὰ δίγουν και διπλῆ μερίδα ἐκλεκτὸ φαγητό, ὅπως θὰ λέγαμε, ἀν ἐπρόκειτο γιὰ ἀνθρώπους. Ἐπὶ πλέον, παλαιότερα, ἔκαναν και ὄφωμα στὴν ἐκκλησία και ἔνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ὄφωμα τὸ ἀγακάτων μὲ τὴν «ταῖ» τους —τροφή—, γιὰ νάχουν τὴν χάρη τοῦ Ἀγίου. Νὰ τὰ προφυλάξῃ ἀπὸ ἀρρώστια και κάθε κακό, ἀλλὰ και γὰ τὰ πληθαίνη. Τέλος, οἱ κεχαγιάδες ἔφερναν τὸν παπᾶ, στὸ μαντρί, γιὰ γὰ εὐλογήση τὸ κοπάδι τους... Μιλούμε σὲ χρόνο παρελθόντα, γιατί, ὅπως παγτοῦ, ἔτσι και στὰ Ραβνά, ἔχουν ἀτογίσει τὰ ἔθιμα. "Αλλωστε και ἡ κτηνοτροφία ποὺ ἀλλοτε ἀγθοῦσε, ἔχει παρακμάσει. Παλαιότερα, ὅπως μοῦ εἴπαν, τὸ χωριό διατηροῦσε γύγια στὶς 13.000 γιδοπρόδιτα —κυρίως γίδια—, ἐνῷ τώρα μόλις φθάγουν στὰ 1500. Ἐξ ἀλλου στὶς γεωργικές δουλειές χρησιμοποιοῦνται τὰ μηχανικὰ μέσα. Δὲν πρέπει, ἐπίσης, νὰ ξεχωρίσῃ τὰ τελευταῖα χρόνια, λιγότερα και οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ. Πολλοί οἱ νέοι Ραβνιῶντες, ἐργάζονται και ζοῦν στὴ Θεσσαλονίκη, δὲν ξεχόδουν, ὅμως τοὺς δεσμούς τους, μὲ τὸ δημορφό χωριό τους, και ὅσο εἴγαι μπορετό, διατηροῦν τὶς παραδόσεις και τὰ ἔθιμά τους. Τὶς γιορτὲς και τὶς χρονιάρες μέρες ἔρχουνται γὰ τὶς περάσουν στὸ χωριό τους, κοντά στοὺς γέρους γονεῖς τους. Νὰ τοὺς συντροφέψουν, ἀλλὰ και γὰ ζήσουν τὴ γονητεία τῶν πατροπαράδοτων τοπικῶν ἔθιμων, κοντά στὸ τζάκι, ποὺ ἀκόμη ἀνάδει στὰ Ραβνά μὲ ἀφθονα ἔσιλα ποὺ προμηθεύονται ἀπὸ τὸ γειτονικὸ δάσος. Μπουμπουνίζει ἡ φωτιά και λαμπαδιάζει ἡ φλόγα, καθὼς στήγει τὸν ἄγριο μὲ καιρούμενο χορό της.

Μέρες χρονιάρες, μέρες ποὺ πανηγυρίζουν τὰ γύρω ἀπ' τὸ χωριό παρεκκλήσια, ἔκφραση και αὐτὰ τῆς εὐσέδειας τῶν Ραβνιῶν, στρέφουν οἱ γέροι νοσταλγικὰ τὴ σκέψη τους στοὺς παλιοὺς εἰδυλλιακοὺς καιρούς, στὰ χρόνια τῆς νειότης τους. Τρώγωντας ἀλλὰ και πίνωντας ἀγγό τσιπουρο και κρασί, ἀρχίζουν γὰ σιγοτραγουδοῦν τραγούδια τοῦ τόπου τους, ποὺ τὰ παίρνουν ἀπὸ τὸ σόμα τους και οἱ νέοι... τὰ παλληκάρια και οἱ κοπέλλες, και ἔτσι συνεχίζεται ἡ παράδοση... Βουτζει τὸ χωριό, ως πέρα στὸ βουνό, ἀπ' τὶς γλυκόλατες φωνές τους... Εἴπαμε ὅτι οἱ Ραβνιῶντες εἶναι καλόφωνοι τραγουδιστές, ξακουστοί σὲ δλη τὴ Χαλκιδική. Φωνές γλυκές, σὰν τὰ βουνά σια πετροκέρασα ποὺ παράγει δ τόπος τους. Με-

λωδικές σὰν τὸ κελάδισμα τῶν πουλιῶν τοῦ γειτονικοῦ δάσους. "Ολα ἐδῶ πάνω τραγουδοῦν. "Αλλωστε δικαιωμένη ἀλήθεια εἶναι ὅτι καὶ ὁ ἄγθρωπος ἀποτελεῖ μέρος τοῦ φυσικοῦ κόσμου ποὺ τὸν περιβάλλει καὶ δέχεται τὴν ἐπίδρασή του.

Στὰ ραβνιώτικα τραγούδια, ποὺ τὰ περισσότερα ἔχουν γιὰ θέμα τους τὴν μεγάλην ζωστήρα δύναμη, τὸν ἔρωτα, διάχυτη εἶναι ἡ ρομαντικὴ διάθεση, ποὺ κι αὐτή, φυσικὰ δρίσκεται σὲ ἀμεση σχέση μὲ τὸ εἰδυλλιακὸ περιβάλλον τοῦ χωριοῦ. Θεωρῶ σκόπιμο νὰ σφραγίσω τὸ σημειώμα μου σ' ἔνα ραβνιώτικο δημοτικό, ποὺ σὲ διάφορες, δημος, παραλλαγές ἀκούγεται καὶ σὲ ἄλλα χωριά τῆς Χαλκιδικῆς, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα, τοῦ μακεδονικοῦ χώρου.

Πᾶρε τὸ σταμνὴν καὶ σῦρε γιὰ γιρό ἐκεῖ θὰ περιμένω δυὸ λόγια νὰ σου πῶ  
Μή μὲ τυραννεῖς, ἀγάπα με γὰζεις.  
Θὰ μὲ δεῖς σ' ἄλλα χέρια κι θ' ἀλυπηθεῖς  
Μή μὲ τυραννεῖς, ἀγάπα με, γὰζεις  
θὰ πεθάνω κι θὰ μὲ φάει ἡ μαύρη γῆς

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΡΑΦΕΝΤΙΔΟΥ

(Απὸ τὸ ἀγένδοτο Ὅδοιπορικό: «Περπατώντας στὴ Μακεδονία»)

1) Ι. Βασδραβέλη: «Ο ἀγώνας τοῦ 1821 στὴ Μακεδονία», σελ. 57. «Ἀπὸ τὸ 1—15· Ιουλίου, πουλήθηκαν στὴ Θεσσαλονίκη 150 γυναικόπαιδα ἀπὸ τὴ Γαλάτιστα καὶ τὰ Ραγγὰ καὶ ἀργότερα ἄλλα 500».



Χαλκῆ οὐδρία Τορούνης 5ου π.Χ. αιώνος

Vase de cuivre du 5ème s. av. J.-Chr. trouvé à Toroni

## Πῶς δημιουργήθηκε ὁ Τουρισμὸς

Γιὰ ν' ἀναπτυχθῆ τὸ αἰσθημα τῆς περιηγήσεως καὶ γὰ λάθη τὴ σημειεινὴ του ὄψη ὁ τουρισμός, χρειάστηκε ἡ ἀγθρωπότης νὰ ξεφύγῃ, ἀπὸ τὴ κλειστὴ ζωὴ τῆς ἀρχαιότητος. Χρειάστηκε γὰ ἀναπτυχθῆ ἡ ἔνγνωσια τῆς φιλοξενίας, ἡ δάση τῆς ὁποίας δρίσκεται στοὺς σκοτεινοὺς χρόνους τῆς καθόδου τῶν Δωριέων.

Ο ξένος ποὺ ἔφθαγε τότε σ' ἔνα τόπο ήταν πειρατής, ἔμπορος, ἔξοριστος ἢ καταδίκος. Στὸν γένο τόπο ήταν ἀπροστάτευτος. Δὲν ὑπῆρχε νόμος γιὰ νὰ τὸν προφυλάξῃ ἐνῷ ὑπῆρχε ὁ φόρος γὰ κακοποιηθῆ. Τὴν ἔλειψη τῶν προστατευτικῶν γόμων καὶ τῆς ἀνθρώπινης δικαιοσύνης ἀγεπλήρωσε σὲ λίγο ἡ θεϊκὴ προσταγὴ καὶ τὸ θεϊκὸ δίκαιο. Ο Δίας προορισμένος γιὰ αὐτὸ τὸ σκοπό, ἀπετέλεσε τὴ θεϊκὴ προστασία σὲ μία ἐποχὴ ποὺ ἀγάμεσα σὲ τεράστιους κινδύνους ἀρχισε νὰ ἐμφανίζεται ὁ μικρὸς περιηγητισμός.

Στὸ τέλος τῶν Όμηρικῶν χρόνων καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς δημιουρατικῆς ἀναπτύξεως, ἡ φιλοξενία γίνεται δημόσια. Τὴν ἀγαλαμβάνουν οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ ἀρχοντες καὶ παύει νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὸν ἥθικὸ νόμο, ἀποκτώντας πλέον ἴσχυν θεσμοῦ. Γι' αὐτὸ οἱ ἐγδιαφερόμενοι γνωρίζοντας ὅτι θὰ φιλοξενηθοῦν, ξεπεργοῦν τώρα τὰ σύνορά τους.

Οι πρῶτοι περιηγηταὶ ἐμφανίσθηκαν στὴν Ἱωνία γιὰ νὰ ξεχυθοῦν ἀπὸ ἐκεῖ σὲ λίγο στὴν Ἀθήνα καὶ σὲ δλη τὴν Λεκάνη τῆς Μεσογείου.

Μὲ τὴν δημιουργία τοῦ ἀχανοῦς κράτους τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν ἀγθιση τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας δημιουργοῦνται τεράστια γιὰ τὴν ἐποχὴ, κέντρα ἔλξεως τοῦ περιηγητοῦ. Ἀτομα ἀπὸ ὅλο τὸν τότε γνωστὸ κόσμο κι' ἀπὸ δλεῖς τὶς ἄκρες τῆς γῆς καταφθάνουν στὴν Ἐπιπορικὴ Ἀλεξάνδρεια καὶ στὴν πνευματικὴ Ἀθήνα.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν διήρκεσε ἀρκετὰ στοὺς Ἑλληνιστικοὺς χρόνους, δηλ. ἡ μεγάλη μετακίνησις, κατωρθώθηκε στὴν ἐποχὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας. Η ἐνιαία ιδιοίκησις καὶ ἡ σχετικὴ ἀσφάλεια ὑπῆρξεν τὰ κίνητρα γιὰ νὰ ξεφύγῃ ὁ ἀγθρωπός ἀπὸ τὸν κλειστὸ χαρακτήρα τοῦ τόπου.

Απὸ τὴν Μ. Ἀσία καὶ τὴν Ἰταλία ἀρχισε σὲ διάλογο τὴ Μεσόγειο μὰ σημαντικὴ κίνηση.

Ο γεωγράφος Στράβων ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Πόντου, κατώρθωσε γὰ διασχίση κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τὶς περισσότερες ἐπαρχίες. Ο δὲ Παυσανίας, ἀπὸ τὴν Μαγνησία, περιηγούμενος διέσχισε διάλογο τὸν κορμὸ τῆς αὐτοκρατορίας γράφοντας.

Γιὰ τὸ Βυζάντιο ὑπάρχουν πολλὲς μαρτυρίες ποὺ μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ πληροφορηθοῦμε τὸν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς περιηγητισμὸ τους.

Μιὰ νέα ἐποχὴ, ποὺ συγχρατίσθηκε στὸν δρίζοντα ἀπὸ τὴν ἔξοδο τῆς ἀγθρωπότητας, ὁ κόσμος μεγάλωσε, τὰ ἀγαθὰ αὐξήθηκαν, θελτιώθηκαν οἱ συνθῆκες ζωῆς καὶ τὰ ἐρεθίσματα πλήθαιγαν. Ἀληθινὴ δίφα δημιουργήθηκε στοὺς ἀνθρώπους. Η δίφα νὰ γνωρίσουν ἄλλες χῶρες καὶ ἄλλα ηθη νὰ θαυμάσουν καὶ νὰ ἀπολαύσουν ὅτι ὑπάρχει στὰ διάφορα ἔθνη καὶ στοὺς λαοὺς τῆς γῆς.

• Στὴν σημειεινὴ ἐποχὴ ὁ τουρισμὸς εἶναι ἔνα οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ φαινόμενο, τὸ ὅποιο διδάσκει πάρα πολλὰ στὸν ἀνθρώπο καὶ τὴ γεωγραφία, τὸν δημηγεῖ στὴν ἀγάπη τῆς φύσεως ἐνῷ παράλληλα ἀναπτύσσει τὸ αἰσθημα τῆς φιλοξενίας καὶ μᾶς ὑποδοθεῖ νὰ γνωρίσουμε τοὺς ἀνθρώπους.

Κατὰ τὸν Ἐλευθερούς εἰδήμονες τουρισμὸς εἶναι ἔνα σύνολο, σχέσεων καὶ γεγονότων ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ τὴν μετακίνηση καὶ τὴ διαμονὴ ἀτόμων ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο τῆς μονίμου κατοικίας των, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἡ μετακίνησις καὶ ἡ διαμονὴ δὲν δρεῖται σὲ κερδοσκοπικὴ δράση κυρίως.

Ο τουρισμὸς σήμερα ἀποτελεῖ κοινωνικὴ δραστηριότητα, ἀλλὰ μαζὶ καὶ οἰκονομικὴ, ἡ δοποὶα κινεῖται σὲ διεθνῆ ἐπίπεδα, καλύπτει 3-λεις τὶς κοινωνικὲς τάξεις καὶ ἀποδέπτει στὴν οικονοποίηση ἀναγκῶν ἀνεπτυγμένου πολιτισμοῦ τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ αἰτια ποὺ διδήγησαν στὴ σημειεινὴ ἀνάπτυξη τοῦ τουρισμοῦ ἡμποροῦμε νὰ τὰ διακρίγουμε σέ:

Τις πειραιές μεν ικά: δπως α) ή εμφυτη τάση του άνθρωπου για το άγνωστο, β) ή άλλαγή της ρουτίνας, γ) ή έπιθυμία γνωριμίας μὲ συναγθρώπους καὶ τὰ πολιτιστικά τους στοιχεῖα, καὶ

Άγτικες μεν ικά: δπως α) ή αδέσηση του κατὰ κεφαλήν εἰσοδήματος καὶ ή άνακατανομή αὐτοῦ, β) ή άνάπτυξη τῶν συγκοινωνικῶν μέσων, γ) δελτίωσις δρων ἐργασίας, ἀμοιβῶν καὶ γενικά συνθηκῶν διαβιώσεως, δ) οἰκονομική καὶ πολιτική σταθερότητες, ε) άγοδος του μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν λαῶν, στ) ἀπλοπόλησις διατυπώσεων, πιστωτικαὶ διευκολύνσεις καὶ ἄλλα. Γιὰ ποιοὺς δημος λόγους κινεῖται ἔνα τέτοιο ρεῦμα; Γιὰ λόγους φυχαγωγίας, δημοσίας, οἰκογενειακούς, ἐπιχειρηματιακούς, γιὰ συμμετοχὴ σὲ ἐκδηλώσεις κ.λ.π.

Διακρίνεται δηλαδή ὁ περιηγητισμὸς σὲ φυχαγωγικό - καλλιτεχνικό - μορφωτικό - ἀθλητικό - θρησκευτικό - ἐμπορικό καὶ θεραπευτικό.

Τὸ πρὸς τὴν Ἑλλάδα κινούμενο τουριστικὸ ρεῦμα καλύπτει δλες σχεδὸν τὶς περιπτώσεις, ἔξεχει δημος δ καλλιτεχνικός, δ φυχαγωγικός καὶ δ ἐπιστημονικός.

Ἄλλα ἔκεινο ποὺ ἔχει σημασία ἀπὸ τὸν τουρισμὸ εἶναι τὰ οἰκονομικὰ ὡφέλη. Διότι στὴν παρούσα φάση τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, στὴν δποία χρειάζεται κινητοποίηση δλων τῶν διαθεσίμων ἔθνικῶν πόρων, δ τουρισμὸς μπορεῖ γὰ διαδραματίση σπουδαῖο ρόλο. Μὲ τὸ συγάλλαγμα ποὺ εἰσπράττει δύναται γὰ δελτίωση τὸ ισοζύγιο τῶν ἔξωτερικῶν πληρωμῶν καὶ γὰ δη-

μιουργήση τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἀνάπτυξη κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν. Ἐπίσης δύναται γὰ προσφέρη εύκαιριες ἀποσχολήσεως ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ γὰ προκαλέση δικαιότερη κατανομὴ τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος ἀνάμεσα στὶς διάφορες περιοχὲς τῆς χώρας, συμβάλλοντας ἔτσι στὴν ἀμβλυνση τῶν σημερινῶν διαφορῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν, μεταξὺ κέντρου καὶ ἐπαρχίας. Εἶναι λοιπὸν δ τουριστικὸς παράγων νέος παραγωγικὸς κλάδος, καὶ δύναται γὰ ἀντιμετωπισθῆ σὰν σημαντικὸ παραγωγικὸ δυναμικό.

Στὴν χώρα μας ποὺ ή οἰκονομία ἔχει γεωργικὸ καρακτῆρα καὶ οἱ λοιποὶ κλάδοι παραγωγῆς ἀπὸ τὸ ἀγτικείμενό τους προσφέρουν μέτρια σὲ σχέση ἐργασία στὸν ἐργαζομένους, φαίνεται τὸ μέγεθος τῆς κοινωνικῆς σημασίας τοῦ τουρισμοῦ. Διότι ή χώρα σήμερα παρὰ τὶς σοδαρές διοιμηχανικὲς ἐπιχειρήσεις ποὺ διαθέτει δὲν δύναται γὰ ἀπορροφήση δλο τὸ κατὰ τόπους ἐργατικὸ δυναμικό. Γιὰ τὰ νησιὰ δὲ δπου καὶ στὸ μέλλον δὲν προβλέπεται οὐσιώδης διοιμηχανικὴ ἀνάπτυξη, ή διοιμηχανία τοῦ τουρισμοῦ ἀποτελεῖ καὶ θ' ἀποτελέση τὸν κύριο τομέα τῆς ἀπασχολήσεως.

Ἐκτὸς δημος αὐτῆς τῆς μὲ τὴ στεγὴ ἔννοια ἀπασχολήσεως, δ τουρισμὸς ἀποτελεῖ καὶ ἀπασχόληση ὑπὸ εὑρεῖα ἔννοια. Εἶναι τὸ πλῆθος τῶν δραστηριοτήτων ποὺ ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὸ μέγεθος τῶν ἐπεγδύσεων.

ΤΑΣΟΣ ΒΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ

## Γάμος στὴν Κασσάνδρα

Τὰ παλιὰ χρόνια δ γάμος ἦταν τὸ μεγαλύτερο γεγονός τοῦ κάθε χωριοῦ, γιατὶ τότε λειπανεὶς οἱ σημερινὲς διασκεδάσεις.

Ο κυριώτερος λόγος ἦταν δτι οἱ Τούρκοι μόγον σὲ αὐτὴ τὴν ἡμέρα ἀφηγαν τοὺς ἀμοιρους σκλάδους γὰ γλεντήσουν μὲ τὴν ψυχὴ τους ἐλεύθερη. Γι' αὐτὸ κάθε χωριὸ περίμενε μὲ δέος τὸ γάμο τοῦ χωριανοῦ του — ἥξευραν οἱ δμοιροι πόσες ὠρες θὰ χόρευαν καὶ πόσα ὠραία φαγητὰ ἐτοιμάζονταν — ἥξευραν τὲ (καλούδια) γλυκίσματα ἐτοιμαζε ἡ νύφη γιὰ τὴν μεγάλη αὐτὴ ἡμέρα!

Τώρα ἐλάτε μαζύ μου καὶ ἔγώ τραβῶντας τὴν κουρτίνα τῶν χρόνων, θὰ παρακολουθήσωμε ἔνα γάμο στὴν Κασσάνδρα.

Οπως σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ ἵδιως στὰ χωριὰ καὶ σήμερα ἀκόμη δ γάμος εἶγαι κοσμικὸ γεγονός. Μὰ στὴν Χαλκιδικὴ εἶναι κάτι ἀλλοθαρρεῖς.

Μιὰ πρόσκληση ἀπὸ φιλικὸ μου σπίτι μοῦ ἔλεγε δτι ἀπὸ τὴν Τετάρτη ἔπρεπε νάμαι κοντά τους γιὰ γὰ παρακολουθήσω τὰ προσόμια. "Ολο τὸ σπίτι ἔλαμπε ἀπὸ καθαριότητα καὶ παντοῦ μοσχοδολοῦσε διασιλικὸ καὶ μαντζουράγα.

Ἄπὸ πολὺ πρωτὶ ἀρχισε μὰ ζωηρὴ κίνηση, ἤρχοντο οἱ φίλες τῆς νύφης στολισμένες, καθαρές, χαρούμενες μὲ λίγα λουλούδια στὸ χέρι. Σήμερα θὰ ραφτῇ τὸ φόρεμα τῆς νύφης. Στὸ πιὸ μεγάλο δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ ἔχουν δάλει τὸ τραπέζι καὶ δλόγυρα περιμένουμε δλες. Η μοδίστρα κάθεται στὸ τραπέζι ἔχοντας ξαπλωμένο τὸ ψαφασμα μὲ δὲν ἀγοίγει τὸ φαλλίδι, γιατὶ περιμένει δ πατέρας η δ ἀδελφὸς η κάποιος συγγενής γὰ φανη αὐτὴ τὴν στιγμὴ πολὺ γεγναιόδωρος. Πρέπει διπωσδήποτε γὰ ἀσημώση τὸ φουστάνι. Ιλλησιάζει δ πατέρας καὶ ρίχγει τὸ νόμισμα, ἐνῶ χαρούμενες οἱ φίλες τῆς μὲ χαρές καὶ εὔχες διέ-

πουν πώς κόβεται τὸ καιγούργιο φόρεμα καὶ ἀρχίζουν γὰ τραγουδοῦν:

Τῆς λυγερῆς τὸ φόρεμα  
τῆς νύφης τὸ φουστάνι  
δέκα κορίτσια τόραβαν  
καὶ δεκαοχτὼ ραφτάδες.

Ἐγα κορίτσι δρασερὸ  
ράβει καὶ τραγουδάει  
ὅσες κλωστές καὶ δελονιές  
ἔχει τὸ φόρεμά σου  
τόσα γὰ εἰν' τὰ πλούτη σου  
καὶ τόσα τὰ καλά σου.

Δὲν ἀργοῦν γάρθουν στὸ δίσκο τὰ κεράσματα, δλα γλυκά, γιὰ νᾶναι δλόγυρη καὶ ἡ νέα ζωὴ τῆς νύφης. Μετὰ ἀρχίζουν δλες οἱ φίλες γὰ δοηθοῦν στὸ νυφικό. "Άλλοτε τὸ ψαφασμα ἦταν δλομέταξο, ψαφασμένο ἀπὸ τὰ προκομένα χέρια τῆς νύφης. Απὸ μετάξι καθαρό, τὰ γνωστὰ ὠραίτατα μεταξωτὰ τῆς Χαλκιδικῆς. Σήμερα ἀγοράζουνε ψαφασμα ἡ δυστυχῶς νοικιάζουνε νυφικό καὶ παραμερίζονται στὴν ροή τοῦ χρόνου τὰ δμορφα ἔθιμα μας.

Τὴν Πέμπτη δλες οἱ φίλες θὰ δοηθήσουν τὴν νύφη γὰ ἐτοιμάση τὰ προικιά. Θὰ στολίσουν δλο τὸ σπίτι μὲ αὐτά, τὰ φορέματα θὰ κρεμαστοῦν σ' ἔνα σχοινὶ στὸ καλὸ δωμάτιο. "Άλλες φίλες θὰ δοηθήσουν τὴν εύτυχισμένη μητέρα γιὰ γὰ ἐτοιμάσουν ἔνα μεγάλο σινί (ταφὶ) μὲ μπουγάτσα.

Τὸ δράδου δ γαμπρὸς μὲ τοὺς φίλους του γιὰ μάρτυρες θάρθουν γὰ καταμετρήσουν τὰ προικιά. Μόλις τελειώσῃ καὶ αὐτὴ ἡ δουλειά, ἀρχίζει νέα γιορτὴ καὶ νέο φαγοπότι καὶ μορασμα σ' δλους ἀπὸ τὴν ὑπέροχη ροδοφημένη μπουγάτσα.

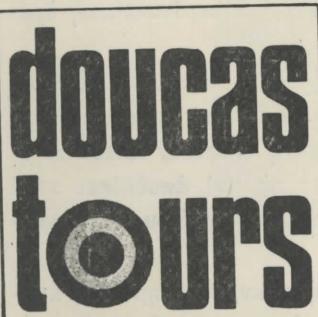
Τὴν Παρασκευὴ δλο τὸ χωριὸ γιορτάζει, πρέπει γὰ πάνη μὲ λουλούδια στὸ σπίτι γιὰ γὰ

THE BEST ORGANIZED TOURS FROM THESSALONIKI AND HALKIDIKI

BY AIR-CONDITIONED MOTORCOACHES TO: MOUNT ATHOS, PHILIPPI — KAVALLA — MOUNT OLYMPOS — THE LAND OF ALEXANDER THE GREAT, THESSALONIKI — PELLA. RAIL-SEA-AIR-BUS TICKETS CRUISES, YACHTING, HOTEL ACCOMMODATION

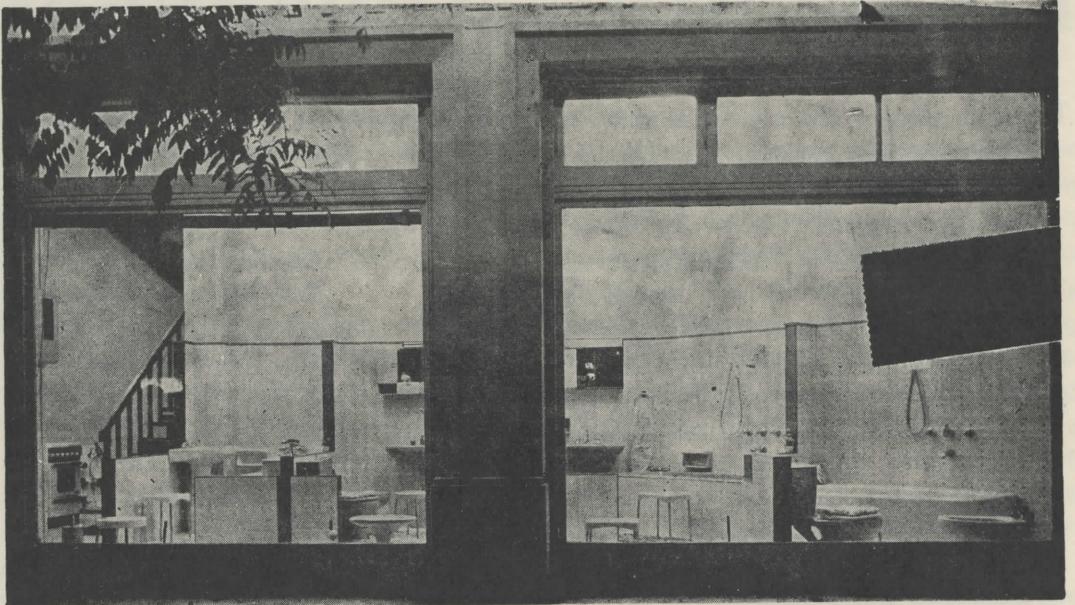
DOUCAS AGENCY

IATA, FUAAV, ISTA, DRV AGENT 8, VENIZELOU ST. THESSALONIKI GREECE. Tel. 269.984, 224.100, 277.456. TELEX 041280. BRANCH OFFICE: KALLITHEA HALKIDIKI, Tel. 0374 21.341.



# Πρωτοπόροι στά εἴδη ύγιεινής

## “ ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ..”



Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ ΠΑΡΑΔΟΣΙ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ  
ΚΑΙ ΚΑΤΕΚΤΗΣΕ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΪΝΤΑ ΤΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ Β. ΕΛΛΑΔΑ

### ΜΠΑΝΙΕΡΕΣ

Σε μεγάλη ποικιλία, έλληνικές και ξένες, σε πλήθος χρωματισμών και σχημάτων.

### ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

«IDEAL STANDARD»,  
«SELLES» κλπ.

### ΠΛΑΚΑΚΙΑ

Τών έργοστασίων «ΚΕΡΑΜΕΙΚΗ — CREDIT»,  
«ΦΙΛΚΕΡΑΜ — JOHNSON», ως και δύον τών έλληνικών έργοστασίων.

### ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ — Κεντρικόν Δωδεκανήσου 4

ΤΗΛΕΦ. 536-431 — 32-33 — 522-376

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΜΝΗΝΩΝ 9. ΤΗΛΕΦ. 275-822 — 227-707 — 225-583

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ράνη τὸ στρῶμα, μὰ οἱ περισσότεροι πιὸ πρακτικοὶ τὸ ρένουν μὲ χρήματα.

Μετὰ διαλέγους, ἔνα ὅμορφο τετράχρονο ἀγοράκι καὶ τὸ κυλοῦν ἐπάνω στὸ στρῶμα, γιὰ γάναι ὅγόρι τὸ πρῶτο παιδὶ τοῦ αὐριανοῦ ζευγαριοῦ.

“Οἱοι μαζὲν τραγουδοῦν γυφιάτικα τραγούδια καὶ κερκοῦνται.

Γίνεται γάμος γίνεται  
γίνεται ἀρχοντογάμος  
ἀρχοντογιὺδος παντρεύεται  
κι' ἀρχοντοθυγατέρα  
ἐκάλεσαν ἐννηὰ χωριὰ  
καὶ δέκα πέντε κάστρα  
κι' ἐκάλεσαν τὸν σταυραετό  
νάρθη γὰ τοὺς ἀσημώσῃ!

Τὸ Σάββατο τὸ πανηγύρι πέρνει ἄλλη μορφὴ. Σήμερα θὰ σφαχτοῦν πολλὰ ἀρνιὰ μὰ καὶ πολλοὶ σφάζουν τραγιά. Τὰ ἐντόσθια θὰ μείνουν στὴν ἄκρη γιὰ μεζέ τοῦ ὑπέροχου διπλοκαζανισμένου οὕζου.

Τὴν Κυριακὴν πιὰ τελειώνουν τὰ βάσανα τοῦ νέου ζευγαριοῦ, μὰ ἀντὶ γὰ σταλοῦν προσκλήσεις γιὰ τὸ γάμο, δ πατέρας θγαλίει στὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ καὶ ρίχνει γνωφεκιές στὸν ἀέρα. Αὗτὸς σημαίνει διτὶ πρέπει νάρθουν οἱ συμπέθεροι γὰ πάρουν τὴν νύφη — φυσικὰ χαρούμενοι δὲν ἀργοῦν γὰ φθάσουν στὸ σπίτι τῆς νύφης, ἐνῶ ἀπὸ μακριὰ ἀκούγονται τὰ ὅμορφα τραγούδια τῶν κοριτσιών.

Νύφη νιόνυμφη καμαρωμένη  
ποιδὸς σὲ τόμαθε γὰ καμαρώνης;  
Εἶχα μάνγα καμαρωμένη  
κι' μὲ τόμαθε κι' καμαρώνω  
τρέχουν τὰ γερά τρέχουν οἱ δρύσες  
τρέχουν κι' ἀρχούτες γὰ δοῦν τὴν νύφη

Μὲ μεγάλη χαρὰ πλησιάζουν δοῖοι οἱ συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ καὶ χαιρετοῦν τὴν νύφη. Καὶ πάλι ἀκούγονται τραγούδια.

Στὴν ἀπάνω Μαρούδιά  
συμπέθεροι μᾶς ἥρθανε  
Σὰν ἥρθανε καλῶς ἥρθαν  
Βάλτε προυγὶ κι' ἀς κάτσουνε  
γλυκὸ κρασὶ κεράστε τους.

Δὲν ἀργεῖ γὰ ἐμφανιστῇ στολισμένος καὶ σεμιὸς ὁ γαμπρός. Ἀμέσως γέο τραγούδι σκορπιέται στὸ έορταστικὸ χαρούμενο περιθάλλον καὶ τὸ τόσο ὅμορφα στολισμένο σπίτι.

Γαμπρὲ μ' τὴν νύφη ν' ἀγαπᾶς  
γὰ μὴν τὴν ἐμαλώνης  
σὰν γλάστρα μὲ βασιλικὸ  
γὰ τὴν ἐκαμαρώνης.

Ἐγὼ τὰ κορίτσια τραγουδοῦν, σὲ παντρεμένες κεργοῦν ὅλους μὲ λουκοῦμι καὶ ρακί. Μέσα σὲ τραγούδια καὶ χαρὲς θὰ τελειώσῃ τώρα τὸ ντύσιμο τῆς νύφης.

Ο πιὸ ἀγαπημένος φίλος τοῦ γαμπροῦ, ὁ παράνυμφος τὴν πλησιάζει κρατῶντας τὸ βέλος καὶ τῆς σκεπάζει τὸ καλοχτενισμένο τῆς κεφάλι. Αὗτὴ ἀρχίζει δῆθεν τὰ νάζια καὶ μόνον τὴν τρίτη φορὰ δέχεται γὰ φορέση τὸ πέπλο. Μετὰ δὲ κουμπάρος σκύδει γὰ τῆς φορέση τὰ παπούτσια μὰ τὰ ἴδια νάζια γίνονται ἐκ μέρους τῆς νύφης, τὰ κλωτσάει τρεῖς φορές, ἀλλὰ ὅταν δεῖ διτὶ τῆς βάζουν χρήματα μέσα, τότε μὲ χαρὲς καὶ γέλια δέχεται γὰ τὰ φορέση.

Τὸ ντύσιμο τῆς νύφης τελείωσε πιά, εἶναι ἔτοιμη, ἀστράφητη ἀπὸ εύτυχίᾳ — μὰ τὴν πλησιάζουν τέσσερα κορίτσια ποὺ ζοῦν οἱ γονεῖς τους, κρατῶντας ἔνα ὅμορφο λουλουδισμένο μεταξωτὸ μανδήλι, καὶ τῆς τὸ τοποθετοῦν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι. Ἐδῶ μέσα ὅλοι οἱ συγγενεῖς καὶ δοῖο ἀπὸ τοὺς καλεσμένους ρίχνουν χρήματα. Ἐνῶ ἀρχίζουν οἱ γέοι καὶ σὲ γέες τὸ παρακάτω τραγούδι:

Δῶ στοῦ γάμου σου κι' στὴν χαρὰ σου  
Μαργαρίτα ρή θὲ γὰ σὺ ράγου  
Μαργαρίτα ρή καθάριο ἀσῆμη  
κι' ἀρραβώνα ἀσημιδακτυλίδι.

Τώρα μὰ ἔξαιρετικὴ κίνηση ἀρχίζει στὸ σπίτι γιατὶ ἡ νύφη ἐτοιμάζεται γὰ φύγη.

Μαρμαροκλησίτσες ἀγοίζετε  
νάρθη ἡ συργοπούλα γὰ βλογγθῆ  
Μὲ τὸν γιδὸν ποὺ θέλει κι' ἀγαπᾶ  
ἔχει τρεῖς ημέρες ποὺ περπατᾶ

“Οταν τελείωσει τὸ μυστήριο τοῦ γάμου,  
πέρνει δὲ γαμπρὸς τὴν νύφη ἀγκαζέ καὶ προχω-

ρει γιὰ τὸ σπίτι του.

"Οταν φτάσουν παραμερίζει γιὰ γὰ μπῆ πρώτη ἡ γύφη, ἡ ὅποια μὲ μεγάλη προσοχὴ πρέπει γὰ πατήσῃ ἔνα κομμάτι σίδερο, που ἐπάνω του ἔχουν ρίξει λίγη ζάχαρι κι' ἔνα ρόδι — που σημαίνει ὅτι ἡ γύφη πρέπει νάγαια γερή σὰν τὸ σίδερο, γλυκεὶς σὰν τὴν ζάχαρι, καὶ ὅσους σπόρους ἔχει τὸ ρόδι τόσα καλὰ καὶ πλούτη γὰ φέρη στὸ νέο σπιτικό της!!

Μετὰ μπαίνει πιὰ στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ καὶ θὰ πλησιάσῃ στὸ τραπέζι που ἔχουν βάλει τὰ δῶρα που εἶχε ἑτοιμάσει ἀπὸ τὴν προίκα της γιὰ γὰ τὰ μοιράσει στοὺς συγγενεῖς.

"Ἐξω χαλάει ὁ κόσμος ἀπὸ τὰ ὅργανα καὶ τὸν χορὸ που κάγουν οἱ γέοι μὲ τὶς γιές, μὰ καὶ οἱ μεγάλοι. Ἔγὼ οἱ ἀνύπαντρες κοπέλλες μοιράζουν κρασὶ ἐκλεκτὸ καὶ ἀφθονο φαγητὸ που μοσχοβολᾶ ὁ τόπος — ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ὁ μεζές σὰν γὰ λέμε. Γιατὶ ἀργότερα ὁ γαμπρὸς θὰ μοιράσῃ τὸ δεῖπνο σ' ὅλους τοὺς προσκεκλημένους.

Οἱ εῦθυμες ὥρες προχωροῦν γρήγορα γεμάτες χαρὰ καὶ τραγούδια. Οἱ προσκαλεσμένοι σηκώνονται γὰ φύγουν καὶ τραγουδοῦν:

"Αυτες καὶ γὰ πηγαίνουμε προτοῦ μᾶς βαρεῖ (θοῦνε,  
Ἐμεῖς ἐδῶ δὲν ἥρθαμε γὰ φᾶμε καὶ γὰ πιούμε  
Μόγο σᾶς ἀγαπούσαμε καὶ ἥρθαμε γὰ σᾶς δοῦ-  
(με.

"Αστρο τῆς αὐγῆς ἀργησες γὰ δηγῆς.

"Αστρονόμισσα παληὴ γειτνισσα

"Ἐδγα γὰ σὲ δῶ γὰ παρηγορηθῶ.

"Σ' αὐτὸ τὸ σπίτι πούρθαμε πέτρα νὰ μὴ ραγί-  
(ση

κι' ὁ γοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ χῖλια χρόνια γὰ  
(ζήση.

"Μᾶς πήρανε τὴν πέρδικα τὴν πολυπλούμισμέ-  
(γη

κι' ἀφήκανε τὴ γειτονικὰ σὰ χώρα κουρσε-  
(μένη

"Νὰ ζήσῃ γὰ γύφη καὶ ὁ γαμπρὸς νὰ ζήσῃ κι'  
(δοκουμπάρος

γὰ ζήσῃ καὶ τὸ συμπεθερὶο κι' ὁ ντουνιᾶς ὁ  
(ἄλλος

"Αστρο τῆς αὐγῆς μᾶς ἀργησες γὰ δηγῆς.

ΕΡΑΤΩ — ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Γ. ΜΕΛΛΟΥ

## Γιά τὴν διάσωση παραδοσιακῶν οἰκιομῶν

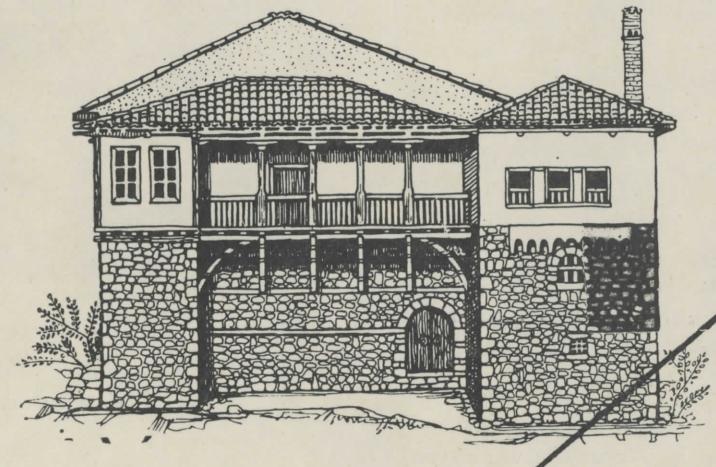
### Σχετικὴ μελέτη γιὰ τὰ Πυργαδίκια

γότερα, τὸ 1922 πρόσφυγες ἀπὸ τὸν Μαρμαρᾶ. Στὴν περίοδο τοῦ ἀνταρτοπολέμου οἱ κάτοικοι ἔφυγαν καὶ ἔνας μεγάλος ἀριθμός τους δὲν ἐπέστρεψε.

Οἱ σημερινοὶ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀλιεία, τὴ γεωργία, καὶ ὡρισμένοι μὲ τὴν κτηνοτροφία.

Τὰ Πυργαδίκια σήμερα παρουσιάζουν τὴν εἰκόνα ἐνδεικτικοῦ οἰκισμοῦ που ἡ ζωὴ του ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ μᾶς περιορισμένης οἰκιστικῆς μονάδος μὲ ίδιαιτερη κίνηση τὸ καλοκαίρι ἀπὸ τοὺς παραθεριστὲς καὶ τοὺς τουρίστες.

Οἱ μελέτες ἐγκρίθηκαν ἀπὸ τὸν ΕΟΤ μετὰ



'Αρχοντικὸ Αρναίας Χαλκιδικῆς

Maison d'un riche bourgeois à Arnéa (Chalkidiki)

ἀπὸ εἰδικὴ σύσκεψη που ἔγινε στὴν Νομαρχία Χαλκιδικῆς στὸν Πολύγυρο. Οἱ οἰκισμὸι τῶν Πυργαδίκιων στὴ πλευρὰ τοῦ Σιγγιτικοῦ Κόλπου εἶγια κτισμένοις ἐπάγω σ' ἔνα δραχόδουνο που εἰσχωρεῖ μέσα στὴν θάλασσα.

"Η φυσικὴ καλλονὴ τοῦ τοπίου τῶν Πυργαδίκιων, ἔχει δλεις τὶς προϋποθέσεις τουριστικῆς ἀναπτύξεως, τοῦ οἰκισμοῦ καὶ τῆς περιοχῆς.

Στὴ θέση ἀκριθῶς ὅπου σημειώνεται στοὺς παλιοὺς χάρτες συγοικισμὸς «Πυργαδίκια» ἀγατολικώτερα, στὴν ἄκρη τοῦ μεγάλου κόλπου ἐγκαταστάθηκαν οἰκογένειες Ποντίων καὶ ἀρ-

τὶς πιστώσεις γιὰ τὴν ἀναβίωση τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ χρώματος τοῦ οἰκισμοῦ τῶν Πυργαδίκιων ἔχει χορηγήσει ὁ ΕΟΤ καὶ προβλέπεται:

- 1) Νὰ διαμορφωθοῦν οἱ δψεις τῶν σπιτιών καὶ ν' ἀποκτήσουν τὴν παλιὰ τους μορφή.
- 2) Νὰ κατασκευασθῇ τὸ μικρὸ λιμανάκι.
- 3) Νὰ διαμορφωθῇ ὁ χῶρος τῆς πλατείας μὲ τὴν τοποθέτησι ἐνδεικτικοῦ οἰκισμοῦ.
- 4) Τὰ ψυχαγωγικὰ καταστήματα, καφε-

Hôtel «Mont Athos» - HIERISSOS/CHALCIDIQUE/ GRECE

«MOUNT ATHOS» Hotel  
IERISSOS — CHALKIDIKE — GREECE  
Phone: (0377) 22-225  
Thessaloniki phone: 830-896

νεῖα, ταδέρνες, ἔστιατόρια, καὶ ἀναψυκτήριο-ζαχαροπλαστεῖο γὰρ ἀποκτήσουν, τὸ δικό τους χρώμα. Τὸ δημοτικὸ σχολεῖο κοντά στὸν Ναὸ τῆς Παναγίας Καστρέλας καὶ αὐτὸς ἐπίσης θὰ ἀποκτήσῃ δικὴ του φυσιογνωμία.

5) Νὰ ἀναπτυχθῇ τὸ πράσινο στὴν ὅδὸν "Ασσης καὶ τὸν παραλιακὸ δρόμο.

Ἡ μελέτη αὐτὴ χωρίζεται σὲ δύο στάδια. Τὸ ἕνα προβλέπει τὴν ἀνάπτυξην σὲ μία πεντατία τὸ δὲ ἄλλο σὲ μία δεκαπεντατία, γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν κατοίκων ποὺ στὸ τέλος τῆς χρονικῆς αὐτῆς περιόδου θὰ ἔχουν ἄλλα πληθυσμιακὰ μεγέθη.

Στὸ σχέδιο τῆς πρώτης πεντατείας περιλαμβάνεται μόνιμο Κοινοτικὸ ιατρεῖο μὲ στοιχειώδη ὑγειονομικὸ σταθμό, νέο κοινοτικὸ κατάστημα, χῶροι ἀθλήσεως κ.λ.π.

Διὰ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ οἰκοδομικοῦ κώδικος γιὰ τὰ Πυργαδίκια, τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀρτιότητος τῶν γένουν οἰκοπέδων ποὺ μποροῦν γὰρ προκύψουν δρίζονται ως ἔξης: ἐλάχιστο ὅριο προσόφεως 17 μέτρα, ἐλάχιστο βάθος 20 μέτρα, ἐλάχιστο ἐμβαδὸν 500 τ.μ.

Τυποχρεωτικὴ γιὰ ὅλες τὶς κατασκευὲς ὁρίζεται ἡ κάλυψη μὲ κεραμισκεπῆ στέγη καὶ κεραμίδια δυζαντιγοῦ τύπου. Τὰ σπίτια θὰ είναι διόροφα. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ ὕψους καὶ τῆς μορφῆς τῆς στέγης εἶναι ἐλεύθερη, θὰ διαιροφνώνται δέ, ἀνάλογα μὲ τὸ σχῆμα τῆς κατόψεως.

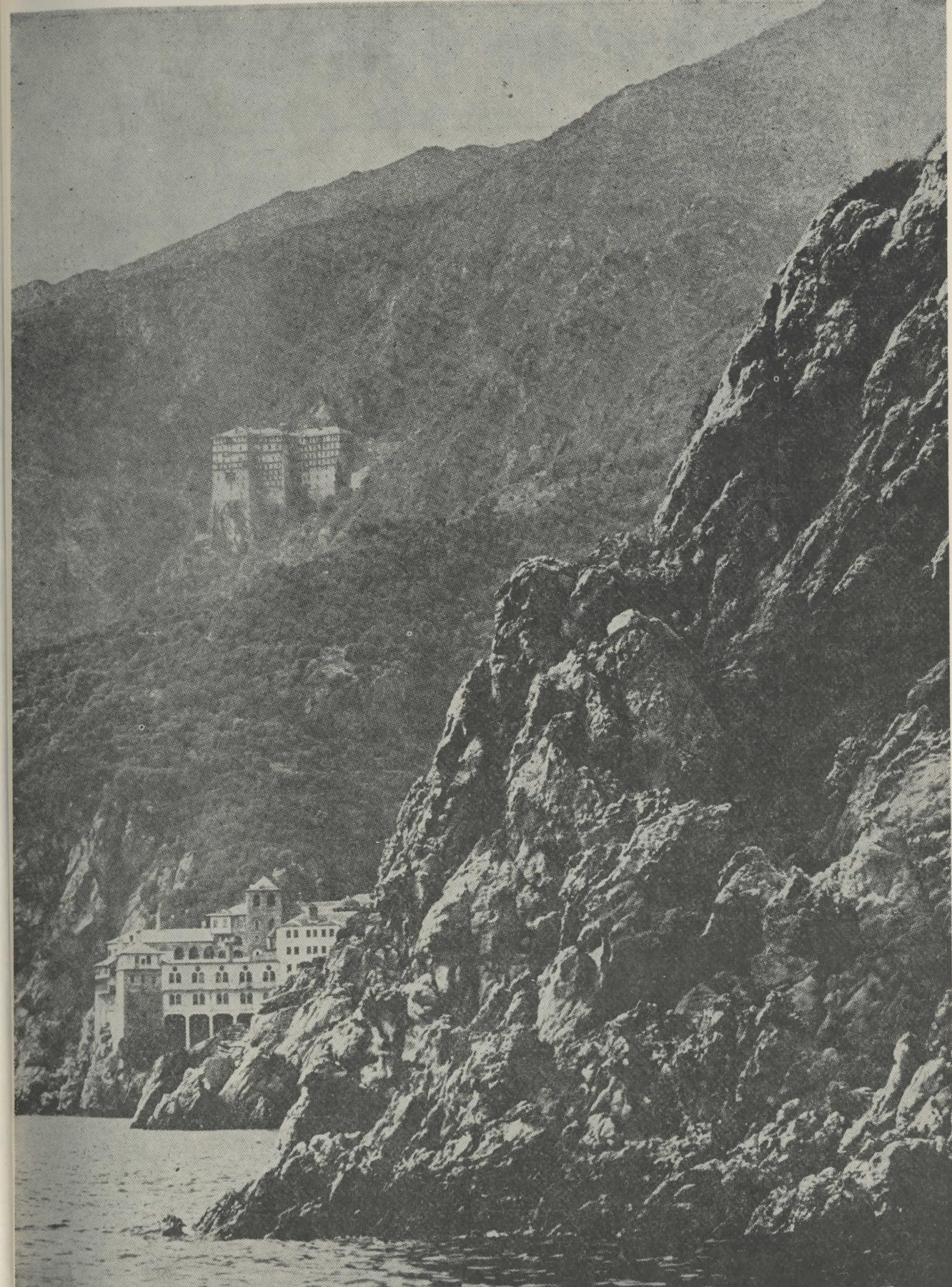
Στὶς αὐλὲς ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ κάθε κτίσματος δοηθητικοῦ ποὺ θὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 1,20-1,30 μ. Κατ' ἔξαίρεσιν θὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις ὑπαιθρίων ἢ στεγασμένων φούργων ἰδιωτικῆς χρήσεως κατὰ τὴν κρίση τῶν μελετητῶν.

Σήμερα, στὸν οἰκισμὸ τῶν Πυργαδίκων, δῆγγει ἔνας χωματόδρομος ποὺ συγαντάται μὲ τὸ κύκλωμα τῆς ἀσφαλτοστρωμένης ἔθνικῆς δοῦν τῆς Σιθωνίας, περγόντας ἀπὸ τὸ Κεφαλοχώρι τοῦ Ἅγιου Νικολάου. Ο δρόμος αὐτὸς ἀκολουθεῖ μία παλιὰ χάραξη, παράλληλη πρὸς τὴν ἀκτή.



Κρατήρες Πυργαδικίων τοῦ 4ου π.Χ. αἰώνος  
Cratère du 4ème Siècle av. J - Chr. trouvé dans la région de Pergadikia

Μία ἄλλη ἐπικοινωνία μὲ τὸν οἰκισμό, εἶγαι δυνατὴ ἀπὸ τὸ Μεταγκίτιο καὶ τὴν Μεγάλη Παναγία. Καὶ οἱ δύο ὄμως, δρόμοι μετὰ τὶς φυτονοπωρινὲς δροσές, γίνονται ἀδιάβατοι. Δύσκολα γίνεται ἐπίσης ἡ προσπέλασις τοῦ δρόμου τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὴν Ιερισόλ. Νέα μελέτη ὄμως, προβλέπει χάραξη ἀσφαλτοδρόμου τοῦ κυκλώματος τῆς Χαλκιδικῆς ἀπὸ τὴν Νικήτη — Πυργαδίκια — Τρυπητή — Οδραγούπολι.



Στὸν "Αθω: Τὸ μεγαλεῖο τῆς φύσης συνυπάρχει μὲ τὴν ἀπέραντη γαλήνη  
La majesté de la nature va de pair avec le paysage calme et reposant

# 'Αναδρομή στήν άρχαια ἐποχή

Κασσάνδρεια — Σκιώνη — Ἀντιγόνεια

"Επειτα ἀπὸ τήν καταστροφή τῆς Ποτίδαιας τὸ 316 π.χ. ὁ Βασιληὸς τῆς Μακεδονίας Κάσσανδρος κτίζει ἐπάνω εἰς τὰ ἑρείπια τῆς πρὸς τήν παραλία τήν καινούργια πόλι μὲ κατοίκους τῶν γύρω χωρίων. Δέχεται καὶ φυγάδες ἀπὸ τήν ἐπίσης καταστραφεῖσα πόλι "Ολυνθο ποὺ ἔτσι διογμάσθηκε Κασσάνδρεια.

"Ενεκα δὲ τῆς ἐπίκαιρης θέσης της, εἶχε σημαντικὴ ισχὺ στή Χαλκιδικὴ καὶ γενικώτερα στή Μακεδονία.

"Η Κασσάνδρεια εἶχε μεγάλα ναυπηγεῖα, ὅπου δ Δημήτριος Πολιορκητής κατασκεύασε ἐκατὸ πλοῖα. Κατὰ τήν πολιορκία της ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ἀναγκάσθηκε νὰ παραδοθῇ, ὅταν ἡ Μακεδονία ἔγινε Ρωμαϊκὴ Ἐπαρχία.

Τὸ 540 μ.χ. ἡ Κασσάνδρεια καταστράφηκε ἔναντι ἀπὸ τίς δρδὲς τῶν Ούνων καὶ Σλαύων, οἱ ὅποιοι πέρασαν τὸν Δούναβη, κατέκλεισαν τὶς Εὐρωπαϊκὲς πόλεις καὶ τὶς ἐρήμωσαν. Παρὰ τὸ γεγονός δτι δ Ἰουστινιανὸς ἀνοικοδόμησε τήν πόλι καὶ τὰ τείχη, ἐν τούτοις παρέμεινε ἔκτοτε στήν ἀφάνεια.

"Ἐπακολούθησε ἡ τουρκικὴ κατάκτηση καὶ ἡ περιοχὴ τῆς Κασσάνδρείας ἔγινε: «γαῖαι ἀδέσποτοι, ἀργαὶ καὶ διαθέσιμοι». Δόθηκαν δὲ ἀπὸ τὸν Σουλτάνο εἰς τὸν ἀρχιευνοῦχο τῶν ἀγακτόρων, δ ὅποῖος μὲ τὴν σειρά του τὶς πούλησε «ἄντι δώδεκα χιλιάδων ἀσπρῶν» στήν Μονὴ Δοχειαρίου τὸ 1591.

Τὸ 1923 νέο αἷμα ἀναζωγόνησε τήν πόλι μὲ τήν ἐγκατάσταση προσφύγων ἀπὸ τήν Ἀνατολικὴ Θράκη καὶ διογμάσθηκε ἔκτοτε Νέα Ποτίδαια.

## ΣΚΙΩΝΗ

"Η Σκιώνη τῆς Χαλκιδικῆς εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες πόλεις τῆς Παλλήνης, διότι δ Θουκυδίδης ἀναφέρει δτι κτίσθηκε λίγο μετὰ τὴν ἄλωσι τῆς Τροίας, ἀπὸ τοὺς Πελληγαίους τῆς Πελοποννήσου. Βρισκόταν δὲ μεταξὺ τῶν πόλεων Μέγδης καὶ Θεράμδου. Τοῦτο μαρτυ-

ροῦν τὰ τείχη τῆς πόλεως, ποὺ ὑπάρχουν ἀκόμη κάτω στή θάλασσα καὶ μέσα στὸ λυμάνι της.

"Οταν ὁ Ξέρξης πραγματοποίησε τήν ἐκστρατεία του κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τὸν ἐνίσχυσε ἀθελά τῆς ἡ Σκιώνη διότι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε κατακτηθεῖ ἀπὸ αὐτόν, μὲ πλοῖα καὶ στρατό. Σὲ λίγο χρονικὸ διάστημα ἡ Σκιώνη ἐπαναστάτησε κατὰ τῶν Περσῶν καὶ ἐλευθερώθηκε. Ὁ Πέρσης στρατηγὸς Ἀρτάβαζος πολιορκεῖ τήν Ποτίδαια καὶ ἡ Σκιώνη στέλνει στρατιωτικὴ βοήθεια ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Τιμοξένου.

"Μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν πόλεων ποὺ ἀποτελοῦν τήν συμμαχία τῆς Δήλου καὶ καταβάλλει στοὺς Ἀθηναίους 6 τάλαντα τὸ χρόνο ὡς φόρο.

"Ἐν τῷ μεταξὺ ἀποσκιρτᾶ ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ὑποδέχεται τὸν Βρασίδαν, ποὺ τὸν στεφανώνει σὰν ἐλευθερωτὴ τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Ἀθηναίοι ἔχολωθησαν γιὰ τὴν ἀποστασία τῆς Σκιώνης, καθὼς καὶ διὰ τὶς λοιπὲς πόλεις τῆς Χαλκιδικῆς καὶ στέλνουν πενήντα τριήρεις ὑπὸ τὸν Νικίαν καὶ Νικόστρατον καὶ ἀξιόλογο πεζικὸ ὑπὸ τὸν Κλέωνα. Κατέλαβαν τήν Σκιώνη καὶ ἀφοῦ κατέσφαξαν πολλούς, τὴν παρέδωσαν στοὺς Πλαταιεῖς. Ἔτσι ἔσθυσε ἡ ἀτίθαση καὶ περήφανη αὐτὴ πόλη τῆς Χαλκιδικῆς ποὺ σήμερα σώζονται μερικὰ ἵχνη της.

## ΑΝΤΙΓΟΝΕΙΑ

"Κοντὰ στήν Ποτίδαια, εἶχε χτισθεῖ, γύρω στὸ 280 π.Χ. ἀπὸ τὸν Ἀντίγονο τὸν Γονατᾶ, μιὰ ἀπὸ τὶς τότε νεώτερες πόλεις τῆς Χαλκιδικῆς: ἡ Ἀντιγόνεια. Ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς τήν ἀναφέρουν, Σκύμνος δ ἔλιος, δ Λατίνος Τίτος Λίθιος καὶ δ Πτολεμαῖος. Ἰδιαίτερα, δ Σκύμνος δ ἔλιος γράφει: «Ἐν τῇ μεσογείῳ ἡ Ἀντιγόνεια λεγομένη, "Ολυνθος δὲ ὑστερὸν λεγομένη πόλις..." Ὁ ἴσταρικὸς Δήμιτρας στὸ ἔργο του Γεωγραφία τῆς Μακεδονίας τονίζει δτι: «Ἐκ τούτων ἡ μὲν Ἀντιγόνεια ἐ-

δρυθεῖσα περὶ τὸ 280 π.Χ ὑπὸ Ἀντιγόνου τοῦ ἐπιλεγομένου Γονατᾶ ἐκεῖτο διότι νῦν τὸ πρὸς τήν παραλίαν μετόχιον τοῦ Ἀγίου Παύλου. Ἡ πόλις αὕτη κτισθεῖσα ἐφ' ὑψηλοῦ καὶ πετρώδους τόπου καὶ τὸ πολιτικὸ κέντρον τῆς Χώρας ἐπὶ τῶν Ἀντιγονιδῶν, ἐπεσκίασεν ἐν μέρει τήν πρὸς νότον ἀκτῆς κεφαλήν Ποτίδαια.

"Ο Τίτος Λίθιος γράφει πώς ὅταν εἶχε κηρυχθῆ ὁ πόλεμος μεταξὺ τῶν Ρωμαίων καὶ τοῦ Βασιλέως τῶν Μακεδόνων Περσέως, ἡ Ἀντιγόνεια ὑπέστη πολλὰ δειγά. Οἱ Ρωμαῖοι, ἀφοῦ

ἐλεγχότησαν τήν Αίγαια ἀποδιάσθηκαν κοντά στήν Ἀντιγόνεια καὶ τήν ἐρήμωσαν. "Ομως τὸ πεζικὸ καὶ τὸ ἵππικὸ τῶν Μακεδόνων τοὺς ἐπετέθη, σκότωσε 500 καὶ ἔπιασε ἄλλους τόσους αἰχμαλώτους. Σὲ λίγο ἀφοῦ οἱ Ρωμαῖοι πῆραν ἐνισχύσεις, ἐδωσαν μάχη στήν παραλία καὶ πολλοὶ Μακεδόνες σκοτώθηκαν ἢ αἰχμαλωτίσθηκαν.

"Αὐτές εἶναι οἱ μόνες πληροφορίες που ἔχουμε γιὰ τήν ξεχασμένη τούτη ἀρχαῖα πόλη τῆς Χαλκιδικῆς.



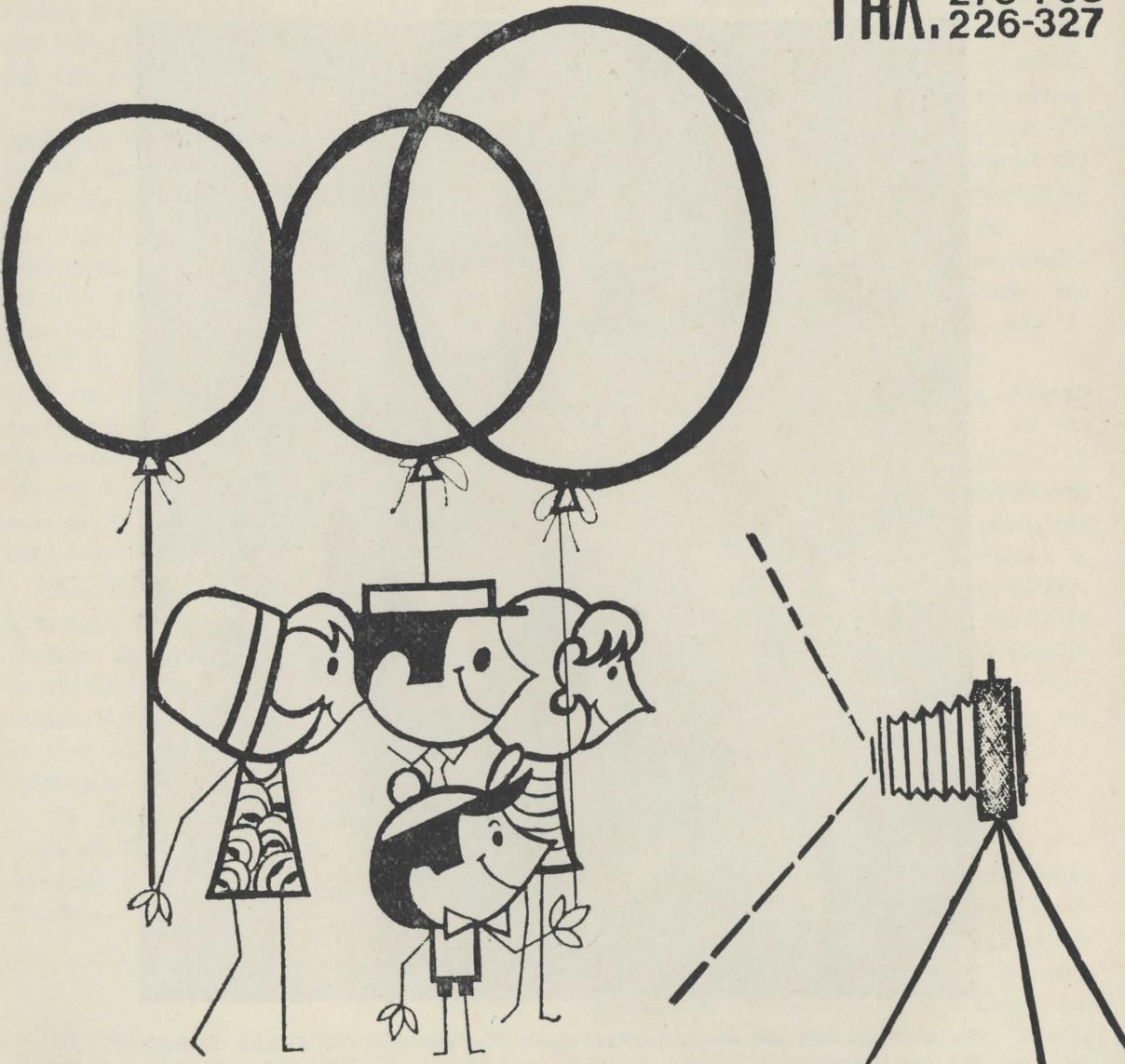
«...Μοναχὸς σημαίνει ἀναίμακτον μαρτύριον τῆς συνειδήσεως. Καρδία θλιβομένη καὶ κλαίουσα καὶ προσευχομένη μετὰ ιρανγῆς ἴσχυρᾶς, καρδιὰ ἐσταυρωμένη. "Ολα τὰ σύμβολα τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου ἐναποτίθενται εἰς διηγεκῆ θέαν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Μοναχοῦ, δ ὅποῖος μιμούμενος τὸν Κύριον πότε εἰσάγεται εἰς τὸ Πραιτώριον, γαλήνιος, πότε μαστίγονται ὑπομένων, πότε ἐγκαταλείπεται ὑπὸ φρίλων, πότε φανίζεται σιωπῶν καὶ πότε σταυροῦται ἐφαπλῶν ἐκουσίως τῷ σταυρῷ τὰς χεῖρας του θαφαῖς ἐθυμραῖς αἰματούμενος...»



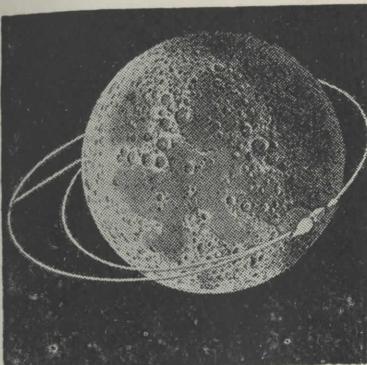
*Kouris*

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 15  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ. 275-763  
226-327



ὅτι βάζη ὁ νοῦς σὲ φωτογραφικά



## ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ

Μεγάλο ρεύμα τουριστῶν πρὸς τὴν  
Ἐλλάδα

• Πληροφορούμεθα ὅτι παρὰ τὴν αὖξησι τῆς ἀνεργίας εἰς τὰ διάφορα κράτη τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸ 1975 καὶ τὸν πληθωρισμό, οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἀργήθηκαν νὰ χάσουν τὶς διακοπές τους, ἀναφέρεται σὲ σημερινὴ ἔκθεση τοῦ Ὁργανισμοῦ Οἰκογονικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως (ΟΟΣΑ).

Ο Τουρισμὸς στὶς ἐκδιομηχανισμένες χώρες θελτιώθηκε κάπως τὸ 1975, σὲ σύγκριση μὲ τὸ 1974, παρ’ ὅλο ὅτι οἱ καλύτεροι πελάτες τους, οἱ Ἀμερικανοί, παρέμειναν σὲ ηὑξημένο ἀριθμό, στὴ χώρα τους. Ο ἀριθμὸς τῶν Ἀμερικανῶν ποὺ ταξίδευσαν σὲ ἄλλες χώρες, κατὰ τὸ πρῶτο ἔξαμηνο τοῦ ἔτους, μειώθηκε κατὰ 11% συγκριτικὰ μὲ τὸ ἀγτίστοιχο ἔξαμηνο τοῦ 1974 καὶ κατὰ 27% σὲ σύγκριση μὲ τὸ πρῶτο ἔξαμηνο τοῦ 1973.

Ἀντίθετα, αὖξήθηκε ὁ ἀριθμὸς Γάλλων καὶ Γερμανῶν τουριστῶν. Ο τουρισμὸς μειώθηκε κατὰ 36% στὴν Πορτογαλία. Προφανῶς λόγῳ τῆς ἐκεῖ πολιτικῆς καταστάσεως. Μειώθηκε, ἐπίσης ὁ ἀριθμὸς τῶν τουριστῶν ποὺ διέβησαν τὰ σύνορα τοῦ Καναδᾶ, τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Τουρκίας.

Ἀντίθετα, αὖξήθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν τουριστῶν ποὺ διέβησαν τὰ σύνορα τῆς Ἐλλάδος, τῆς Γιουγκοσλαβίας, τῆς Φιλανδίας, τῶν κάτω Χωρῶν, τῶν Σκανδιναβικῶν χωρῶν (Σουηδίας, Νορβηγίας, Δανίας καὶ Φιλανδίας) τῆς Γαλλίας, τῆς Αυστρίας, τῆς Βρεταννίας, τῆς Ἰσλανδίας, τῆς Δυτικῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἰταλίας.

Εἰδικὸ ἀφιέρωμα θὰ κάνη γιὰ τὴν Ἐλλάδα τὸ ἵσπανικὸ περιοδικὸ «Πάσπορτ» ποὺ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν ταξιδιωτικὸ ὄργανοισμὸ «Τζάπαν Τράβελ Μπυρώ». Τὸ ἀφιέρωμα αὐτό, ποὺ θὰ ἔχῃ μορφὴ τουριστικοῦ ὁδηγοῦ, θὰ εἶναι ἐμπλουτισμένο μὲ φωτογραφίες ἀπὸ διάφορα τοπία τῆς

χώρας μας. Εἶναι ὁ πρῶτος τουριστικὸς ὁδηγὸς στὴν ἵσπανικὴ γλῶσσα ποὺ θὰ παρουσιάσῃ ἐμπειριστατικά τὴν Ἐλλάδα.

### Ἐπιστημονικὸν Συνέδριον

• Η Χαλκιδικὴ ἐπελέγη ὡς τόπος συγκλήσεως τοῦ 52ου διεθνοῦς συνέδριου τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁρθοδοξικῆς ἑταῖρίας ποὺ οἱ ἐργασίες του ἀρχίζουν τὸν Ἰούνιο τοῦ 1976. Περισσότερα ἀπὸ 2.000 ἄτομα, σύγεδροι καὶ οἱ συγοδεύοντες αὐτούς, ἀπὸ 45 χῶρες, ἀναμένεται νὰ λάβουν μέρος στὸ συνέδριο αὐτό, ποὺ ἡ ἐπιτυχία του θεωρεῖται, ἀπὸ τοὺς ὄργανωτές του, ἀπόλυτα ἔξασφαλ-σμένη.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ σπουδαιότητα, τὸ συγέδριο αὐτὸ δίγει καὶ τὸ μέτρο τῆς τεραστίας τουριστικῆς κινήσεως, ποὺ ἀναμένεται νὰ σημειωθῇ, κατὰ τὸ προσεχές θέρος στὴν Ἐλλάδα.

Τὸ συγέδριο θὰ πραγματοποιηθῇ στὸ νέο ξενοδοχειακὸ συγκρότημα «Ἀθως Πάλας» στὴν Κασσάνδρα ποὺ εἶναι δυνάμεως 1.240 κλινιῶν καὶ θὰ διαθέτῃ εἰδικὴ αἴθουσα συνεδρίων, χωρητικότητος 900 θέσεων. Η αἵθουσα αὐτὴ θὰ εἶναι ἔξοπλισμένη μὲ δλα τὰ σύγχρονα διπτικοακουστικὰ καὶ ἄλλα μέσα. Τὸ γέο συγκρότημα, θὰ λειτουργῇ καθ’ δλη τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους.

Ως πρόεδρος τῆς ὄργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ 52ου διεθνοῦς συγέδριου τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁρθοδοξικῆς ἑταῖρίας, ἔξελέγη ὁ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Β. Χαραλαμπάκης.

Σὲ συγέντευξη τύπου, ποὺ ἐδόθη στὸ «Παλλήνη Μπήτς», ὁ καθηγητὴς κ. Χαραλαμπάκης ἐτόνισε ὅτι πολλὲς χώρες μεταξὺ τῶν ὅποιων ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Γαλλία, διεκδικοῦσαν τὴν ἔκλογή γιὰ τὴν σύγκληση τοῦ συνέδρου αὐτοῦ. Ετοι ἡ

# A. B. C.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙΟΥ — ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ



Τὸ ἔνοδοχεῖον «A.B.C.» κτισμένο μὲ δλους τοὺς κα νόνας τῆς συγχρόνου ἔνοδοχειακῆς τέχνης, βρίσκεται στὴν πλατεῖα Συντριβανίου, ἀπέναντι ἀκριδῶς ἀ πὸ τὴν Διεθνὴ Ἔκθεσι καὶ τὸ Πανεπιστήμιο καὶ σὲ πολὺ μικρὰ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο δεξιά τον καὶ τὴν πύλη τοῦ Γαλερίου ἀριστερά τον, δεσπόζοντας ἔτοι στὸν κεντρικῶτερον τομέα τῆς πόλεως καὶ προσφέροντας συγχρόνως μιὰ πανοραμικὴ θέα πρὸς τὴν Ἀκρόπολι καὶ τὸ Ἀλσος, τὸν ἀρχαῖο Κεδρηνὸ λόφο «Σέγκ Σοῦ».

Διαθέτει 98 δωμάτια μὲ 182 συνοικιῶν κρεβάτια καὶ δλα μὲ λουτρό, ντούς, κεντρικὴ θέρμανσι, τηλέφωνο καὶ πολυτελὴ ἐπίπλωσι. ἔχει αἴθουσα ὑποδοχῆς καὶ δύο αὐτόματα ἀσσανσέρ γιὰ τὴν πλήρη καὶ ἀμεσὴ ἔξυπηρέτησι τῶν πελατῶν του καὶ σαλόνια πολυτελοῦς κατασκευῆς καὶ ἐπιπλώσεως. Σνάκ Μπάρ εἶναι πάντα στὴν διάθεσι του καὶ τὸ TEA ROOM μὲ τὸ χωριάτικο τζάκι του, τοῦ προσφέρει μιὰ ήσυχη γωνιὰ σὲ τόπο πού, ἐνῷ δρίσκεται κανεὶς στὸ κέντρο τῆς πόλεως, εἶναι συγχρόνως μακριὰ ἀπὸ τὸν θορύβους τῆς.

Στὸ «A.B.C.» δρίσκεται κανεὶς σ' ἕνα περιβάλλον ποὺ τὸν κάνει νὰ νοιῶθη σὰν στὸ σπίτι του.

Ἡ διεύθυνσή του: Εενοδοχεῖον «A.B.C.» πλατεῖα Συντριβανίου. Ἡ τηλεγραφικὴ διεύθυνσή του: «A.B.C.» HOTEL. Τὰ τηλέφωνά του: 265-421, 5 γραμματ.

Δεχόμεθα πιστωτικές κάρτες τῶν κάτωθι:

Nous acceptons de cartes de crédit de:

Ἐθνοκάρτα (Banque Nationale de Grèce) — Diners Club

Interbank — Banamericard (Ἐμπορικὴ Τράπεζα).

Ίδιοκτήτης: ΑΘ. ΜΠΡΟΒΑΣ — Διευθυντής: ΧΡ. ΚΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ



τελικὴ ἐπιλογὴ τῆς Ἑλλάδος, θεωρεῖται ὡς μεγάλη ἐπιτυχία διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων θὰ δοθῇ ἡ εύκαιρία διεθνοῦς προσδοκίας τῆς χώρας μας καὶ ἰδιαίτερα τῆς Χαλκιδικῆς.

## «Ολύμπικ Χολινταίνς»

- Περισσότερους ἀπὸ 60.000 Βρετανοὺς τουρίστες θὰ φέρῃ στὴν Ἑλλάδα ὁ ἀγγλικὸς ταξιδιωτικὸς ὄργανος «Ολύμπικ Χολινταίνς» τὸ 1976. Τοῦτο ἐδήλωσε ὁ διευθύνων σύμβουλος τοῦ ὄργανος κ. Βασ. Μάντζος, ἀνακοινώνων τὸ ταξιδιωτικὸ πρόγραμμα πρὸς τὴν χώρα μας τοῦ «Ολύμπικ Χολινταίνς» στὸ ξενοδοχεῖο «Σέρατον - Κάραβελ».

Προηγουμένως ὁ πρόεδρος τοῦ ταξιδιωτικοῦ ὄργανος καὶ δούξ τοῦ Σαιντ "Αλμπανγκ ἐδήλωσε ὅτι αἰσθάνεται εύτυχής διότι, ὡς πρόεδρος τοῦ ὄργανος «Ολύμπικ Χολινταίνς» δύναται γὰ ἀνακοινώσῃ ὅτι κατὰ τὸ 1975—76 αὖξανεὶ ὁ ὄργανος τὸ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ταξιδιωτικὸ ρεῦμα ἀπὸ τὴν Μεγάλη Βρεταννία, διευρύνει τὰ σημεῖα διακοπῶν στὸν Ἑλληνικὸ χῶρο καὶ συμπαρίσταται στὴν προσπάθεια τοῦ Ε.Ο.Τ. γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ χειμεριγοῦ τουρισμοῦ καὶ τὴν διασπορὰ τῆς κινήσεως σὲ ἐκτὸς αἰχμῆς μῆνες.

Ἄκολοςύθως, ὁ διευθύνων σύμβουλος τῆς ἑταίριας κ. Βασ. Μάντζος ἀγεκοίνωσε τοὺς στόχους γιὰ τὸ 1976 ποὺ εἶναι 60.000 Βρετανοὶ καὶ εἰσροή συγαλλάγματος 10.000.000 δολλαρίων.

Τὸ πρόγραμμα 1976 τῆς ἑταίριας ποὺ τυπώθηκε σὲ 50.000 ἀγγίτιπα, θὰ τὸ λάδουν καὶ θὰ τὸ χρησιμοποιήσουν περισσότερα ἀπὸ 3.000 ταξιδιωτικὰ γραφεῖα. Γιὰ τὴν ἐκτύπωσι τῶν διαφημιστικῶν φυλλαδίων καὶ τὴ παραγωγὴ τοῦ προγράμματος ὁ ὄργανος «Ολύμπικ Χολινταίνς» ἔχει προγραμματίσει δαπάνη 1.000.000 δολλαρίων.

Ἡ «Ολύμπικ Χολινταίνς» προγραμματίζει γιὰ τὰ ἐπόμενα τέσσαρα χρόνια τὴν ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τῆς, μὲ στόχο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν αὔξησι τοῦ τουριστικοῦ ρεύματος ἀπὸ τὴν Βρεταννία, γὰ προσελκύση τουρίστες ἀπὸ ἄλλες εὐρωπαϊκὲς χώρες, ἀπὸ τὶς ΗΠΑ, τὴν Ἱαπωνία, τὴν Νέα Ζηλανδία, τὴν Αυστραλία, τὴν Ἄσια καὶ τὴν Νότιο Αφρική μὲ τὴν ἵδια ἐπιτυχία καὶ τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα ποὺ ἔχει ἀπὸ τὴν Ἀγγλία.



Ἐδῶ, στὴν ὁμορφὴ Χαλκιδικὴ κάποιος θὰ τυλιχθῇ στὰ δίκτια τους

Ici, dans la belle Chalcidique, quelqu'un sera pris dans leurs filets

## Ἡ Διαβαλκανικὴ Σύνοδος

- Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ τουρισμοῦ εἰς τὰς βαλκανικὰς χώρας συμβάλλει εἰς τὴν ὑλοποίησιν τῆς τελικῆς πράξεως, τῆς πραγματοποιηθεῖσης εἰς Ἐλσίνκι διασκέψεως ἀσφαλείας καὶ συνεργασίας εἰς τὴν Εύρωπην καὶ ὑποστηρίζει τὰς καταβαλλομένας προσπαθείας εἰς ἄλλους τομεῖς, μὲ τὸ αὐτὸ πγεύμα, διὰ τὴν συνεργασίαν μεταξὺ τῶν βαλκανικῶν χωρῶν.

Εἰς τὴν ἀγωτέρω διαπίστωσιν κατέληξεν ἡ 8η διαβαλκανικὴ σύγοδος τῶν ἐπισήμων ὄργανων τουρισμοῦ, ἡ δποία συνήλθεν εἰς Βελιγράδι.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὴν ἀνοιξι τὴν πραγματοποιηθῆ εἰς τὸ Βουκουρέστι ἐτέρα σύσκεψις, ἡ δποία θὰ ἔχει ὡς θέματα τὰς συγκοινωνίας καὶ τὸν τρόπον διακινήσεως τῶν τουριστῶν, κυρίως ἀπὸ τὰς ΗΠΑ.

Ἡδη οἱ τουριστικοὶ πράκτορες τῶν βαλκανι-

# foto lykides

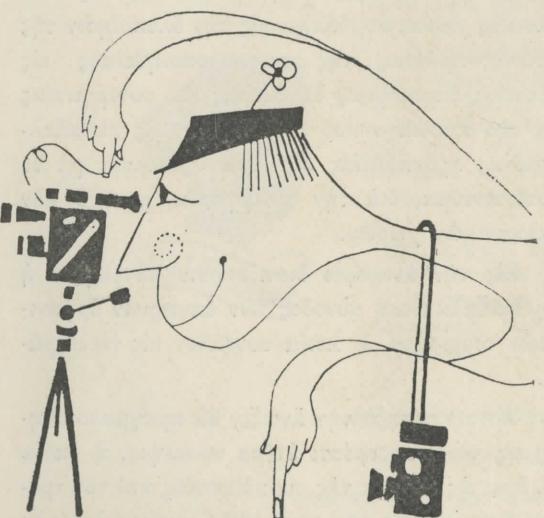
## ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

- Έμφανίσεις — Έκτυπωσεις  
Μεγεθύνσεις — FILMS
- Διαθέτομεν τις ώραιότερες κάρτες των έορτών σε αφθονη ποικιλία
- Πάντα καινούργια σχέδια γι' αυτό μάς προτιμούν όλοι

### ΦΩΤΟ — ΛΥΚΙΔΗΣ

Στερ. Στεργιόπουλος & Σία Ο.Ε.  
Τσιμισκή 24, τηλ. 226-666

Θεσσαλονίκη



## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΤΩΛΑΣ

Αφάνταστη ποικιλία βιβλίων

- Λογοτεχνία — Φιλοσοφία — Ιστορία
- Παιδικά και έγκυκλοπαίδειες δλων των έκδόσεων

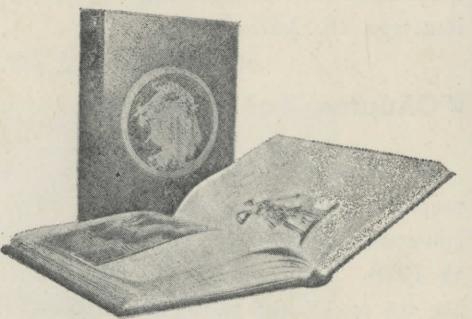
### Τιμές χαμηλές

### Εύκολίες πληρωμῆς

Έπισκεψθήτε την άποθήκη βιβλίων

## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΤΩΛΑΣ

Μητροπόλεως 23 — δροφος 3ος  
Τηλ. 265-721 — Θεσσαλονίκη



καν χωρῶν ἀποδύονται εἰς κοινὴν προσπάθειαν διὰ τὴν κατάκτησιν νέων ἀγορῶν, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν.

### ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΗ ΓΑΛΛΙΑ

#### “Εντονον τουριστικὸν ἐνδιαφέρον

• Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀφίξεως στὴν Ἑλλάδα τοῦ προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας κ. Ζισκάρ N<sup>o</sup> Ἐσταίν, τὸ γαλλικὸν δίκτυον τηλεοράσεως ἔζητησε συγένευξη ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ ΕΟΤ κ. Δασκαλάκην. “Ο κ. Δασκαλάκης ἐτόνισεν, μεταξὺ ὅλων ὅτι οἱ ὑφιστάμενοι μαχροὶ ἴστορικοὶ δεσμοὶ ποὺ συγδέουν τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν Γαλλία καὶ οἱ ὅποιοι συγεχίζονται καὶ σήμερα συμβολιζόμενοι μὲ τὴν πρόσφατη ἐπίσκεψη τοῦ Ἑλληνος πρωθυπουργοῦ κ. Καραμανῆ στὴ Γαλλία καὶ τὴν ἀφίξη τοῦ Προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας στὴν Ἀθήνα, ἐπέδρασαν γενικώτερα στὴν περαιτέρω διερεύνησιν τῶν ἐλληνογαλλικῶν τουριστικῶν σχέσεων.

Ο ἀριθμὸς τῶν Γάλλων τουριστῶν ποὺ ἔφθασαν στὴν Ἑλλάδα στὸ ἐπτάμηνον Ἱανουαρίου - Ιουλίου ἀγῆλθεν εἰς 104.754, ἔναγκτι 71.956 καὶ 72.012 τοῦ ἀντιστοίχου χρονικοῦ διαστήματος τῶν ἑτῶν 1974 καὶ 1973. Ἐπίσης κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν, συγέχισεν ὁ κ. Δασκαλάκης, τῶν Γάλλων ὑπουργῶν τουρισμοῦ κ.κ. Ντιγκρέ καὶ Γκύ στὴν Ἑλλάδα συνεζητήθησαν ἀνταλλαγές σὲ καλλιτεχνικοὺς τομεῖς, καθὼς καὶ στὸν τομέα τουρισμοῦ. Ἀγαμένεται δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι εἰδικοὶ ἐπὶ τοῦ χειμερινοῦ τουρισμοῦ θὰ ἔλθουν σύγτομα στὴν Ἑλλάδα μέσα στὰ πλαίσια αὐτῆς.

Τέλος, ὁ πρόεδρος τοῦ ΕΟΤ ἀνέφερεν, ὅτι γαλλικοὶ οἰκονομικοὶ δραγανισμοὶ μελετοῦν τὴν ὑπαρξὴ δυγατοτήτων ἐπεγδύσεων στὸν Ἑλληνικὸν τουρισμό. Σὲ ἐρώτηση, ἔξι ὅλου, γιὰ τοὺς λόγους τῆς αὐξήσεως τοῦ τουριστικοῦ ρεύματος πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὶς μελλοντικές προσπικές, ὁ κ. Δασκαλάκης εἶπε τὰ ἔξι:

— Προσδέπεται συνεχῆς αὐξήσις τῆς τουριστικῆς κινήσεως πρὸς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἐκτὸς τῶν ὅλων δημιουργοῦνται συνθῆκες ἀσφαλείας σὲ διλόγηρη τὴν περιοχὴν τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου μετὰ τὸ ἀνοιγμα τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ καὶ τὴν ὑπογραφὴ τῆς συνθήκης εἰρήνης μεταξὺ Ἰσραήλ καὶ Αιγύπτου, ἐνῷ παρατηρεῖται ἀναπροσαρμογὴ τοῦ εἰσοδήματος μεγάλων

κατηγοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Εὐρώπης. Ἐξ ἄλλου, ἐκτὸς τῆς ἔλξεως τῆς συγχρόνου τουριστικῆς Ἑλλάδος θὰ συντείνῃ σημαντικά καὶ ἡ πολιτικὴ σταθερότης ποὺ ἐπικρατεῖ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δημοκρατίας στὴν χώρα μας.

### Ἐπιδρομὴ τουριστῶν

• Ἐπιδρομὴ τουριστῶν θὰ ἔχουμε στὰ ἀμέσως προσεχῆ χρόνια. Τοῦτο ἐδήλωσε στὸν δημοσιογράφους ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΕΟΤ κ. Τζανετάκης, ὁ δοποῖς προσέθεσεν ὅτι ἡ ἀγαμενομένη αὔξησις τῆς τουριστικῆς κινήσεως προβληματίζει ἡδη τὸν Ε.Ο.Τ., ποὺ μελετᾶ τὴν λήψη σειρᾶς μέτρων, ὡστε ἡ κίνησις αὐτὴ νὰ κλιμακωθῇ σὲ δσο γίνεται περισσοτέρους μῆνες μέσα στὸ χρόνο.

Εἰδικώτερα μέσα στὰ πλαίσια τῆς προσπαθείας γιὰ τὴν ἐπιμήκυνση τῆς τουριστικῆς σαιζόν δ ΕΟΤ μελετᾶ τὴν λήψη διαφόρων ἀγυπτινήτων γιὰ τοὺς μῆνες αἰγαλῆς (Ιούλιο - Αύγουστος), ἐνῷ θὰ θεσπισθοῦν κίνητρα γιὰ τοὺς τουρίστες πρὸς τὴν χώρα μας σὲ ἐκτὸς αἰγαλῆς περιόδους.

“Εχει ἡδη προγραμματισθῇ διαφημιστικὴ ἐκστρατεία στὸ ἔξωτερικό, ὡστε νὰ πεισθοῦν οἱ τουρίστες νὰ ἔρχονται σὲ ὅλους, ἐκτὸς Ιουλίου καὶ Αύγουστου, μῆνες.

”Αλλα σημεῖα τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Τζανετάκη εἶγαι:

Μέχρι τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιο θὰ ἔχει διλογηρωθῇ τὸ δργανόγραμμα τοῦ ΕΟΤ καὶ θὰ τεθῇ σὲ ἐφαρμογὴ ἀμέσως. Πιστεύει ὅτι δ Οργανισμὸς Τουρισμοῦ μὲ τὴν νέα μορφὴ θὰ ἀποτελῇ πρότυπο ὑπηρεσία, ἀπὸ πλευρᾶς λειτουργίας, γιὰ τὴν χώρα μας.

Οι «Τούρς - διπερέϊτορς» τῆς Στοκχόλμης ἔζητησαν νὰ πληροφορηθοῦν ἐάν για τὴν χώρα μας ήμπορη γὰ φιλοξενήση, μέσα στὸ 1976, περισσότερους Σουηδούς κατὰ 50.000 ἀπὸ ἑκατόντας ποὺ ἐπεσκέψησαν ἐφέτος τὴν Ἑλλάδα. Οι Σουηδοί αὐτοὶ προωρίζονται γιὰ τὴν Ἰαπωνία καὶ ἔξεδήλωσαν ἔγδιαφέρον γὰ περάσουν τὶς διακοπές τους στὴν χώρα μας. Τὸ σὲ ξενοδοχειακὲς κλίνες δυγαμικὸ τῆς χώρας μέχρι τοῦ πρώτου ἔξαμηνος τοῦ 1976 θὰ ἀγέλθη σὲ 200.000.

”Ο στόχος γιὰ τὸ 1976 εἶγαι γὰ ἔλθουν στὴν

Όμοσπονδίας



TRADE MARK



ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ  
ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ  
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ  
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 28  
ΤΗλ. 275 722 - 270 633

ΚΟΝΣΕΡΒΕΣ  
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΤΟΜΑΤΟΠΟΛΤΟΣ ΦΑΣΟΛΑΚΙΑ  
ΚΕΤΣΑΠ ΜΠΑΜΙΕΣ  
ΧΥΜΟΣ ΤΟΜΑΤΑΣ ΜΑΡΜΕΛΑΔΕΣ  
ΤΟΜΑΤΑΚΙΑ ΑΠΟΦΛΟΙΩΜΕΝΑ ΚΟΜΠΟΣΤΕΣ  
ΑΡΑΚΑΣ ΧΥΜΟΣ ΒΕΡΥΚΟΚΟΥ  
ΝΤΟΛΜΑΔΑΚΙΑ ΓΙΑΛΑΝΤΖΗ ΕΤΟΙΜΑ ΦΑΓΗΤΑ

ΠΟΙΟΤΗΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ  
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ  
ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ  
ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ  
ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΑ  
ΠΟΥΛΜΑΝ  
Ο.Σ.Ε.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ  
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 4  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ  
ΤΗλ. 226-593 — 234-769  
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:  
PAPAJOHNTOUR  
TELEX: 41113 JP - AP GR.

ΜΕΛΟΣ  
ΤΗΣ



PAPAJOHNTOUR  
Agency

Έλλαδα 4.090.000 τουρίστες πού νά κλιμακώθουν κατά μήνα, ώς έξης: Ιανουάριος 120.000 τουρίστες, Φεβρουάριος 100.000, Μάρτιος 250.000, Απρίλιος 300.000, Μάϊος 360.000, Ιούνιος 400.000, Ιούλιος 750.000, Αύγουστος 720.000, Σεπτέμβριος 500.000, Οκτώβριος 310.000 και Δεκέμβριος 150.000 τουρίστες.

Νέα ξενοδοχειακή μονάδα στη Σιθωνία

Ένα πρότυπο άλλα στεγά δεμένο μέ το φυσικό περιβάλλον τουριστικό χωριό θά λειτουργήση το 1977 είς την Σιθωνία τῆς Χαλκιδικῆς. Πρόκειται γιὰ το «Πόρτο - Καρρᾶς» του έφοπλιστού Ι. Καρρᾶ, τὸ δποῖον εἶναι δυναμικότητος 3.200 κλιγῶν καὶ ἀναπτύσσεται εἰς ἔκτασιν 18.000 στρεμμάτων. Η συνολική ἐπέγδυσις θὰ εἶναι 4 περίπου δισεκατομμυρίων δραχμῶν.

Η περιοχὴ αὐτὴ ἔχει ἀξιοποιηθῆ γεωργικῶς. Έφυτεύθησαν 10.000 ἑσπεριδοειδῆ, 52.000 ἑλι-

όδενδρα, 35.000 ἀμυγδαλιές καὶ 1.000.000 ρίζες ἀμπέλου ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν. Έπισης ἔνα πειραματικὸ κτηγοτροφικὸ συγκρότημα ἀπὸ 100 ἀγελάδες, ἔνα κοπάδι πρόδατα καὶ γίδια ἔχει συμπληρωθεῖ μὲ χοιροστάσιο. Τὸ κτηγοτροφικὸ καὶ ἡ ἄλλη γεωργικὴ παραγωγὴ θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ «Πόρτο - Καρρᾶς», γὰ προμηθεύεται τὸ χρέας, τὸ τυρί, τὸ γάλα, τὸ λάδι, τὶς ἐλιές, τὸ κρασὶ καὶ τὰ ἀμύγδαλα.

Τὸ τουριστικὸ χωρὶ «Πόρτο - Καρρᾶς» εἶγαι κτισμένο γύρω στὸ λιμάνι καὶ διαθέτει:

— Ἀμφιθέατρο, παλαιοῦ στύλου θεάτρου, 3.500 θέσεων.

— Στὸ κέντρο τοῦ χωριοῦ, ἀγορικὸ θέατρο 500 θέσεων, τὸ δποῖον θὰ φιλοξενῇ λαϊκὰ τοπικὰ συγκροτήματα. Υπάρχει πρόβλεψις γὰ δραγανώνυμαται ἔκει τὸ καλοκαίρι φεστιβάλ.

Ἐπίσης μικρὸ λιμανάκι «Μαρίγια» δυναμικότητος 180 σκαφῶν.

— Εγγέα πισίνες γιὰ μεγάλους καὶ ἄλλες μικρότερες γιὰ παιδιά.

Η ΙΟΝΙΚΗ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ  
ΕΤΑΙΡΕΙΑ  
ΓΕΝΙΚΩΝ  
ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ  
ΠΕΞΙΑΖΟΛΟΥ 18 · ΑΘΗΝΑΙ 132  
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 323 6901/5  
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΙΟΝΙΑΣΦΑΛ  
ΤΕЛЕΞ: 215090 - ΙΩΝΑ GR

ΙΔΡΥΘΕΙΣ  
ΥΠΟ ΤΗΣ ΙΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ



ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ  
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΣ Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
Θ. Ι. ΒΕΛΙΜΕΖΗΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ  
ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 3, όροφος 1ος, τηλ. 269-724, 268-077

ΠΡΑΚΤΩΡ: Ι. Π. ΞΕΦΤΕΡΗΣ



**ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ**

**ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ A.E.**

**ΕΤΟΙΜΟ ΜΠΕΤΟΝ**

Τὸ σῆμα τῆς ποιότητος τοῦ ἑτοίμου  
σκυροδέματος στὴν Θεσσαλονίκη

**ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ A.E.**

**ΝΕΟΧΩΡΟΥΔΑ —**

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**

Τηλέφωνα: 761-828, 761-829

## ΤΟ ΣΤΟΛΙΔΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΣΑΚΙΡΙΔΗΣ



- ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ
- ΠΟΛΥΦΩΤΑ
- ΛΑΜΠΕΣ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΕΣ
- ΤΗΛΕΦΟΝΑ — ΑΝΤΙΚΕΣ
- ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ

### ΤΣΑΚΙΡΙΔΗΣ

Τσιμισκή 26 — Τηλ. 270-010.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

— Δεκατέσσερα γήπεδα τοῦ τέννις, ἔνα γυμναστήριον, δύο γήπεδα τοῦ SQUASH. Εἰς τὸ κεντρικὸν γήπεδον θὰ διοργανώνωνται ἀγῶνες.

— "Αλογα γιὰ ίππασια.

— Γήπεδον γκόλφ.

— Εστιατόρια, μπάρ, ταβέρνες καὶ καφενεῖα, κέντρα αἰσθητικῆς καὶ κομμωτήριο, καταστήματα καὶ παιδικὸν σταθμό.

Οἱ παραθερισταὶ θὰ ἔχουν ἀπόλυτη ἐλευθερία νὰ διαλέξουν τὸν τρόπο τῆς διαμονῆς των καὶ τις ἀσχολίες τους. Ἀκόμη θὰ ἡμποροῦν γὰ διαλέξουν ἀνάμεσα στὰ ξενοδοχεῖα ἢ στὶς βίλλες μὲ πλήρη διατροφὴ ἢ γὰ ἀρκεσθῆ στὸν ὄπυο καὶ στὸ πρωϊό.

Τὸ χωριὸ δὲ ἀποτελῆται ἀπὸ δύο ξενοδοχεῖα (ἔνα πολυτελέας καὶ ἔνα πρώτης κατηγορίας) μὲ 914 δωμάτια, ἔνα πανδοχεῖο μὲ 89 δωμάτια καὶ 250 βίλλες μὲ 1.285 δωμάτια.

Θὰ πρέπει γὰ ἀναφερθῆ διὰ μέχρι τώρα ἡ ἐταιρία ἐδαπάνησε τὸ ποσόν τοῦ 1.500.000.000 δρχ., ἡ δὲ δανεισδότησις ἀπὸ τὸν ΕΟΤ ἀνέρχεται οὖσαστικὰ εἰς τὸ 18%.

### Αισιόδοξοι προβλέψεις

Οἱ τουριστικοὶ πράκτορες τῆς Θεσσαλονίκης κατέστησαν γνωστὸν εἰς τὸν Ε.Ο.Τ., διὰ αἱ ξενοδοχεῖακαὶ κλίναι τῆς Χαλκιδικῆς δὲν ἐπαρκοῦν διὰ γὰ καλύψουν τὴν μεγάλην ζήτησιν Εὐρωπαίων τουριστῶν διὰ τὸ 1976.

Δέον γὰ σημειωθῆ διὰ μεγάλη ζήτησις παρατηρεῖται ἐκ μέρους Σκανδιγαύων «Τούρ - Όπορέ-ΐτορες», οἱ δόποιοι προτείνουν τὸ κλείσμα συμβολαίων διὰ συνεχῆ πεντάμηνον παραμονὴν εἰς Χαλκιδικήν, ἥτοι ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι 30ης Σεπτεμβρίου. Αἱ ὑπάρχουσαι κλίναι καλύπτουν μόλις τὰ 50% τῆς ζήτησεως, διὰ δὲ τὸ 1977 προβλέπεται διὰ θὰ καλύψουν μόλις τὰ 20%.

Κατὰ τὴν πρόσφατον ἐπίσκεψί του εἰς Χαλκιδικήν δὲ Πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως διέγνωσε τὴν τεραστίαν τουριστικὴν ἐξέλιξιν τῆς Χαλκιδικῆς καὶ ἐδήλωσεν διὰ αἱσιοποιηθῆ πλήρως αὕτη τὸ ταχύτερον διὰ τῆς ἰδρύσεως γένων μεγάλων τουριστικῶν μονάδων καὶ τῆς ταχυτάτης ἀποπερατώσεως τῶν ἡμιτελῶν.

### Ο χειμερινὸς τουρισμὸς

— Συγχεκριμένα μέτρα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν

τοῦ χειμερινοῦ τουρισμοῦ ἐξήγγειλε, δὲ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ε.Ο.Τ. κ. Τζανετάκης. Τὰ μέτρα αὐτὰ ἀπεφασίσθησαν εἰς κοινὴν σύσκεψιν τοῦ ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Γ. Ράλλη, τοῦ ὑπουργοῦ ἀναπληρωτοῦ Συντονισμοῦ κ. Ι. Μπούτου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ε.Ο.Τ. κ. Τζ. Τζανετάκη καὶ ἀποδέπον εἰς τὴν προσέλκυσιν ξένων τουριστῶν, κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον καὶ ἵδια ἐκείνων ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ κάνουν τὶς διακοπές τους εἰς ήπια κλίματα.

Εἰδικῶτερα δὲ κ. Τζανετάκης ἐξήγγειλε τὰ ἔξης μέτρα γιὰ τὸν χειμερινὸν τουρισμό, ποὺ ἴσχύουν ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου μέχρι καὶ τῆς 15ης Μαρτίου:

1.— Παροχὴ ἐκπτώσεως μέχρις 20% ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν καυσίμων γαυλωμένων ἀεροσκαφῶν (τσάρτερς) στοὺς τούρ-διπερέ-ΐτορες τοῦ ἐξωτερικοῦ κλιμακούμενη ὡς ἔξης:

α) "Εκπτωσις 10% γιὰ δσους πραγματοποιήσουν αὕξηση, ἔγαντι τῆς ἀντιστοίχου περιστηνῆς περιόδου, ἥως 50%.

β) "Εκπτωσις 15% γιὰ δσους ἢ αὔξηση εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ 50—100%.

γ) "Εκπτωσις 20% γιὰ δσους πραγματοποιήσουν αὔξηση τουριστῶν ἀνω τοῦ 100%.

Γιὰ τοὺς γένους τούρ-διπερέ-ΐτορες, ποὺ δὲν ὑπάρχουν συγκρίσιμα στοιχεῖα θὰ δίδεται ἐκπτωσις 10%.

Οἱ ἐκπτώσεις αὐτὲς θὰ ἀφοροῦν τὸν ἐπιτευχθήσμενο ἀπὸ κάθε τούρ-διπερέ-ΐτορ, ἐπὶ πλέον ἀριθμὸν ἀφίξεων, θὰ καταβληθοῦν δὲ τὰ σχετικὰ ποσὰ σὲ δραχμές, στὸ τέλος τῆς περιόδου. Τὸ μέτρο τοῦτο θὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν δημοσία οἰκονομία μὲ 30 ἑκατ. δραχμ. ποὺ ἀποτελεῖ πριμοδότηση τοῦ τουριστικοῦ συγαλλάγματος κατὰ 1,5%.

2. Ἀπαλλαγὴ τῶν τσάρτερς ἀπὸ τὰ τέλη προσγειώσεως. Η ἐπιβάρυνσις τῆς δημοσίας οἰκονομίας θὰ εἴναι 5 ἑκατ. δραχμ.

3. Ἐπιδότησις κέντρων ἐστιάσεως καὶ ἀγαψοῦς ποὺ θὰ ἐπιλεγοῦν στὶς περιοχές Ρόδου καὶ Κρήτης, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ λειτουργία τους κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ νὰ παρέχωνται, ὑψηλοῦ ἐπιπέδου, ὑπηρεσίες στοὺς τουρίστες. Η ἐπιβάρυνσις τοῦ δημοσίου θὰ εἴναι 1,5 ἑκατ. δραχ.

4. Ὁργάνωσις φυχαγωγικῶν ἐκδηλώσεων μὲ παραστάσεις ἀρχαίου δράματος καὶ λαϊκῶν



#### **Σ.Ε.Κ.Ο.Β.Ε. Α.Ε.**

Βιομηχανία τοματοπολτού  
και όπωροκηπευτικών προϊόντων

#### **ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ:**

Ταντάλου 30 — Θεσσαλονίκη  
Τηλ. Κέντρον 526-412

#### **ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ:**

Σκούταρι Σερρών — Τηλ. 264.493-4  
Κεφαλάρι Δράμας — Τηλ. 96.357-8  
Γιαννιτσᾶ — Τηλ. 22.066

**S.E.K.O.B.E. S. A.**  
**TOMATO FRUIT AND VEGETABLE**  
**CANNING FACTORIES**  
**HEAD OFFICE**  
**30 Tantalou Str. THESSALONIKI**  
— **Telephon 031 - 526.412 GREECE**  
Telex: 41345

# **ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΙΣ**

## **ΝΕΑΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ**

### **ΔΛΚΑΛΙΚΑΙ ΘΕΙΟΠΗΓΑΙ**

• Από 1ης Ιουνίου άρχιζει ή λειτουργία των ίαματικών πηγών

#### **ΝΕΑΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ**

#### **Θεραπευτικαὶ ιδιότητες:**

Χρόνιοι ρευματισμοί, ισχυαλγίαι, δσφυαλγίαι, σπογδυλαρθρίτις, παραμορφωτική άρθρίτις, έκζέματα, γυναικολογικαὶ παθήσεις, στειρώσεις κλπ. Ψυχρὸν ίαματικὸν ὅδωρον ἀφθονογ., κλῆμα ξηρὸν καὶ ὑγιέστατον

#### **ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΠΛΗΡΕΣ**

#### **ΠΕΝΤΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΛΑΣΕΩΝ**

#### **ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΑΚΤΙΚΩΤΑΤΗ**

(ΤΗΛ. 522-164)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ: ΤΗΛ. 825-432

#### **NEW APOLLONIA SPA, GREECE**

50 kms from Thessaloniki  
Wonderful spot in Volvi lake  
Therapeutic Centre for Rheumatic Diseases  
Dry climate-Restaurants- 5 Hotels of all classes  
Thessaloniki offices: 151, Vas. olgas street  
Tel.: 825-432

χορῶν στὴν Ρόδο, τὴν Κρήτη καὶ τὴν Ἀθήνα.  
• Η ἐπιδάρυνσις θὰ εἰναι 10 ἑκατ. δραχμἱ.

5. Ἐπιδότησις ἀπὸ τὸν Ο.Α.Ε.Δ. γιὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν προσπάθεια τοῦ Ε.Ο.Τ. κατὰ τὰ 2) 3 τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ξενοδοχειακοῦ προσωπικοῦ, ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι 15ης Μαρτίου γιὰ ὅσα ξενοδοχεῖα λειτουργήσουν τὴν περίοδο, αὐτὴ στὴν Ρόδο, Κρήτη, Κέρκυρα καὶ Σκιάθο. • Η ἐπιδότησις αὐτὴ θὰ καταδηληθῇ μέσῳ τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων.

6. Παραλλήλως τὰ ξενοδοχεῖα προτίθενται νὰ παράσχουν σημαντικὲς ἐκπτώσεις κατὰ τὴν χειμερινὴ περίοδο, γιὰ νὰ ἀναπτυχθῇ ὁ τουρισμὸς διαχειμάνσεως, ἀλλὰ καὶ ὁ χειμερινός.

#### **Η προβολὴ τῆς Βορείου Έλλάδος τουριστικὸς διαγωνισμὸς**

• Τουριστικοὶ παράγοντες τῆς Βορείου Έλλάδος ἐκφράζουν μὲ κάθε τρόπο τὴν δυσαρέσκειά τους, γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ἀντιμετωπίζεται ὁ τουρισμὸς τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν εύρισκομένων στὴν Ἀθήνα ἀριθμίων.

• Η ἐντύπωσις αὐτὴ προεκλήθη, ὅταν διαπιστώθηκε, ὅτι στὰ τουριστικὰ προγράμματα τοῦ ἔξωτερικοῦ δὲγκ ἀγεφέροντο καθόλου οἱ περιοχὲς Χαλκιδικῆς, Καβάλας-Θάσου, Πιερίας κλπ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεὶ ποὺ ἔγινε διαφήμιση τῶν τουριστικῶν περιοχῶν τῆς Βορείου Έλλάδος ἦταν ἐλάχιστη σὲ σύγκριση μὲ τὴν προβολὴ ἄλλων περιοχῶν.

• Εξ ἀλλου, χαρακτηριστικὸ δεῖγμα τῆς ἀδιαφορίας ποὺ δείχγουν οἱ ἀριθμοὶ τῶν Ἀθηνῶν, γιὰ τὶς τουριστικὲς περιοχὲς τῆς Βορείου Έλλάδος ἀποτελεῖ καὶ τὸ κατωτέρω γεγονός: Τὴν 23η Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στὸ Βελιγράδι ἡ 8η διαδιλλωνικὴ τουριστικὴ διάσκεψη, μὲ συμμετοχὴ τῶν ἐπισήμων ὀργανισμῶν τουρισμοῦ τῶν χωρῶν ποὺ συμμετέχουν. Στὸ συγέδυρο αὐτῷ, μετέχουν παραλληλα καὶ ἐκπρόσωποι ξενοδοχειακῶν ὀργαγώσεων καὶ τουριστικῶν πρακτορείων τῶν διαλκανικῶν χωρῶν. "Οπως πάντοτε, ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς, ἐκλήθησαν νὰ μετάσχουν μόνον ἐκπρόσωποι τῶν κεντρικῶν ὀργαγώσεων τῆς χώρας, οἱ ὅποιες καὶ ἀδιαφόρησαν γιὰ τὴν ἐκπροσώπηση τῶν ἀντιστοίχων ὀργαγώσεων τῆς Θεσσαλονίκης.

• Ἀπροειδοποίητες ἐπισκέψεις σὲ ξενοδοχεῖακὲς μονάδες τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ε.Ο.Τ ἐγένοντο, προκειμένου νὰ διαπιστωθῇ τὸ ἐπίπεδο τῶν παρεχομένων πρὸς τοὺς τουρίστας ὑπηρεσιῶν.

Τοῦτο ἐδήλωσε ὁ Κ. Τζαννετάκης πρὸς τοὺς δημιοσιογράφους μὲ τὴν προσθήκην, ὅτι οἱ ξενοδόχοι θὰ πρέπει νὰ θελτιώσουν τὸ σέρδις καὶ νὰ διατηρήσουν τὶς τιμὲς στὰ ἐπίπεδα ποὺ ἔχουν καθορισθῆ.

Γιὰ τὸ 1976, οἱ πληροφορίες ἀναφέρουν, ὅτι θὰ ἔχουμε μεγάλη κίνησι τουριστῶν. • Η αὔξηση θὰ εἰναι σημαντικὴ καὶ πέρα ἀπὸ τὰ συγχθισμένα ἐπίπεδα. • Πὸ τὸ φῶς αὐτῶν τῶν πληροφοριῶν θὰ ἀντιμετωπισθῇ καὶ τὸ θέμα τῆς διλογήρωσεως τῶν ξενοδοχειακῶν κλινῶν ποὺ μποροῦν νὰ λειτουργήσουν μέσα στὸ 1976. Οι κλίνες αὐτές μπολογίζονται σὲ 10.000. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν θὰ γίνουν συγκρήσεις μεταξὺ Ε.Ο.Τ. καὶ δανειοδοτουσῶν Τραπεζῶν μὲ σκοπὸν γὰ δοθοῦν δάνεια ἐφ' ὅσου δὲν ὑπάρχει ἀντίθετος λόγος, γιὰ τὴν διλογήρωση τῶν μονάδων καὶ ἀπόδοση στὴν ἐκμετάλλευση τῶν κλινῶν αὐτῶν.

• Επ' εὐκαιρίᾳ ὁ κ. Τζαννετάκης ἐδήλωσε ὅτι μελετᾶται ἡδη νέο πρόγραμμα δανειοδοτήσεων καὶ ὅτι νέες δανειοδοτήσεις δὲν προβλέπονται εἰς τὸ ἐγγύς μέλλον, νὰ δοθοῦν σὲ περιοχές ποὺ εἶναι ἀνεπτυγμένες τουριστικῶς.

• Ο γενικὸς γραμματέως τοῦ Ε.Ο.Τ ἀνεφέρθη στὰ ἔνοικιαζόμενα δωμάτια. Καὶ εἶπε: Πέρυσι προεδρέψθη κονδύλιο 40 ἑκατ. δρχ. γιὰ τὴν κατασκευὴ δωματίων, πλὴν δημιών δὲγκ διετέθη, λόγω τῆς κρίσεως ποὺ ἀντιμετώπιζαν τὰ ξενοδοχεῖα καὶ τῆς μὴ δυνατότητος παρακολουθήσεως ἀπὸ πολὺ κοντά τῶν κατασκευῶν. Πάντως τὸ θέμα τῶν ἔνοικιαζομένων δωματίων, εἶπε, θὰ παρακολουθεῖται ἀπὸ πολὺ κοντά. Δὲγκ θὰ ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχουν περισσότερα ἀπὸ 3 δωμάτια σὲ κάθε σπίτι.

Γιὰ τὸ 1976, προβλέπεται νὰ διατεθῇ κονδύλιο 60 ἑκατ. δραχμῶν γιὰ τὴν κατασκευὴ 3.000 κλινῶν σὲ ἔνοικιαζόμενα δωμάτια.

• Επίσης στὰ ἄμεσα σχέδια τοῦ Ε.Ο.Τ ἀνήκει αὔξηση τῶν κάμπιγκς. Σὲ πρώτη φάση θὰ ἐπεκταθοῦν τὰ ἡδη ὑπάρχοντα (Ασπροδάλα, Πάτρα κ.ἄ.) καὶ θὰ κατασκευασθοῦν νέα στὴν Γατζαία τοῦ Βόλου καὶ στὴν Πρέβεζα.

Τέλος ἡ κατάσταση ποὺ ἐπικρατεῖ στὶς λου-

τροπηγές είναι άπαραδεκτη. Θά πρέπει νὰ γίνουν γένα υδροθεραπευτήρια στὶς περιοχές που προσφέρονται γιὰ τοῦτο.

"Ηδη άποφασίσθηκε νὰ ἀνεγερθῇ ἐνα στὴν Αἰδηψό, ἐνῶ θὰ ἐπεκταθῇ τῆς Υπάτης καὶ θὰ προσαρμοσθῇ τῆς Κυλήνης. Υπάρχει σκέψη νὰ ἀναπτυχθοῦν σὲ πρῶτο στάδιο οἱ λουτροπηγές Αἰδηψοῦ, Καμένων Βούρλων, Θερμοπολῶν, Υπάτης καὶ Λουτρακίου.

● Σημαντικὴ αὔξηση σημειώθηκε στὸ εἰσρεῦσαν κατὰ τὸν παρελθόντα ὸιούλιο τουριστικὸ συνάλλαγμα, ἀγερχομένη σὲ ποσοστὸ 39,9% ἔγαντι τοῦ ὸιούλιου παρελθόντος ἔτους καὶ 14,3% ἔγαντι τοῦ ὸιούλιου 1973.

Συγκεκριμένα τὸ ταξιδιωτικὸ συνάλλαγμα ἀγῆλθε τὸν ὸιούλιο σὲ 81.800.000 δολλάρια, ἔγαντι 58.466.000 καὶ 71.538.000 δολ. τοῦ ὸιούλιου, 1974 καὶ 1973 ἀντιστοίχως.

"Ἐτοι τὸ τουριστικὸ συνάλλαγμα ποὺ εἰσέρευσε στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ ἐπτάμηνο ὸιανουαρίου — ὸιούλιου ἀγῆλθε σὲ 290.100.000 δολ-

λάρια ἔγαντι 254.666'000 καὶ 256.483.000 δολλαρίων, τῶν ἐπταμήνων 1974 καὶ 1973 ἀντιστοίχως.

#### ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

● "Η Ἔνωση Ἑλλήνων Συγγραφέων καὶ Δημοσιογράφων Τουρισμοῦ, προεκήρυξε τὸν 10ον ἐτήσιον τουριστικὸν διαγωνισμὸν γιὰ τὴν δράβευσι τῆς καλλιτέρας περιγραφῆς διοικασθῆποτε περιοχῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀρτιωτέρας μελέτης ἡ ἀρθρου ποὺ ἔχει σὰν ἀντικείμενο τὴν ἔρευνα τῶν προβλημάτων τοῦ ἐλληνικοῦ τουρισμοῦ.

Οἱ περιγραφὲς καὶ οἱ μελέτες θὰ πρέπει νὰ ἔχουν ἀκδοθῆ σὲ βιβλία ἡ γὰ ἔχουν δημοσιευθῆ σὲ ἡμερήσιες ἐφημερίδες καὶ μεγάλης κυκλοφορίας περιοδικά, κατὰ τὸ ἔτος 1975.

Οἱ συμμετέχοντες στὸν διαγωνισμὸν θὰ πρέπει νὰ ἀποστείλουν στὴν Ἔνωση μέχρι 31ης ὸιανουαρίου 1976 ἀνὰ 7 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου τῆς ἐφημερίδος ἡ τοῦ περιοδικοῦ πρὸς κρίσιν.



Παντοῦ ἡ διμορφιά, ἡ καθαρὴ θάλασσα καὶ ἡ ψιλὴ λευκὴ ἀμμουδιά

#### Εικόνες ἀπὸ τὴν Χαλκιδικὴ

## 'Εναλλαγὲς ἀποχρώσεων

Μιὰ σύντομη ἐπίσκεψη δὲν ἔχει οὕτε τὴν πρόθεση νὰ ὀργαγώσει τοὺς δρίζοντες, οὕτε καὶ τὴν ἀπαραίτητη δίωση τοῦ τοπίου γιὰ νὰ ὀλακληρώσει τὶς ἐντυπώσεις. Ὁπωσδήποτε ὅμως ἡ ἐπίσκεψη αὐτὴ προκαλεῖ τὴν εὐχάριστη ἔκπληξη τῆς ἀποκαλύψεως. Ἡ Χαλκιδικὴ καὶ πιὸ εἰδικὰ ἡ Κασσάνδρα, πρὶν ἀπὸ τὸ 1967 εἴταν σχεδὸν ἀγνωστὴ ὡς τουριστικὸς χῶρος. Μέσα στὸ διάστημα τῶν δικτύων αὐτῶν χρόνων, σημειώθηκε ἔνας ἀληθινὸς δργασμὸς ἔργων τόσον ἀπὸ πλευρᾶς συγκοινωνιακῶν μέσων (δρόμοι κ.λ.) ὃσο καὶ ἔγοδοχειακῶν ἐγκαταστάσεων. Ἡ Κασσάνδρα ἔδειξε, καὶ μὲ καλπάζουσα πρόσοδο, ἔξακολουθεῖται νὰ δείχνει τὸ ἀληθινὸν τῆς πρόσωπο. Ὡς τοπίο, εἶναι ἔνα ἀπὸ τὰ πιὸ εύνοημένα τῆς χώρας μας. Ξωριουδάκια παράπλευρα στὴν ἀκρογιαλίδα, πλαισιωμένα ἀπὸ ἔνα πυκνὸν κατάφυτο ἀπὸ πεῦκα φύντο, συμπληρώνουν τὶς ἀξιώσιες τῆς ἀναψυχῆς καὶ τῆς ποικιλίας στὸ ἥρεμο καὶ ἔμοιαχιασμένο αὐτὸ τοπίο. Τόσο μάλιστα πιὸ πολὺ ὅταν δὲ πειστεῖται ἔνας πολύτιμος στημένος σ' ἔνα ἀπὸ τὰ ἀρκετὰ γεόδηματα ἔγοδοχεῖα, μὲ δλες τὶς σύγχρονες ἀνέσεις, τόσο στὴν μιὰ ὅσο καὶ στὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς Κασσάνδρας. Παντοῦ ἡ διάστημη καταπράσινη καὶ δργιαστικὴ ἀναδίνει τὴν ἀξεθύμαστη μυροβούλια τῆς λαλήματα πουλιῶν καὶ ἀηδονιῶν τὴν ἀνοιξη, καὶ τὸ τραγούδι τοῦ τζετζικα τὸ καλοκαίρι ἀσταμάτητο. Καὶ ἡ θάλασσα, πεντακάθαρη μὲ τὸ ἀσπρουδερὸν φεστόνι ποὺ ἀναφυλλεῖ καὶ τρεμοστάζει σ' δλη τὴν ἀκτὴ, εἶναι μιὰ ἀληθινὴ μαγεία. Βότσαλα πολύχρωμα καὶ ἀμμουδιά σὲ πτυχές γναντελωτές καὶ μικρές κρύπτες, σὰν φύρωντ, ἀποκαλύπτουν τὸ ἀπροσδόκητο καὶ τὸ ἐκπληκτικὸν ὥρατο σὲ τοῦτο τὸ ἀγνωστὸ ἀκόμα καὶ μοναδικὸ τοπίο. Μὲ τὴν αἰσθηση καὶ τὴν λυρικὴ καὶ ζωγραφικὴ διάθεση, μπορεῖ δὲ πειστεῖται στοὺς ἱριδισμοὺς τοῦ πνεύματος. Κι' ἀς ἔκπληξεται καμμιὰ φορὰ ἡ λογική, κι' ἀς ἀναρωτιέται. Τέτοια εἶναι ἡ γοητεία ποὺ σὰς ἀναγκάζει νὰ παραδεχθεῖτε καὶ τὴν ἀντίφαση σ' αὐτὸ τὸ γραφικὸ τοπίο. Τὸν παρομοιάζετε μὲ

μαι». Προσπεργάτε δλον τοῦτο τὸ φυτικὸ πλοῦτο τοῦ θουγανοῦ, γιώθετε τὴ μυροδοιὰ του —ποὺ ἀς τὸ ποῦμε ἔτσι μὲ περηφάνεια— δὲν τὸν συγαντᾶτε σὲ κανένα μέρος τοῦ κόσμου, τὸν θωπεύετε μὲ τὴ ματιὰ δπου τὸν ἀπαγτήσετε, ξεμοναχιασμένο, συγκεντρωμένο σὰν σὲ περίληψη σὲ κάποιες καταπράσιγες γωνιές, καὶ διατηρεῖτε τὴν δψη του τὸ χρώμα του, καὶ σᾶς συγοδεύει ἡ μυρουδιὰ του, μὰ σᾶς διαφεύγει καὶ ἡ γνώση τόσων ἄλλων δσων φυτρώνουν παράπλευρα στὸ μονοπάτι, κατάμεσα στὸ δάσος, κι δσων κατασκεπάζονται ἀπὸ τὸν κισσό καὶ τὸ χορτάρι.

Τὸ πευκοδάσος τῆς Κασσάνδρας ἔχει μιὰν εὐγένεια καὶ μιὰ γραφικότητα φηλαφιστή. Θὰ συναντήσετε τὴν πυκνότητὰ του στὶς χαράδρες, μὰ καὶ πὲρ' ἀπ' αὐτὲς ἐπάνω στοὺς καμπυλωτοὺς λόφους. Εἰναι τόσα τὰ λιόδενδρα, καὶ τόσα τὰ πεῦκα ὅσα γιὰ νὰ σκορποῦν τὴν δμορφιὰ καὶ νὰ χαράσσουν τὴν ἀνοιχτωσὰ στὸν ὁρίζοντα. Δὲ μοιάζει μὲ τὴν πυκνότητα καὶ τὴν μονοτογία του πευκοδάσους τῆς Θάσου, μήτε μὲ ἑκείνη τὴν ἀσφυκτικὴ καὶ τὴν ἀτέλειωτη παρουσία τῆς βλάστησης τοῦ δέντρου, σ' ὅλη τὴν περιοχὴ τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τὴν ἀγριὰ σχεδὸν, σὰν τὰ δασὰ γένια τοῦ καλόγερου, δπως τὰ χαρακτηρίζει ὁ Ζαχαρίας Παπαγωνίου. Τὸ πευκοδάσος τῆς Κασσάνδρας ἔχει μιὰν ἀπαλωσύνη καὶ μιὰ ιροσύγεια χαμογελαστὴ. Ξανοίγει χώρους γιὰ τὰ σπαρτὰ, τὸ σισάμι καὶ τὸ σιτάρι, καὶ συγθέτει τὴ δικιὰ του φυσιογνωμία μὲ τὶς νησίδες τοῦ πράσιγου καὶ τοῦ κιτρινωποῦ. Κορυφώνεται καὶ ραμφίζει τὸ σύμπαν, καὶ μαζί, φυτρώνει καὶ γέρνει τὸ πεῦκο πάνω ἀπὸ δράχους καὶ φιλεῖ τὴ θάλασσα μὲ τὰ πολύχρωμα «λαλάρια». Τὸ κύριο γνώρισμα του Τορωνικοῦ, τοῦ κόλπου τῆς Κασσάνδρας —ὅπου

καὶ τὰ περισσότερα ξενοδοχεῖα, τὰ πολυώροφα— ποὺ ἀγγαντεύει τὴν ἄλλη χερσόνησο, τῆς Σιθωνίας, μὲ τὰ ξερονήσια Γκέλιφος καὶ Λίκηθος, εἶναι ἡ ἀμμουδιὰ, ἡ λεπτότατη καὶ θαρρεῖτε μετάξινη. Ἐκτείγεται ἀπὸ τὴν Εενία, τὴν Χρούσω, τὸ «ἄλωγάνικο» ποὺ τὸ ζωγράφισε μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα, ὁ Γιώργος Παραλῆς, ὃς τὴν Καλλιθέα. Παραλείπουμε ἐδῶ γὰ μημονεύσουμε σειρὰ παράκτια χωριουδάκια, χαρένα στὰ ἐλιόδεντρα καὶ στὰ πεῦκα. Τὴν χαίρεται κανεὶς τούτη τὴν ἀκρογιαλὶὰ μὲ τὸν ἀστακάπτητο φλοιόσι, αὐτὴ τὴ θυθμητὴ καὶ φιθυριστὴ ἀνάσα τῆς θάλασσας ποὺ ἔδωσε ἀφορμὴ στὸν Ἐθυικὸ μας ποιητὴ νὰ γράψει κεῖνον τὸν πολυσήμαντο στίχο:

Ἄγαπη κι ἔρωτας καλοῦ τὰ σπλάχνα  
τους τραγαδίουν  
τὰ σπλάχνα τους κι ἡ θάλασσα ποτὲ  
δὲν ήσυχάζουν.

Τὴν ἀκοῦτε τούτη τὴν ἀνάσα τῆς θάλασσας καὶ τὴν ἀναθυμᾶστε κατόπιν καθὼς φέρνετε στὸ νοῦ τὸ κῦμα, τὰ ἀνάλαφρο ἢ τὸ ὄρμητικὸ ποὺ παφλάζει καὶ ξεσπάζει ἀφρισμένο στὴν ἀκρογιαλὶὰ, καὶ σέργει κατὰ τὸ γιαλὸ, τὰ χρωματιστὰ βότσαλα, κι ὑστερὰ τὰ βλέπετε νὰ κατρακυλοῦν κροταλιστὰ καὶ νὰ προκαλοῦν ἔνα δόγγο, μιὰν ἦχῳ ποὺ σεύνει καὶ χάνεται στὸ ξέμακρο. Ο ἥλιος γέρνει τὸ φῶς χαμηλώνει, φτάνει τὸ σούρουπο, καὶ ἡ νύχτα ἀπλώνει τὰ φτερὰ της πάνω ἀπὸ τὶς γταντλωτὲς κορφὲς, πὲρ' ἀπὸ τὰ ἀπόκρημνα δράχια καὶ δῶθε ἀπὸ τὰ χαμόσπιτα. Γίνεται τότε μιὰ σιωπὴ ἀπόλυτη ποὺ τυλίγει τὰ πάντα στὸ βασίλειο τοῦ ὅγειρου καὶ τῆς ποίησης.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΕΛΙΟΥ



# Λαογραφικά

ὑφασμα καὶ θάφουν λίγα αὐγὰ καὶ τρῶνε λαχανόπιττες.

— Τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἔτρωγαν λουκάνικο γιὰ νὰ μὴν τοὺς τσιμπήσουν ὅλο τὸ χρόνο φίδια.

— Τὸ θέρος ἀπ' τὸ καινούργιο σιτάρι κάμουν τὰ «τσιτσιρόκλουρα». Εἶναι μιὰ κουλούρα ποὺ τὴν κρεμοῦν στὴ δρύση καὶ δσες πηγαίουν γὰ πάρουν νερὸ κόδουν ἔνα κομμάτι καὶ λέγε: «Οπως τρέχει τὸ νερὸ στὴ δρύση νὰ τρέχουν καὶ τὰ μπερεκέτια στὸ σπίτι ποὺ ἔκανε τὴν «τσιτσιρόκλουρα».

— Τὴν Τρίτη ημέρα, ἀφοῦ γεννηθῇ τὸ παιδί, ἡ λεχώ θὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ κρεβάτι, θὰ στολίσῃ τὸ δωμάτιο καὶ θὰ βάλῃ ἐπάνω στὸ τραπέζι τρία ποτήρια μὲ νερὸ, ἔνα μὲ μέλι καὶ «γλιές μύγδαλα» γιὰ τὶς μοιρες ποὺ θὰ μοιρώσουν τὸ παιδί.

— Οταν ρίχνει χαλάζι ἢ ἀστραπές, ἀνάδουν ἔνα κερί ποὺ τὸ ἔχουν ἀπὸ τὸν Ἐπιτάφιο καὶ τὸ δράχουν στὸν ἔξωστη γιὰ νὰ σταματήσῃ τὸ κακό. Σὲ δρισμένες περιοχὲς δράχουν ἔξω τὶς πυροστιές ἀνάποδα.

— Κατὰ τὴν ἑστὴ τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, κάγουν ἔλεμποσύνες καὶ δευδροφυτεύσεις. Υπάρχει δὲ καὶ τὸ ἔξης ρητὸ: «Τὸ ἀγιοῦ Σαράντα, σαράντα φάει, σαράντα πιέ, σαράντα δός γιὰ τὶς ψυχές, σαράντα δέντρα φύτεψε στὴ γῆς ἀπουκάτω».

## Νεος ΚΡΟΝΟΣ

διαφημισεις - δημοσιευσεις - εφημεριδων - περιοδικων - βιοδιφωνου - τηλεορασεως  
μπτροπολεως 16 τηλ. 260.533 Θεσσαλονικη

## ...στὰ Δημοτικά τραγούδια της

“Ενα ἀπὸ τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι καὶ ἡ σταθερὴ —παρὰ τὴν ἀνηλεῖτην ἐπιδρομὴν— ἔνδεις ἴσοπεδωτικοῦ κοσμοπολιτισμοῦ— προσήλωσὴ του στις παραδόσεις ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν πορεία του ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες.

Τὸ Δημοτικὸ τραγούδι ἔγειρκωνε πάντα τὴν ψυχὴν του καὶ εὑρίσκει τὸν σωστὸ δρόμο γιὰ νὰ τὴν ἐκφράσῃ στὴν πιὸ ἀτόφια οὖσα της, στὰ κύρια καὶ ἀγόθευτα συστατικὰ της.

“Ἐτοι καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Χαλκιδικῆς, σὰν ἔνα ἀξιοπρόσεκτο τμῆμα τοῦ ἑλληνικοῦ κορμοῦ, φύλαξαν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, μιὰ πλούσια λαογραφικὴ κληρονομία ποὺ, εὐτυχῶς, διασώθηκε καὶ χάρις παράλληλα σὲ ἐργασίες τῆς Ἑλληνικῆς Λασγραφικῆς Ἐταιρείας.

Σ' ἔνα ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα Παραρτήματα τοῦ Δελτίου της, ἡ μεθοδικὴ καὶ γειμάτη ἀγάπη ἐργασία του Βασίλη Κυπαρίσση ποὺ δημοσιεύθηκε πρὶν ἀπὸ 35 χρόνια, μᾶς ἐπιτρέπει νὰ πάρουμε μιὰ σειρὰ ἀπὸ τὰ ἀνθητὰ τῆς λαϊκῆς μουσικῆς: εἶναι μιὰ πρόχειρη ἀνθολόγηση ἀπὸ τραγούδια τῆς ἔπειτας, τῆς ἀγάπης, καὶ μοιρολόγια, σὲ ζωντανές, σπαρταριστές παραλλαγές τραγουδιῶν ποὺ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ, τὰ συγαγοῦμε καὶ σὲ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ ποὺ παίρνουν ἔδω μιὰ ἔχειωσι τοῦ χυμώδη γεύση, σὰν τὴ γῆ καὶ τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Χαλκιδικῆς.

Κιντάει μιὰ φούστα κιντητή,  
γιὰ τὸν λιγνό της τὸν κουρμό.  
«Καλή μερά σου, λυγιρή.  
—Καλῶς, τὴ μάννα τὴν καλή.  
—Κόρη μ', ἡ γιός μου σ' ἀγαπεῖ  
μὰ ντρέπειτι νὰ σὲ τὸν πῆ.  
—”Αν μ' ἀγαπῇ καὶ ντρέπειτι,

στὸν σπίτι μου γιατὸ ἔρχιτι;  
Πὲς τούνι νὰ μὴν ντρέπειτι  
στὸν σπίτι μου νὰ ἔρχιτι».

Γέρασα, μάννα μ', γέρασα καὶ ἀσπρισαν τὰ  
(μαλλιά μου  
καὶ μὲν φουνάζουν γέροντα καὶ μὲν φουνάζουν γέρου.  
Μὲ γέρασαν τὰ βάσανα καὶ οἱ πουλλὲς οἱ πίκρες.  
Βουνά μ', νὰ μὴν χιουνίστι, κάμποι, νὰ μὴν  
(παχνιάστι.

“Οσου νὰ πάου καὶ νὰ ῥθῶ καὶ πίσου νὰ γυρίσου,  
βρίσκου τὰ χιόνια στὰ βουνά, τοὺς κάμπους  
(παχνιασμένους,  
βρίσκου καὶ τὴν ἀγάπην μου στὰ μαῆρα φουριμένη.

«Μηλίτσα, πού ὅσι στὸν γκρημὸν τὰ μῆλα  
(φουρτουμένη,  
τὰ μῆλα σου λιμπίστικα καὶ τὸν γκρημὸν σ'  
(φουρδοῦμ).

—Μὰ κι' ἀν φουδᾶσ' ἀπὸ τὸν γκρημόν, ἔλα ὅπι,  
(τὸ μουγουπάτι).

Βρίσκω σαράντα μνήματα, σαράντα παλληκάρια  
καὶ ἔνα λημόρι ἔχουρου, ἔχουριστὸ ποὺ τὸ ἄλλα,  
δὲν τού ὅδα καὶ τὸν πάτησα πάνω στὴν κιφαλή του,  
ματαξαναδιφέρουνα ἀπάνου στὴ ψυχὴ του.

Κι ἀκούου τὸν γιὸν ἀπὶ βουγγάσι καὶ βαριγιανά—  
(στιγάζει.

«Τάχας δὲν ἥμαν καὶ ὅγεις γιός, δὲν ἥμαν  
(παλληκάρι,  
νύχτα καὶ δὲν πιρπάτησα νύχτα μὲν τὸν φιγγάρι;»  
Αφήνου γειὰ στὴ γειτουγιὰ καὶ γειὰ στὰ  
(κουριτσάκια

ἀφήνου καὶ στὴ μάννα μου τρία γυαλιά φαρμάκια  
τὸ γα νὰ πίνη τὸν προυΐ, τὸ ἄλλου τὸν μισημέρι,  
τὸν τρίτου τὸν φαρμακιρὸ νὰ πίνῃ οὕγτας δειπνάη.

Μαρ' λουλούδι θὲ νὰ γέγου  
ποῦ νὰ πάω νὰ φυτρώσου;  
Τὰ λειβάδια πρασιγίζουν  
καὶ τὰ μάτια μου δακρύζουν  
γιὰ μιὰ μαυρουφουρμένη,  
ποὺ φουρεῖ τὰ λιρουμένα.  
Ποὺ φουρεῖ τὰ λιρουμένα.  
Ρίξε τα κάτου τὰ καῦμένα,  
καὶ ἔλα δράδυ μιτὸ ἥμένα,  
νὰ πιργᾶς χαριτουμένα.  
Κάτου στ' Ἀράπη τὸν γιερό, στ' Ἀράπη τὸν  
(πηγάδι,

πάει ἔμουρφη νὰ πιῇ γιερό, νὰ πιῇ καὶ για γιουμίση,  
νὰ πλύνη τὰ πουδάρια της, τὸ ἄσπρα τὰ κρου—  
(σταλλέγια.

Κι Ἀράπης τὴν ἰδίγλιζι, ποὺ μιὰ φηλὴ ραχούλα,  
στάθηκε καὶ τὴν κοίταξι καὶ τὴ διαρυξιτάξει.

«Κυρά μου, δὲν παντρεύσι, Τούρκου ἀντρα νὰ  
(πάρης,  
νὰ κουκιγίζης τὰ φλεργιά, νὰ δρουμουγίζης τὸ  
(ἄσπρα;

—Καλλιόδ νὰ διῶ τὸν αἴμα μου στὴ γῆς νὰ  
(κουκιγίζη,  
περὶ νὰ διῶ τὰ μάτια μου Τούρκους νὰ τὰ  
(φιλήση».

## Ο ΟΡΥΚΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Η πλουτολογικὴ σπουδαιότητα τῆς Χαλκιδικῆς διεβλέπεται κυρίως στὰ πλούσια μεταλλεύματα σιδήρου, ποὺ ἡ ἐκμετάλλευσή των ἦταν ἀρκετὰ προχωρημένη καὶ ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Τὰ κυριώτερα μεταλλεύματα τῆς χερσονήσου εἶναι ὁ σιδηροπυρίτης καὶ τὸ μαγγάνιο στὴν περιοχὴ τῶν Μαδεμοχωρίων (Γαλάτιστα, Λιαρίγκωβα, Στανά, Βαρδάρα, Μαχαλᾶς, Ἱσδόρος, Χωρούδα, Ρεθενίκια, Τερισός κ.ά.) καὶ ὁ λευκόλιθος σὲ διάφορα σημεῖα στὰ δυτικὰ τοῦ Πολυγύρου (Βάδος κ.λπ.).

Τὰ Μαδεμοχώρια εἶναι μία διμάδα χωρίων σὲ περιοχὴ ποὺ ἐκτείνεται στὸ ἀνατολικὸ τμῆμα τῆς Χαλκιδικῆς, κοντά στὰ παράλια τοῦ Στρυμονικοῦ καὶ τοῦ Ἀκάνθιου Κόλπου. Ήταν τοπικὰ ὀργανωμένα σὲ αὐτοδιοικούμενη δημοσπονδιακὴ ὀργάνωση κατὰ τὰ, τότε κρατοῦτα, κοινωνικὰ θέσμια.

Γιὰ νὰ καταφανῇ ἡ σημασία ποὺ ἔδιγε ἡ τουρκικὴ διοίκηση στὸν πλούσιο τῆς περιοχῆς αὐτῆς, ἀναφέρουμε, ἀπὸ δεσμὸ μᾶς διέσωσε ὁ γραμματεὺς τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας στὴν Πόλη, διτὸ τὰ Μαδεμοχώρια πλήρωναν καθετές χρόνο, ἀπὸ εὐθείεις στὸ σουλτανικὸ ταμεῖο (χαζιέτ - χασέ), 220 ὄκαδες καθαρὸ ἀσήμι. Ἀλλος παλαιότερος περιηγητής, ὁ Γάλλος Μπελόν, ποὺ πέρα-

σε ἀπὸ ἐκεῖ, γύρω στὸ 1550, ἀναφέρει πώς τότε λειτουργοῦσαν πεντακόσια περίπου καμίνια μὲν μεγάλη παραγωγή. Κι ἀυτό φαίνεται πειστικὰ ἀπὸ τὸν φόρο ποὺ πλήρωναν καθετές μῆνα στὴν Υψηλὴ Πύλη (18.000—30.000 δουκάτα).

Η κοινὴ ἔργασία καὶ ἡ κοινὴ διαχείριση ἀνέβασαν τὸ διατοπικὸ καὶ ἐκπολιτιστικὸ ἐπίπεδο τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς. Ἐτοι, ἔφθασε καθετές ἀτομικὴ μερίδα στὸ ποσόν τῶν 5.000 γροσίων.

Ομως, ἡ συμμετοχὴ τῶν Μαδεμοχωρίων, ποὺ μαζὶ μὲ τοὺς Ἀγιορείτες Μογαχούς ξεσηκώθηκαν τὸ 1821 ἀπὸ τὸν Σερραίο Φιλικὸ Ἐμπ. Παπᾶ, ἔγινε ἀφορμή, μετὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ κινήματος, ν' ἀποδεκατισθοῦν καὶ γὰ διασκορπισθοῦν. “Οσο κι' ἀν ἀργάτερα, οἱ ἐπιζήσαντες, ξαναγύρισαν στὰ χωρία τους, δὲν μπρέσαν νὰ ξανασυστήσουν τὸν παλαιὸ τρόπο ἔργασίας, οὔτε νὰ ξαναχαρξῦν τὴν εὐημερία ποὺ γνώρισε, στὸ παρελθόν, ἡ πατρίδα τους.

Σήμερα τὰ Μαδεμοχώρια εἶναι ἔνα μεγάλο μεταλλευτικὸ κέντρο, μεγάλης πλουτολογικῆς σημασίας γιὰ τὴν χώρα μας, πού, ἐπιστημονικὰ ὀργανωμένο, συμβάλλει ούσιαστικὰ στὴν ἐλληνικὴ οἰκονομία.

## Πώς Θά έπισκεφθῆτε τό "Αγιον" Όρος

Γιὰ νὰ έπισκεφθῆτε τό "Αγιον" Όρος θὰ πρέπει νὰ πάρετε ἀπὸ τὴν Οὐρανούπολη τὸ πλοιάριο ποὺ πηγαίνει στὴ Δάφνη καὶ μετὰ μὲ λεωφορεῖο ἡ πεζῆ γὰρ προχωρήσετε στὶς Καρυές, τὴν Διοικητική ἔδρα τοῦ "Αγιον" Όρους. Ἐκεῖ θὰ ἐφοδιασθῆτε ἀπὸ τὴν ἀστυνομία μὲ βάσον τὴν ἀστυνομική σας ταυτότητα, εἰδικὸ σημείωμα. Μὲ τὸ σημείωμα αὐτὸ θὰ σᾶς χορηγηθῇ τὸ λεγόμενον «Διαμονητήριον».

Εἶναι ἔνα σφραγισμένο Γράμμα τῆς Ἱερᾶς Ἑπιστασίας τοῦ "Αγιον" Όρους, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τῶν Ι. Μονῶν καὶ λοιπῶν Σκηνωμάτων.

Στὸ Διαμονητήριον ποὺ προορίζεται γιὰ τοὺς Ἑλληνας ὑπηκόους, ἐπικολλᾶται ἔνσημο 50 δρχ. Σὲ κείνο ποὺ δίδεται στοὺς ξένους ἔνσημο 100 δρχ. Ἡ ἀξία του καταβάλλεται ἀμέσως στὴν Ἱερὰ Ἑπιστασία.

Ἡ φιλοξενία στὶς Ἱερές Μονὲς καὶ τὶς Σκηνῆς παρέχεται δωρεάν ἐπὶ ἔνα 24ωρο.

Ἡ εἰσοδος στὶς γυναικες ἀπαγορεύεται ἀπολύτως. Μποροῦν δῆμος γὰρ περιπλεύσουν τὸν "Αθω" αἱ γὰρ ίδοιν, ἀπὸ μακριὰ, τὰ παραλιακὰ μοναστήρια καὶ γὰρ θαυμάσουν τὴν ἔξαισια ἀγιορείτικη φύση.

Τὰ μοναστήρια ἀκολουθοῦν τὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο, ἔκτος ἀπὸ τὴν Μονὴ Βατοπεδίου καὶ δὲν μετροῦν τὸν χρόνο ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν δύση τοῦ ἥλιου. Στὴ Μονὴ τῶν Ἱερῶν ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν ἀγαπολή.

Ἄπὸ τὶς 20 κυρίαρχες μονὲς, οἱ 17 εἶναι Ἑλληνικὲς, μία ρωσικὴ (τοῦ "Αγίου Παντελεήμονος"), μία βουλγαρικὴ (τοῦ Ζωγράφου) καὶ μία σερβικὴ (τοῦ Χελενταρίου).

### ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΩΣ

Ἄπὸ τὸ Πρακτορεῖο Χαλκιδικῆς, στὴν δδὸς Ὁλύμπου 92, ξεκινοῦν, κάθε μέρα, ὅλο τὸ χρόνο, πολλὰ λεωφορεῖα, γιὰ τὴν Ἱερισσὸ καὶ τὴν Οὐρανούπολη.

Ο ἐπισκέπτης, μπορεῖ νὰ φθάσῃ τὴν Ἱδια μέρα στὸ "Αγιον" Όρος, γιατὶ ὑπάρχει ἀνταπόκρι-

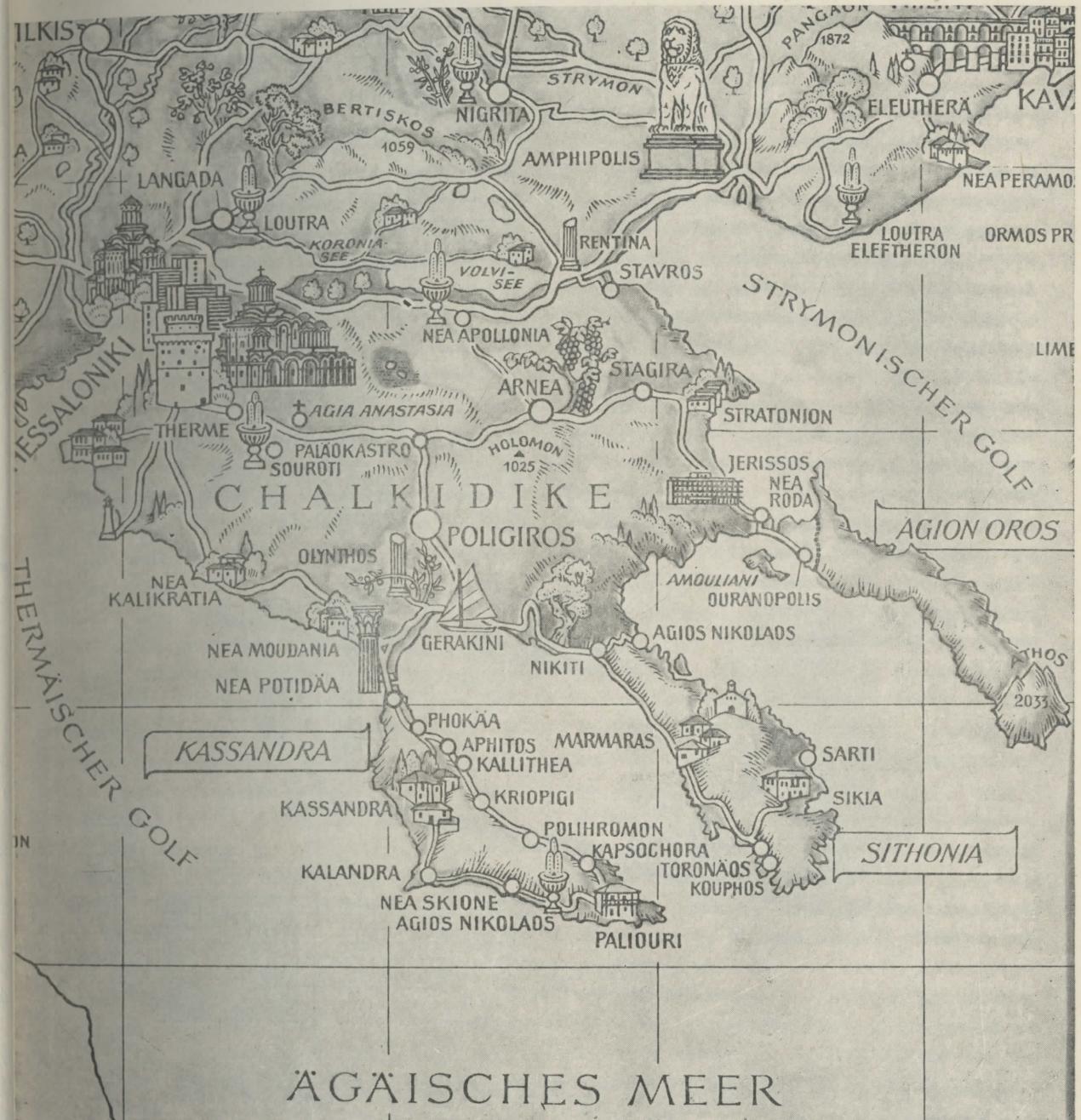
σις μεταδάσεως μὲ πετρελαιοκίνητα πλοιάρια, ἀν πάρη, τὰ πρωϊγὰ λεωφορεῖα. Διαφορετικὰ θὰ πρέπει νὰ διαγυντερεύσῃ σὲ ἔνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ξενοδοχεῖα τῶν δύο αὐτῶν πόλεων. Τὰ τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας καὶ διαδρομῆς θὰ τὰ πληροφορηθῆ ὁ ἐπισκέπτης ἀπὸ τὶς Καρυές.

Πολλὰ μοναστήρια εἶναι παραλιακὰ. Ἔτοι, προσφέρεται καὶ ἔνας ἄλλος τρόπος —πλὴν τῆς πεζοπορίας στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ "Αθω" γιὰ μιὰν ἀνετη ἐπίσκεψη τῶν μονῶν Ζωγράφου, Κωσταμονίτου, Δοχειαρίου, Ἀγίου Παντελεήμονος, Σηροποτάμου. Βεβαίως καὶ ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ ὑπόκειται στὶς διατυπώσεις τοῦ διαιρούντηρού, ποὺ χωρὶς αὐτὸ, καμμιὰ εἰσόδος σὲ Μονὴ δὲν εἶναι δυνατή.

Κατωτέρω παραθέτομεν πίγακα σὲ χιλιόμετρα καὶ σὲ ὥρες πορείας, μὲ ἀφετηρία τὴν πρωτεύουσα τὶς Καρυές, ἀπὸ δύο μάλιστα καὶ μόνον καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐπίσκεψις τῶν διαφόρων Μονῶν.

### Ἄπὸ Καρυές

	Χιλιόμετρα	Ώρες
πρὸς Μονὴν	7½	1.30'
Ἴδηρων	12½	2.30'
Φιλοθέου	17½	3.30'
Καρακάλλου	35	7.—
Μεγίστης Λαύρας	25	5.—
Ἀγίου Παύλου	20	4.—
Διογυσίου	20	4.—
Γρηγορίου	17½	3.30'
Σίμωνος Πέτρας	12½	2.30'
Δάφνης	10	2.—
Ἐηροποτάμου	15	3.—
Ἀγίου Παντελεήμονος	15	3.—
Ἐεγοφῶντος	15	3.—
Δοχειαρίου	15	3.—
Κωσταμονίτου	15	3.—
Ζωγράφου	17½	3.30'
Χιλιανδαρίου	30	6.—
Ἐσφιγμένου	25	5.—
Βατοπεδίου	15	3.—
Παντοκράτορος	7½	3.30'
Σταυρονικῆτα	5	1.—



LA PENINSULE DE CHALKIDIKI  
DIE HALBINSEL CHALKIDIKI

# LE MONT - ATHOS - HISTOIRE ET ART

## Νὰ πῶς γεννιέται τὸ αὐδεντικό Τσαούσογλου

Όλα ξεκινάνε ἀπό τὴν ἔμπνευσι. Τὴν ἔμπνευσι,  
γιά κάθε ἐπιπλοῦ μας, γιά τὸ κάθε αὐδεντικό  
Τσαούσογλου, δομένη σὲ χαρτὶ ἀπό τὰ χέρια  
προϊκισμένου σχεδιαστοῦ. Έκεῖ, ἐπάνω ὑπὸ<sup>τὸ</sup>  
χαρτὶ, πρὶν προχωρήσουμε, γίνεται ἡ  
μελέτη κάθε λεπτομέρειας.

1. Λειτουργικότης : Υψηλοῦ βαθμοῦ.  
Καὶ προχωροῦμε...
2. Γραμμή: Σύγχρονη. Καὶ προχωροῦμε...
3. Αισθητική μορφή: Ἀρτια. Καὶ προχωροῦμε...  
„Προχωροῦμε στὴν κατασκευὴ. Ἐνα  
ἔξιδικεμένο καὶ ἐπιστημονικά καταρτισμένο  
τεχνικό προσωπικό ζωντανεύει τὸ σχέδιο  
τοῦ ἐπιπλοῦ. Ο κάθε τεχνίτης, δουλεύει μὲ  
μεράκι κάθε ἐπιφάνεια, κάθε γωνία του.  
Ἐτοι δά βγῃ τὰ πρωτότυπα Τσαούσογλου.  
Καὶ προχωροῦμε...
4. Ποιότης: Μοναδική. Καὶ προχωροῦμε...  
„Στὴν μονική παραγωγή.  
Σύμφωνα μὲ τὸ πρωτότυπο.



Νὰ γιατὶ τὸ ἐπιπλοῦ Τσαούσογλου  
εἶναι πρωτότυπο, μοναδικό!  
Κάθε ἐπιπλοῦ Τσαούσογλου ἔχει  
τὴν αφραγίδα ποὺ σημαίνει  
ἐλεγχος τῶν 4 σημειῶν τῆς τελειότητας. Κάθε  
ἐπιπλοῦ Τσαούσογλου, ποὺ ἔξοπλιζει γραφεῖα,  
ζενοδοχεῖα, σχολεῖα, κέντρα ψυχαγωγίας ἔχει μόνο  
ἐνα ἀνταγωνιστὴ.  
Ἐγα ἄλλο ἐπιπλοῦ Τσαούσογλου,



**Ε.Β.Μ.Ε. ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ Α.Ε.**

ΚΕΝΤΡΙΚΗ Δ/ΣΣ - ΓΡΑΦΕΙΑ - ΕΡΓ/ΣΙΟΝ: ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260 ΤΗΛ. KENTRON 4817.711 - 19  
ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 4α ΤΗΛ. 222.400 229.503 - ΦΙΛΕΔΔΗΝΩΝ 15 ΤΗΛ. 221.214 235.622  
ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 90 ΤΗΛ. 428.760

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 50

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 277-135, 273-968 & 277-276

ΕΚΘΕΣΙΣ: ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ 1 — ΤΗΛ. 516-784

ΛΑΡΙΣΑ: ΜΕΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 25 — ΤΗΛ. 228-922

Le mont Athos, l' Ayion Oros des Grecs (ἀγιον, καλόν, μεγάλον), c'est-à-dire la Sainte-Montagne, forme une presqu' île baignée par les golfes de l' Ayion Oros et Strimonikos et par la mer Egée. Il mesure 45 k de long (superficie de 321 km<sup>2</sup>) et se rattache au continent par une étroite langue de terre de 2 k de large. Sa hauteur, de 150 à 200 m. d' abord, atteint brusquement 2003 m.

Histoire. La légende veut qu' il soit la pierre lancée contre Poséidon par le géant Athos; selon une autre tradition, Poséidon l' aurait séparé de la presqu' île de Pallène dans sa lutte avec le géant. Il est connu dans la littérature ancienne: Homère déjà le cite et Eschyle (Agam., 285), le qualifie de «ou règne Zeus». Il fut occupé par un certain nombre de villes qui payèrent tribut aux Athéniens mais qui n'ont pas été retrouvées encore. Il est célèbre par la tentative de Xerxès qui voulut le percer, en 480, pour y faire passer sa flotte et éviter le désastre de Mardonius qui, en 491, perdit 300 vaisseaux et 20.000 h. en voulant contourner le cap. Mais la profondeur du canal s' avéra insuffisante. On sait aussi que Deinocratos s' était engagé à tailler le mont pour en faire une statue colossale d' Alexandre.

Aujourd' hui, cette péninsule reste célèbre par ses couvents. Pourtant on ignore quand la vie monastique y prit naissance. La légende veut que le plus fameux des moines, Pierre l' Athonite, y ait vécu 50 ans dans une grotte. Plus tard, le nombre des ermites s' étant accru, il se forma de véritables petites communautés, ou lavra, qui furent organisées par Athanase l' Athonite, mort vers l' an 1000, ami et conseiller de l' empereur Nicéphore Phocas. Il fonda le monastère d' Ayia Lavra (963) et établit la règle sévère de l' higoumène Théodore. Dès

lors les fondations pieuses se multiplient, protégées par les empereurs qui leur accordent des priviléges par leurs chrysobulles et que les seigneurs des régions environnantes imitent à l' envi. Il eut ainsi un très grand nombre de couvents, dont 40 furent importants, avec un millier des moines chacun.

Malgré les incursions des Latins, des Catalans et des Turcs, qui firent abandonner certains sites trop exposés, l' importance de l' Athos ne diminua pas. Elle atteignit son apogée vers le XVe siècle, suivie bientôt d' une période de décadence qui amena une nouvelle réforme. Après la prise de Constantinople, les moines entretenirent de bons rapports avec les sultans dont l'un, Sélim Ier, fut même reçu solennellement. Mais le mont Athos demeurait, grâce à cette habile politique, le centre spirituel de l' orthodoxie; il possédait des écoles pour ses moines et l' une d' elles, celle de Vatopedhiou, eut un maître illustre, Eugène Bulgaris (1753-1759). Lors de la guerre d' indépendance, le mont prit part au soulèvement de la Grèce mais, après de graves défaites, il retomba sous le joug turc et y demeura jusqu' au 13 avril 1830. Bien que ses habitants soient retirés du monde, l' Athos a toujours attiré l' attention des puissances extérieures: le Vatican tenta, à plusieurs reprises, mais toujours sans succès d' y exercer quelque influence; en revanche. En 1912, le mont fut occupé par l' armée hellénique; en 1913, la conférence de Londres affirma son indépendance et sa neutralité. Pendant la première guerre mondiale, les armées alliées y envoyèrent un détachement avec une mission de savants. Depuis lors sa situation a été nettement définie. Il formait depuis 1912 une république théocratique sous la suzeraineté grecque. Un décret du 16 sept. 1926, confirmé par la constitution de 1927, a réglé son organisation: la presqu' île fait partie de l' état hellénique qui y est représenté par un gouverneur, ayant rang de préfet et dépendant du Ministère

des Affaires étrangères, et par un détachement de gendarmerie: les fermes (métochies) situées au delà de la zone des couvents ont été expropriées mais l' Athos jouit d' une certaine autonomie. Il est administré par la Sainte Communauté (*Iερὰ Κοινότης*) résidant à Kariai et composée de 20 représentants ou *antiprosopoi* (un par couvent), élus en janvier, et dont 4, les epistates, se partagent le pouvoir exécutif sous la présidence d' un d' eux, le protopistatis, élu pour 5 ans. Elle a des attributions financières et exerce la justice de paix.

Organisation des couvents et rites. Les couvents sont divisés en deux classes: 1) les cénobites (*κοινότοι* = qui vit en communauté), astreints au maigre toute l' année; 2) les idiorhythmes (*ἰδιόρρυθμοι* = qui vit à sa guise).

Ces moines peuvent faire gras, jouissent d' un régime moins sévère et vivent de leurs ressources particulières. Cet adoucissement a été introduit vers le XVIIe s. Les moines font 8 h. de prières par vingt-quatre heures: litourgia (messe), esperinon (vêpres), apodipnon (complies), nichterinon (office nocturne qui se prolonge la nuit entière), agripnia (vigiles) panayiris; ils sont en outre astreints à un certain nombre de génuflexions (metania) par jour. A côté de ces deux grandes catégories, on trouve: 3) des anachorètes qui vivent isolés dans des cellules parfois inaccessibles; 4) des sarabates, ermites en groupes de deux ou de trois;

Chaque couvent est administré par son higoumène, élu à perpétuité ou à temps, assisté de 2 ou 3 epitropi et d' un conseil (sinaxis) d' anciens (proistamenoï). Il y a dans tout couvent, à côté des proistameni, une classe de moines inférieurs, paramikri, qui s' occupent des travaux manuels. Le (caloyer) commence par être (dokimos ou rasoforos, du nom de sa robe noire), pendant 3 ans; il devient ensuite stavroforos ou microskhimos (porte le petit habit), puis megaloskhimos (grand habit à broderies blanches avec les attributs du Christ, crânes et tibias croisés avec inscriptions; il se revêt pour la communion et sur le lit de mort). Tous portent la barbe et les cheveux longs (pendants ou enfouis sous un bonnet noir, dit

scoufia); ils sont vêtus du zostiko, habit noir que sangle une ceinture de cuir.

Parmi les règles les plus anciennes et les plus strictement observées est l' avaton de Constantin Monomaque dont une bulle, en 1060, interdit l' accès de la montagne «à toute femme, à toute femelle, à tout enfant, eunuque, à tout visage lisse». Elle ne fut levée qu' en 1345. Mais, malgré les discussions qu' elle suscita sous la domination turque, elle a été confirmée en 1575, en 1753, en 1780 et demeure en vigueur.

L' Art de l' Athos. Architecture. En général le monastère a une forme rectangulaire et est entouré d' un solide mur d' enceinte flanqué de tours. Sur l' un des côtés s' ouvre une porte. Le mur protège un espace dit peribolos au centre duquel s' élève l' église de la communauté ou Katholikon, cruciforme, surmontée de multiples coupole et à double narthex: c' est l' élément principal du couvent. Tout autour ses dépendances: la fiali, sorte d' abri rectangulaire où est conservée l' eau bénite; le clocher en forme de tour; la trapeza ou réfectoire de forme absidale, avec plusieurs séries de tables et un amvon d' où le moine fait une lecture édifiante pendant le repas; près de la place de l' higoumène, un disque pour le pain bénit, le panayiarion. Enfin, les cellules des moines sont disposées le long des murs, ornées de balcons et de portiques. Le Katholikon et la trapeza sont souvent les parties les plus anciennes du monastère. L' «arkhontaria» est la salle des hôtes. Signalons aussi les Arsanades, sorties d' échelles sur la mer, ermitages occupés par les moines marins ou pêcheurs.

Peinture. On ne trouve pas d' œuvres très anciennes, à part les mosaïques de Vatopediou. On a rafraîchi périodiquement (surtout vers la fin du XVIIe ou le début du XIXe s.) les fresques décolorées, ce qui pourrait tromper un visiteur non averti. Deux écoles rivales se sont succédées: la 1re, dite macédonienne, adapte heureusement le décor pictural à la disposition architecturale. Elle est représentée

par le peintre Manuel Pansélinos, dont on identifie difficilement les œuvres (Protaton: chapelle du Prodromos), et ses élèves (monastères de Vatopediou et de Khinandariou). La 2e est l' école crétoise, qui s' inspire de la peinture des icônes; elle a été fondée par Théophane, vers la fin du XVIe s., qui peignait entre 1535 (Katholikon de Lavra) et 1545; la tradition se continue au XVIIe s. (Frangos Castellanos, de Thèbes, en Béotie). La décoration, destinée à illustrer la doctrine de l' Eglise, est ordonnée suivant un système assez uniforme pour être codifié (cf. Guide de la peinture, découvert et publié en 1845 par le Français Diadron) dont le Katholikon de Dhokhiariou offre le type complet: en général, le sommet de la coupole est occupé par le Pantocrator (le tout puissant) en gloire, entouré de la Vierge et du Prodromos (St Jean Baptiste) des prophètes et des anges. Dans les trois absides et derrière l' iconostase, peintures relatives à la vie du saint que l' officiant hono-

re. Dans la conque de l' abside, la Vierge et l' enfant; au-dessous, le Christ. Dans l' abside de la prothesis, à gauche la mort et la resurrection du Seigneur avec des figures de l' Ancien Testament. A droite, mêmes figures et, au milieu, le Christ et la Trinité. Au-dessus de l' autel, un enfant ou Dieu hors du sépulcre et couronné d' épines. Dans les nefs et les chœurs les grandes fêtes de l' Eglise reparties en 4 zones parallèles. Même disposition dans le narthex, les coupoles glorifient le Christ et, sur les murs, sont représentés les conciles, la vie des martyrs et le Jugement dernier. Dans le réfectoire les fresques se rapportent à la nourriture. Mais ces principes sont quelque peu modifiés par un souci de détails minutieux et pittoresques. Il n'y a, sauf les exceptions signalées dans la description, aucune icône importante. Les images de la Vierge remontent au XVIe siècle et celles de l' école crétoise s' inspirent de l' art italien ou même de l' Allemagne du Sud.

# WARUM NACH GRIECHENLAND FAHREN?

Warum nach Griechenland fahren? Eine dumme Frage — so scheint es, und doch lohnt sie einiges Nachdenken.

Es ist ein anderer Impuls, der einen zur Hellasfahrt antreibt, als zu einer Auslandsreise sonst. Für den seiner selbst bewussten Europäer zumindest ist die Griechenlandsreise nicht eine Fahrt ins Fremde und Ferne, sie ist Vielmehr eine Heimfahrt — eine Heimfahrt zu unserem Anfang und Ursprung, eine Heimkehr zu uns selber, dorthin, wo das Herz Europas zu schlagen und sein Kopf zu denken begann. Soweit uns der Strom der Geschichte von Hellas fortgetragen hat, er hört nicht auf, von dieser seiner Quelle gespeist zu werden. Und die persönliche Begegnung steigert dies dunkle Ahnen zur hellsten Gewissheit: hier in Griechenland ist die Heimat unseres Geistes, eine unverlierbare Heimat — im tiefsten Sinne ist jeder von uns wenn nicht ein Grieche, so doch ein Graeculus. Hellas sehn ist ein Wiedersehen, Hellas entdecken ein Sichselberfinden. Und je heftiger wir auf dem Meer der Zeit herumgeworfen werden und unsere Kräfte in seinen Stürmen vertun, um so nötiger

haben wir es, den Mutterhafen Griechenland anzulaufen und neue Substanz zu laden. Wer freilich seine Hellasfahrt nur zu einer Reise in die Vergangenheit macht, die Koffer voller Schulwissen und nur von Säule zu Säule hetzend, dem versagt sich solches Glück der Erneuerung durch Heimkehr. Gewiss ist Griechenland ein einziges Museum, voll von grosser Zeitlosigkeit. Aber das Glück dieser Begegnung schöpft doch nur ganz aus, wer sich der immerwährenden Gegenwärtigkeit dieses Landes überlässt, der reinigenden Harmonie seiner Landschaftsformen und der heilsamen Magie seines Lichtes, wer schliesslich hineintaucht in die liebenswürdige Menschlichkeit dieses Volkes, das seiner alten Erfahrung —trotz allen Leids der Geschichte und trotz aller Not des Heute— eine unversiegbare Lebensliebe abgewinnt. Solcher Begegnung ein paar Steine aus dem Weg zu räumen, die der Fremde häufig (und besonders gern der Deutsche) in Gestalt seiner Vorurteile mitbringt, das ist der Ehrgeiz dieses Text: es in das neue Griechenland einführen: und die Halbinsel Halkidiki ist heute die neuste Teil dieses Landes zu besichtigen.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΣΤΕΡΙΟΥ ΣΥΝΔΡΑΛΟΥ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 45 ΤΗ. 267-777 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

DOMAINE  
PORTO CARRAS



COTES DE MELITON

κρασί<sup>®</sup>  
ἀπό τά ἀμπέλια  
τοῦ Πόρτο Καρρᾶς

Στὸ μεγάλο ἄγροκτημα ποὺ περιβάλλει τὶς Τούριστικὲς Ἔγκαταστάσεις τοῦ Πόρτο-Καρρᾶς, φυτεύτηκαν ἔνα ἔκατονμύριο ρίζες κλήματα ἀπὸ τὶς εὐγενέστερες γαλλικὲς ποικιλίες καὶ τὰ πò ἀδρὰ ἐλληνικά σταφύλια.

Ἄπὸ τὴν ἐπιτυχημένη αὐτὴ ἐνωπ. γεννήθηκαν πέντε ἐκλεκτοὶ τύποι κρασιῶν: κόκκινα Château Carras,

Grand Vin Rouge, ἀσπρὰ Blanc de Blancs, Grand Vin Blanc καὶ Rosé.

Μὲ τὴν στοργικὴ φροντίδα τῶν καλλιτερῶν ἐλλήνων ἐπιστημόνων καὶ μὲ συνεχῆ παρακολούθηση ἀπὸ τοὺς

μεγαλύτερους γάλλους καὶ ἔλληνες σιναλόνους, τὰ κρασί Πόρτο-Καρρᾶς, Côtes de Meliton, συναγονίζον-

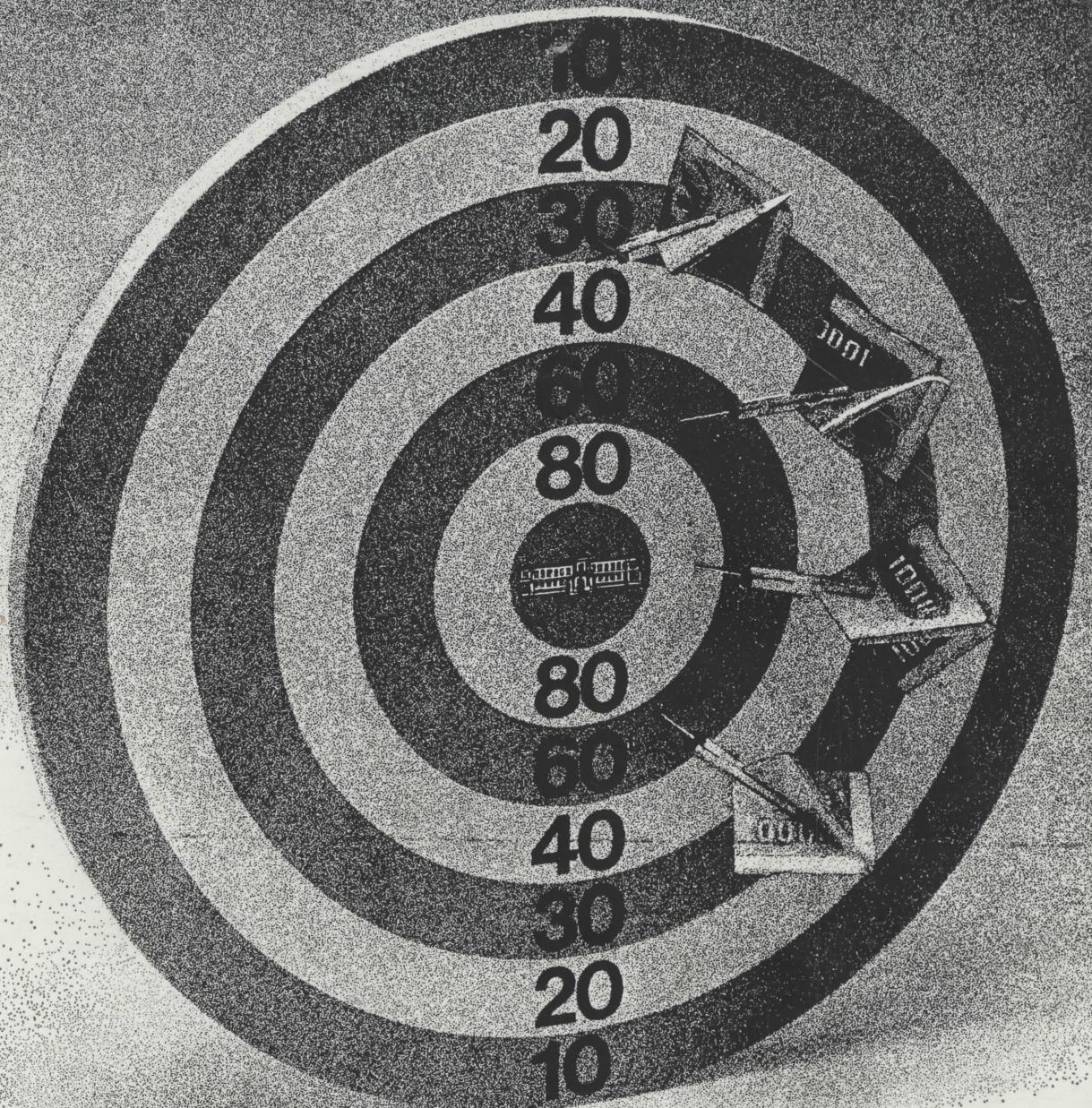
ται σὲ ποιότητα τὰ γνωστότερα γαλλικά καὶ ὅλα ζένα κρασί.

Κρασί Πόρτο-Καρρᾶς: Τὸ κρασί ποὺ περιένει ὁ ἐλληνας καταναλωτής.

Τὰ κρασί Πόρτο-Καρρᾶς θὰ τὰ βρήτε:  
Στὶν Ἀθήνας στὴν Κάβα Νέκταρ, Ἰπποκράτους 116, Τηλ. 625-265, 635-911 καὶ στὰ πρατήρια τῆς: Ἀθηναϊκή Κάβα, Πλ. Κολωνακίου 5, Τηλ. 625-225 — Κάβα Νέκταρ, Σόλωνος 49, Τηλ. 812-734.

Στὴν Θεσσαλονίκη στὸ Πρατήριο τοῦ Πόρτο-Καρρᾶς, Βασ. Όλγας 70, Τηλ. 813-734.  
Σὲ όλα τὰ καλὰ καταστήματα τροφίμων.  
Κεντρικὰ Γραφεῖα: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΓΕΩΡΓΙΚΗ Ε.Ε., Φραγκίνη 9 Θεσ/νική Τηλ. 268-626.  
Υποκατάστημα Αθηνῶν: Σταδίου 5, Αθῆναι Τηλ. 3247-211.





**στό κέντρο  
τῶν στόχων σας**



**ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1841